

Glasilno Mestne občine Ljubljana, letnik XXII, številka 1, marec 2017, ISSN 1318-797X

Ljubljana

3
Deset let
vizionarskega
razvoja Ljubljane

28
Poročilo o delu in
dosežkih 2016

49
Festival
Hiša strpnosti

64
Razpis za
Župančičeve
nagrade

LJUBLJANA NA EVROPSKEM PRIZORIŠČU

VRH ŽUPANOV O PRIHODNOSTI EVROPE

Foto: Luk Dewulf

Zasedanje vrha županov o prihodnosti Evrope v Bruslju 7. marca.

Župan Zoran Janković se je 7. marca 2017 v Bruslju udeležil vrha županov o prihodnosti Evrope, na katerem so razpravljali tudi o boju proti naraščajočemu populizmu in evroskepticizmu.

Župan Zoran Janković je skupaj z župani drugih evropskih mest, med njimi Aten, Berlina, Stockholma, Genta, Cardiffa, Dresdna in Gdanska, sodeloval v razpravi *Boj proti naraščajočemu populizmu in evroskepticizmu – zakaj je to pomembno za mesta*. Spomnil je, da kar 75 % ljudi v Evropi živi v mestih, zato je vloga mest izjemno pomembna za našo prihodnost. Evropska unija je na razpotju, po njegovem mnenju pa potrebujemo močno Unijo in močne voditelje, ki jo bodo znali povezati ter jo razvijati enotno, brez notranjih delitev na bolj in manj razvita območja. Dejal je, naj se po izglasovanem brexitu evropske institucije čim prej prenesejo iz Velike Britanije v preostale države članice, obenem pa poudaril, da ostajamo odprti za sodelovanje z vsemi britanskimi mesti. Opozoril je tudi, da bi evropski voditelji

morali bolj prisluhniti županom, saj so ti izvoljeni neposredno od meščank in meščanov, zato poznajo njihove potrebe in način življenja. Več sredstev bi morali namenjati razvoju kriznih območij, kot je recimo Sirija, namesto da sredstva usmerjamo v nakup orožja, in poudaril, da se morajo sredstva za Nato zmanjšati za polovico. Dejal je tudi, da bi morali ukiniti sankcije proti Rusiji.

Udeležencem razprave je predstavil odprtost Ljubljane – med drugim smo edino mesto, ki del prostorov v Mestni hiši namenja aktivnostim LGBT skupnosti, in edino mesto, v katerem je Mestni svet brez glasu proti sprejel namestitvev migrantov. Ob tej priložnosti je znova poudaril, da si v svoji državi ne želi žice, saj je v Ljubljani še vedno zelo živ spomin na drugo svetovno vojno, ko je bilo naše mesto obdano z bodečo žico. Župan je ob tem opozoril tudi na varnostni vidik, saj med decembrskimi dogodki, ki so na prostem potekali več kot mesec dni, ni bilo niti enega incidenta. – Razpravo je sicer odprl podpredsednik Evropske komisije Jyrki Katainen, v njej pa je sodelovala tudi komisarka Corina Crețu.

Srečanje županov o prihodnosti Evrope je nadaljevanje razprave *Rethinking Europe (Drugačna Evropa)*, ki je potekala na konferenci v Milanu novembra lani. Srečanje prenaša sporočila iz odprtega pisma, izdanega po tej razpravi, in izraža zaskrbljenost glede prihodnosti evropskega projekta, zlasti po glasovanju o brexitu, naraščajočem evroskepticizmu in prekinitvi povezave med državljani in institucijami EU. Pismo poudarja, da ima EU veliko razlogov, da je ponosna nase in da lahko mestni voditelji in župani kot veja državne oblasti, ki je najbližja državljanom, igrajo pomembno vlogo pri izgradnji močnejše in bolj demokratične Evrope za prihodnost.

Vrh županov je potekal samo dva tedna pred 60. obletnico Rimske pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, ob kateri se bodo voditelji držav in vlad 25. marca sestali v Rimu, kjer so snovali ideje o prihodnjih korakih, ki jih je potrebno storiti za do temeljev pretrepano Evropsko unijo, ter razpravljali o novi viziji zanjo.

ŽUPAN ZORAN JANKOVIĆ NA KONGRESNEM DELU TURISTIČNE BORZE ITB BERLIN

Župan Zoran Janković se je 8. marca 2017 udeležil odprtja kongresnega dela turistične borze ITB Berlin, na kateri se predstavlja tudi Ljubljana. Na borzi se je srečal z nadžupanom Berlina Michaelom Müllerjem, s katerim sta govorila o krepitvi dobrih odnosov med mestoma, med drugim sta izmenjala tudi stališča glede pozitivnega odnosa do migrantov v obeh mestih.

Turistična borza ITB Berlin sodi v svetovni vrh vseh turističnih borz in predstavlja smeri in programe v tekočem letu. Na 160.000 m² se predstavlja več kot 11.000 turističnih ponudnikov iz 186 držav sveta. Obišče jo okoli 195.000 obiskovalcev. Poleg borze v Londonu je ITB Berlin največja borza, ki predstavlja celoletno turistično prostocasnno ponudbo, letošnji poudarek je na poslovnem in kulturnem turizmu. Borza ima vsako leto dva glavna partnerja, poleg splošnega še vsebinskega, in ta je letos Slovenija. Slovenija je za nemškega gosta tržno zelo zanimiva turistična točka. Med drugim jih zanima ponudba s področja kulture in kulinarike, ki je najmočnejše zastopana v Ljubljani. V zadnjih letih narašča število prenočitev tujih gostov v Ljubljani in njeni okolici, gostje iz Nemčije pa so po obisku pri nas na drugem mestu.

Ljubljana je bila na borzi predstavljena kot sodobna in dinamična prestolnica, ki ima v celotni regiji Alpe Jadran osrednjo lego in je kot taka idealna za »srečanje s celotno Slovenijo in tudi Evropo«. Nosilna animacija

Ljubljane je povezana tudi s Plečnikovim letom 2017, saj letos obeležujemo 145-letnico rojstva in 60-letnico smrti mojstra Jožeta Plečnika, ki je v duhu večnostne arhitekture neizbrisno soustvaril Ljubljano.

Foto: arhiv MOL

Župan Zoran Janković na otvoritvi kongresnega dela turistične borze ITB Berlin, ob njem Marta Kos, veleposlanica Slovenije v Nemčiji, in Michael Müller, nadžupan mesta Berlin.

Ljubljana

Desetletje prebujanja in razcvetanja Ljubljane

Vrh županov o prihodnosti Evrope	2
Prof. mag. Peter Gabrijelčič: Desetletje prebujanja in razcvetanja Ljubljane	3
Pogovor z županom Zoranom Jankovičem	4
Pogovori s podžupanom Dejanom Crnekom, Alešem Čerinom, Tjašo Ficko, prof. Janezom Koželjem, Jelko Žekar	8
Pogovor z direktorico Mestne uprave Jožko Hegler	14
Vodstveni strokovni sodelavci o desetletju dela za Ljubljano	15
Predsedniki četrtnih skupnosti o pridobitvah v zadnjem desetletju	24
Poročilo o delu in dosežkih v letu 2016 in načrti za leto 2017	28
Regijski center za ravnanje z odpadki	46
Zaključeni projekti v letu 2016	47
Vtisi tujih turistov o Ljubljani	48
Festival Hiše strpnosti	49
Jošt Jesenovec, dr. Irena Strelec: Šolska improliga praznuje 20 let delovanja	50
Dušan Muc: Mozaik moje Ljubljane	53
Nada Breznik: Violinistka Tanja Sonc:	54
Stane Jagodič: Nagrajeni fotografiji Srečka Zajca in Petra Miloševića	55
Napovednik aprilskih dogodkov v četrtnih skupnostih	56
Ljubljanski vestnik	59
Okoljske meritve	62
Razpis za Župančičeve nagrade	64

Fotografiji na naslovnici

Zgoraj: Urbani učni laboratorij na Livadi – Green Surge, foto arhiv: OVO MOL

Spodaj: Razstava plakatov na Festivalu Hiša strpnosti 2017, foto: Miha Fras

Fotografija na strani 3

Prof. mag. Peter Gabrijelčič, dekan Fakultete za arhitekturo UL

Avtorica nepodpisanih besedil je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet Mestne občine Ljubljana, Mestni trg 1. Zanj: župan Zoran Jankovič. Uredniški odbor: Marjan Sedmak (predsednik), Aleš Kardelj, Simona Pirnat Skeledžija, Denis Strikovič, Lada Zei. Odgovorna urednica in lektorica: Nada Šumi, kontakt: 041/737 863, glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Avtorica logotipa: Petra Černe Oven, Studio ID, Oblikovalska zasnova: Miljenko Licul. Naslov uredništva: Glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, Ljubljana. Tisk: Set d.o.o., Grafična priprava: Lupa design. Naklada: 121.800 izvodov. Natisnjeno na okolju prijaznem papirju. Glasilo brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v Mestni občini Ljubljana.

Ob izteku desetletja, odkar je na čelu slovenske prestolnice župan Zoran Jankovič, lahko rečemo, da ima Ljubljana srečo, ker gosti v mestu fakulteto za arhitekturo, ki ohranja Plečnikovo in Ravnikarjevo prepričanje, da mora šola nekaj narediti za svoj kraj. V risalnicah študentov in profesorjev so skozi vso zgodovino fakultete nastajale in še vedno nastajajo številne vizionarske rešitve tudi za ljubljanski mestni prostor. Nekatere so se uresničile, druge so ostale izgubljene v predalih kabinetov.

Stanovski kolega in prijatelj prof. Janez Koželj mi je nekoč navrgel, da je skrajni čas, da mestu ponudimo svoje nakopičeno znanje. Njegove sanje in vizije so se udeležile, potem ko ga je župan Zoran Jankovič povabil v svojo ekipo kot podžupana in mestnega arhitekta ter s tem za svojega najtesnejšega sodelavca. Podobno kot Zoran Jankovič vztrajno ponavlja, da ni politik, in deluje malone kot fizični delavec, ko med drugim sadi drevesa in pobira odvržene smeti po mestu, tudi prof. Koželj trdi, da »kot politik izgubiš akademsko deviškost,« in zato deluje predvsem kot arhitekt. Kot zeleni nadzornik, častilec lepote in meščan tudi on dobesedno posega v prostor s svojimi lepotnimi ideali in konkretnimi estetskimi rešitvami.

Kajti arhitektura in urbanizem sodita med morda najtežje ustvarjalne dejavnosti. Zahtevata tehnično in organizacijsko verodostojnost, umetniško moč in tudi naklonjeno okolje. Šele ko se vsi ti pogoji srečajo, so ustvarjene možnosti, da nastane res kvalitetno urbanistično ali arhitekturno delo. Arhitekt in urbanist sta zavezana javnemu interesu. Sta mediatorja, ki s svojim znanjem in pronicljivostjo usklajujeta posamične interese z javnim interesom. Zato pogosto pravimo, da arhitektura ni poklic, temveč poslanstvo. Arhitektura je umetnost kompromisa, vendar velja podobno tudi za politiko. Njene večine se je Koželj priučil že v prelomnih časih, ko je kot predsednik združenja študentov Slovenije prispeval k tlakanju temeljev samostojne slovenske države. Iz njegovega seminarja so prišli in še prihajajo mnogi priznani slovenski pedagogi in arhitekti. Po upokojitvi prof. Edvarda Ravnikarja je nadaljeval in nadgradil njegovo urbanistično misel, jo ubesedil v strokovnih člankih in publikacijah in uresničil v številnih urbanističnih projektih. To je zaznamovalo današnja Koželjeva stališča o arhitekturi, ki iščejo povsem nove odgovore na to, kako v sodobnem svetu odgovoriti na še vedno za arhitekturo veljavna Vitruvijeva načela: utilitas, firmitas, venustas, se pravi uporabnost, trdnost in lepota. Koželj je prepričan, da smo srednjeevropski arhitekti večinoma zmerno konservativni. Še verjamemo, da je potrebno upoštevati genius loci oziroma kontekst prostora in kulturo, v kateri postavljamo svoje objekte ali naselja. Še vedno iščemo oporišča za svoje odločitve v tradiciji, v posebnih pogojih lokacije, v njenem osončenju, konfiguraciji terena, prevetrenosti, značilnih pogledih na krajino. Še vedno verjamemo, da s tem, ko gradimo hišo, oblikujemo tudi podobo naselja.

Vizionarstvo te vrste in ustvarjalna strast vodita tudi župana Zorana Jankoviča. S prof. Koželjem ju je uspešno združila skupna vizija in želja, da povrneta mestu javno življenje in mestni utrip. Na ta način se v mestu postopoma uresničujejo strokovna načela, kot so: postopno zmanjševanje motornega prometa v prestolnici, oblikovanje javnega prostora, ki je razpoložljiv za vse in za vsakogar, oblikovanje rečnega prostora Ljubljanice kot zelene osi mesta, sanacija degradiranih urbanih območij, zgoščanje mesta ob načelih trajnostnega razvoja, oblikovanje parkov in zelenih površin, in če se posebej osredotočim na svoje specialno področje arhitekturnega dela, gradnje številnih novih mostov in sanacija dotrajanih. Ti so seveda nadvse uporabni za skrajševanje poti po mestu, še bistveno daljnosežnejši pa je njihov simbolni pomen, ki kliče po sodelovanju in povezovanju, se pravi k medsebojnemu spoštovanju in oplajajočemu sožitju. - Zaradi kvalitetno oblikovanega prostora je dobila Ljubljana številna mednarodna priznanja in naslov zelena prestolnica Evrope 2016. Še več. Po zaslugi obeh vizionarjev in ob sodelovanju celotne »velike mestne družine« je postala učni poligon in navdih za številna druga evropska in svetovna mesta.

Iskrene čestitke ob jubileju in srečno pot v naslednje desetletje prebujanja in razcvetanja Ljubljane!

Prof. mag. Peter Gabrijelčič

10 LET

Foto: Miha Fras

V desetletju intenzivnega delovanja župana Zorana Jankoviča na čelu mesta se je Ljubljana prerodila v unikatno svetovljansko evropsko prestolnico 21. stoletja.

V času velikih in hitrih sprememb generacije doživljajo pospešen tek časa in celo desetletje zdrsne mimo kot bežen trenutek. Deset let je lahko veliko, a hkrati malo. Naravnost osupljivo pa je, ko pogledamo podobo Ljubljane izpred desetletja in jo primerjamo z današnjo. Za našo prestolnico je to obdobje razcveta – s 1700 in več izvedenimi projekti, ki so povsem spremenili način življenja v mestu, odnos domačinov in obiskovalcev do mesta, na novo opredelili vlogo glavnega mesta države Slovenije kot enakovredne sogovornice in v marsičem celo vzornice velikim evropskim in svetovnim prestolnicam. Predvsem pa so izvabili težko pričakovani optimizem, ustvarjalni navdih za vse, ki v mestu živimo, in za marsikoga, ki ga obišče ali se za stalno naseli v njem, tudi zaradi žive privlačnosti nastajanja vsega novega in lepega, vračanja mestnega prostora ljudem, da se v njem družijo. V Ljubljani se dogaja svojevrstno življenje proti toku – staro mesto se prenavlja, rojena je Ljubljana 21. stoletja, rojeva se Ljubljana prihodnjih stoletij. Ni naključje, da se v mesto stekajo reke vedno večjega števila turistov in da skoraj ne mine teden, ko ne bi v Ljubljano prispela kakšna nova nagrada. Krona vseh prizadevanj za urejeno mesto in visoko kakovost življenja v Ljubljani pa je zagotovo naslov Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016, s katero je Ljubljana intenzivno živela vse leto 2016 in je poslej največja promocijska blagovna znamka ne le Ljubljane, ampak tudi države Slovenije.

Foto: Ursula Bach

Tako zmagoslavno je vodstvena ekipa velike mestne družine na čelu z županom Zoranom Jankovičem slavila Ljubljano – zeleno prestolnico Evrope 2016 ob razglasitvi 24. junija 2014 v Københavnu. Do prestižnega naslova so pripeljala leta zavzetega dela za trajnostno usmeritev Ljubljane na vseh področjih življenja, ki jih terjajo visoki kriteriji za pridobitev tega priznanja.

VIZIONARSKEGA RAZVOJA LJUBLJANE

»V svojem delu neizmerno uživam«

Nam lahko po desetih letih vodenja mesta, ko smo vsi srčno razneženi in se veselimo z vami vsega doseženega, razkrijete tista skrita ozadja, ki izvajajo dobro voljo in optimizem vsakomur, ki pride v Ljubljano, in vsakomur, ki vas osebno sreča?

Večkrat sem ponovil in prepričan sem, da je to edino, kar šteje – v svojem delu neizmerno uživam. Rad imam Ljubljano, rad imam meščanke in meščane, obiskovalce, vse svoje sodelavce ... Zavedam se, da je zadovoljen meščan najboljši ambasador svojega mesta.

Zato je delo hkrati moj prosti čas, moj motiv in zagon. Obiskovanje gradbišč, dogodkov, ki se odvijajo v Ljubljani, fotografiranje z mimoidočimi ... Kaj si človek lahko želi več. Na dnevu odprtih vrat, ki zadnja leta poteka že dva do tri dni mesečno, me je obiskalo več kot 23.000 meščank in meščanov, vsak s svojo zgodbo. Nekateri pridejo po nasvet, drugi po pomoč, veliko pa se jih pride le zahvalit za lepo Ljubljano.

Nam lahko poveste, kako velika mestna družina vse to izjemno desetletje vašega vodenja Ljubljane shaja z mestnim očetom Zoranom Jankovičem?

Zavedam se, da sem zahteven in včasih neusmiljen. Moji sodelavci to spoznavajo vsak dan, kajti od njih ne zahtevam le, da so najboljši vsak na svojem področju, ampak tudi to, da so pogumni in sami predlagajo nove ideje, izboljšave, projekte, da sodelujejo med seboj. Želim, da imamo skupno vizijo, skupne cilje, predvsem pa, da to ostane v njih, v nas, v Ljubljani tudi takrat, ko enkrat ne bom več župan. Ljubljano moramo vsi imeti radi in jo razvijati v smeri, da bomo našim znančcem pustili urejeno, čisto, zeleno in varno mesto – najlepše mesto na svetu.

Vaša ekipa je zadel v polno, ko je meščanke in meščane vabila na lokalne volitve z motom Ljubljana z nasmehom, in lokalno javnost močno preizkusila, ko so bili po mestu razpostavljeni jumbo plakati z »mestnim šerifom« in ob njem ponavljano besedo »pošteno«. Kako danes gledate na ta življenjski test?

Zelo preprosto. Drug drugemu smo postavili zrcalo. Šel sem v projekt kampanje, ki naj javnosti preda sporočilo, da je za vodenje mesta nujna avtoriteta vodje, in pristal na

Foto: arhiv JP Snaga

Regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO) kot največji okoljski kohezijski projekt v Sloveniji tlakuje pot družbe z nič odpadki, na katero je Ljubljana stopila kot prvo mesto v Evropi.

» **Ne vidim razloga, zakaj bi moral kakšen predsednik vlade, minister ali župan ravno v Bruslju sklanjati glavo, če lahko pokaže rezultate svojega dela. To je tisto, kar šteje, in tudi v Bruslju ne vedo vsega, lahko bi jim bili za zgled. Ravno s svojo delavnostjo, inovativnostjo in izkušnjami bi lahko mi predlagali spremembe. Slovenija bi lahko bila model razvoja Evrope.**«

temu primerno fotografijo. Obtožbam KPK in NPU pa sem postavil v presojo trditev, da delam pošteno, in naj že prenehajo obmetavati z nesmiselnimi in krivičnimi obtožbami, ki zbujačo sum, a so na koncu ovržene. Kar ni pošteno, pa ne le do mene, ampak tudi do vseh mojih sodelavcev, do vseh ljudi, ki verjamejo vame in v moje delo. Moje delovanje pa je odlično izražal slogan »Župan dela!«

V svojem zagovoru pred sodiščem o zadevi Stožice sem zapisal, da se je proti meni zbrala »hudodelska združba« v sestavi posameznikov iz tožilstva, NPU-ja, FURS-a in KPK-ja, ki si namerno izmišljuje vedno nove primere s ciljem, da zaustavi mojo ekipo in mene. Ampak zagotavljam vam, da jim ne bo uspelo.

Je to zdaj mimo?

Žal ne gre tako hitro. Še vedno skoraj redno obiskujem NPU, ki uvaja nove in nove preiskave. Nazadnje so me zasliali, ker sem direktorici Javnega Holdinga naročil, da mora za razpis izvesti pogajanja in tako doseči najugodnejšo ceno. Kakšen nesmisel – preiskujejo me, ker delam v korist mesta.

ŽUPAN ZORAN JANKOVIČ JE V BEOGRADU PREJEL NAGRADO ZA GOSPODARSTVO IN RAZVOJ MESTA FUNDACIJE »BRAČA KARIČ«

Foto: arhiv Fundacije Braća Karić

Nagrada za gospodarstvo in razvoj mesta Fundacije Braća Karić je še eno od številnih uglednih mednarodnih priznanj, ki so kronale neprecenljivo delo župana Zorana Jankovića za razvoj Ljubljane.

Slavostna akademija Fundacije Braća Karić, na kateri je župan Zoran Janković prejel ugledno mednarodno nagrado za gospodarstvo in razvoj mesta, je bila 28. novembra 2016 v Beogradu. Nagrade Fundacije Braća Karić so lani podelili že devetnajstič. Z njimi želijo spodbuditi in motivirati vse tiste, ki ustvarjajo in oblikujejo vrednote in prostor, v katerem lahko bolje živimo. Nagrade podeljujejo na več področjih: za kulturo in umetnost, znanost in raziskave, novinarstvo in založništvo, ekonomijo in gospodarstvo ter za humanitarne dejavnosti, ki krepijo mir, sodelovanje in prijateljstvo

med narodi ter širijo v svet svetlobo. Župan Zoran Janković je ob prejemu nagrade poudaril, da je to priznanje njegovim sodelavcem, in dodal, da je vesel, da tudi v tujini prepoznajo in cenijo dosežke našega glavnega mesta. Nagrado so pospremili z videofilmom, v katerem so predstavili številne novosti, ki jih je župan Zoran Janković s svojo vodstveno ekipo in veliko mestno družino vizionarsko uresničil v desetletju svojega vodenja mesta, in našli številne ugledne mednarodne naslove, ki jih je bila Ljubljana deležna in se vrstijo kot priznanja za vsa področja strokovnega dela za mesto.

Foto: Miha Fras, Dunja Wedam

V času, ko je Ljubljana zasluženo slavila naslov svetovna prestolnica knjige 2010, je mesto med številnimi novostmi med drugim pridobilo Trubarjevo hišo literature na Stritarjevi ulici, katere otvoritev je počastil župan Trsta Roberto Dipiazza, in imenitno spomeniško plastiko v čast knjigi Luja Vodopivca v Parku slovenske reformacije.

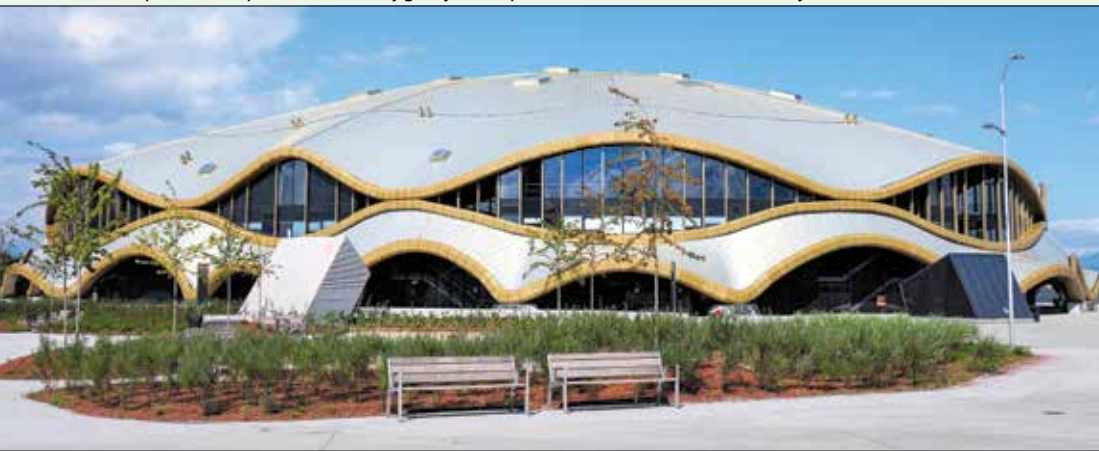

Foto: Dunja Wedam

Nagrajeni vrhunski mestni arhitekturni biser Center Stožice je Ljubljano obogatil z dolgo pričakovanim in danes nepogrešljivim sodobnim nogometnim stadionom z dvorano, ki sodi v temeljni infrastrukturni repertoar vsakega sodobnega glavnega mesta.

Foto: Dunja Wedam

Glavna mestna poteza Slovenska cesta je z razširitvijo, estetskim pretlakovanjem, ozelenitvijo in zaporo mestnega središča za osebni motorni promet z režimom skupnega prometnega prostora ustvarila povsem nov mestni utrip z obujeno družabnostjo, povečanim premikanjem po mestu s pešačenjem in kolesarjenjem v čistejšem zraku, v katerem je kar 70 odstotkov manj črnega ogljika.

Ampak kdor misli, da me lahko povozi, se zelo moti. Vsak dan nam gre bolje na vseh področjih, v odlični formi sem. Poslušal sem srce, ko sem se odločil, da bomo skupaj uresničevali vizijo Ljubljane, in te obljube se držim. Tako pač funkcioniram. Želim pa, da se stvari razjasnijo tudi na sodišču in trdno sem prepričan, da se bo to tudi zgodilo.

Za menoj stoji najboljša ekipa sodelavcev, na katere sem izjemno ponosen.

Pa zaupate sodiščem?

Absolutno jim zaupam. Če jim ne bi, kako naj potem pričakujem, da bi ljudje zaupali županu? Ni prijetno hoditi na zaslivanja in prenašati preiskav, ki nimajo nobenega smisla. Do danes je bilo pet primerov zaključenih v mojo korist. In prepričan sem, da bom na sodišču dokazal, da so vse obtožbe le plod podtikanj. Ne le zaradi sebe, ampak predvsem zaradi svoje družine, vnukov in sodelavcev, ki jim ni lahko.

Nekdanji poslanec pisatelj Tone Partljič nam je v zasebnem pogovoru navrgel, da bi vas enpeujevci že stokrat zaprli, če bi kje našli najmanjši dokaz za vaše nezakonito ravnanje. No, ampak pred časom se je državni zbor ukvarjal z zakonom, ki bi omogočil odpoklic županov. Zaupate tudi parlamentarnim odločitvam?

Večkrat sem že povedal, kaj si mislim o pritiskanju gumbov na poslanskih sedežih. Sam tam nisem in ne bi vzdržal, ker sem po naravi operativen in hočem nekaj pokazati. Lahko začnejo z odpoklici, če jih veseli, vendar pa naj uvedejo tudi možnost odpoklica poslancev in občinskih svetnikov. Naj velja enako pravilo za vse. Ne pa, da vlada državljanom pošilja sporočilo, da smo edini problem v tej državi župani.

Tisto, kar pa ne veseli nikogar v Sloveniji, so odločitve proti javnemu dobru. Naj le omenim nov Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti, ki je škodljiv in praktično vsakomur omogoča, da opravlja storitev, ki je občutljive narave in ne sme biti tržna.

Pa sprejeti Zakon o lekarniški dejavnosti – kljub številnim našim pripombam, obrazložitvam, kakaj določeni člani v zakonu, ne le da niso dobri, ampak so škodljivi in omogočajo duopol tujih farmacevtov v Sloveniji, so poslanci izglasovali po svoje.

In nekaj takih predlogov je še na mizah: najprej nesprejemljivo znižana občinska povprečnina, pa biološki odpadki, ki naj kar naenkrat ne bi bili več del gospodarske javne službe ...

Saj je po svoje koristno, če iz strahu pred stroški ne bomo več umirali, kot je rekel tudi pisatelj Partljič, in je na mestu, če si ne bomo upali zboleti, ker bomo po takem zakonu težko prišli do prehranskih dopolnil in podpornih zdravil, ampak to presega vse meje.

Nikoli ne bom razumel, kako je mogoče, da poslanci, ki so bili v ljubljanskem mestnem svetu, zdaj delajo proti tistemu, kar so sami podpirali in zagovarjali. Sprašujem se, kako se nekdo lahko obrne proti svojemu mestu ...

Torej tudi s sedanjo vlado niste našli skupnega jezika?

Žal po dveh letih pogovorov še vedno nismo ničesar dosegli. Vprašanje, kako Ljubljani vrniti odvzetih 12 milijonov, in s tem popraviti nepravilnosti, ki sta jih sprejeli vladi Janeza Janše in Alenke Bratušek v letih 2013 in 2014, ostaja odprto. Še več – če je bilo to takrat narejeno z namenom discipliniranja župana po volitvah, je sedanja vlada, namesto iskanja rešitve na inovativen način – v imenu solidarnosti – Ljubljani odvzela še 11.5 milijona v letih 2015 in 2016. Celo obratno. Vladajoča koalicija sprejema zakone, ki so proti Ljubljani, svetniki SMC pa v mestnem svetu delujejo kot populistična opozicija, v mestnem svetu predlagajo celo amandmaje, ki bi jih morali poslati v državni zbor in urediti na ravni države. Odločil sem se, da bom meščankam in

meščanom sporočal imena poslancev, ki s svojim delovanjem delajo proti svojemu mestu.

Kako bi pa vi ravnali na mestu predsednika vlade, ki ima tako ali drugače nad sabo Bruselj?

Ne bom odgovarjal na hipotetična vprašanja. Nisem predsednik vlade. Veliko potujem po evropskih prestolnicah, z dunajskim županom Häuplom sva velika prijatelja, z župano Pariza, županom Istanbula in številnimi drugimi se odlično razumemo, evropski komisarji se udeležujejo naših dogodkov, bili so tudi na otvoritveni slovesnosti Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016, na otvoritvi Regijskega centra za odpadke, nobeden od njih nas ne obravnava podcenjujoče. Nasprotno. Priznavajo nam, da smo v kratkem času vpeljali največ sprememb na bolje, dajejo nas za zgled in sam sem na to ponosen. Ne vidim razloga, zakaj bi moral kakšen predsednik vlade, minister ali župan ravno v Bruslju sklanjati glavo, če lahko pokaže rezultate svojega dela. To je tisto, kar šteje, in tudi v Bruslju ne vedo vsega, lahko bi jim bili za zgled. Ravno s svojo delavnostjo, inovativnostjo in izkušnjami bi lahko mi predlagali spremembe. Slovenija bi lahko bila model razvoja Evrope.

Na katere dosežke ste v tem desetletju najbolj ponosni?

Najbolj ponosen sem na veliko mestno družino, ki je v teh desetih letih zadihala z vsemi projekti, ki jih pospešeno izvajamo. Spoštujem sodelavce, ki so polni srčnega ognja, motivacije in dobrih idej. Izpostavil bi predvsem kolega Koželja, ki bi moral postati akademik, take zasluge ima za urbanistični razvoj mesta, za svojo vizionarskost, za naslanjanje na Plečnikovo dediščino. Žar, vztrajnost in natančnost podžupanje Tjaše Ficko v potegovanju za zeleno prestolnico Evrope je prevzela vse oddelke uprave in za vse – za celotno mestno družino in prebivalce Ljubljane je naziv postal blagovna znamka Ljubljane. Tudi Slovenija kot zelena dežela ima veliko od tega, predvsem brezplačno promocijo.

Kaj pa glavni projekti, na katere ste posebej ponosni?

Ponosen sem na vse brez izjeme. Poglejte si tabelo z lansкими zaključenimi več kot sto infrastrukturnimi projekti, pa zraven kakšno sliko, kako je bilo prej in kako je danes – v atriju Mestne hiše je o teh razlikah na ogled razstava –, predvsem pa se peljite po mestu ali uporabite katerega od petih električnih Kavalirjev, pa se sami prepričajte, kaj delamo. Smo ali nismo v teh desetih letih prekinili s politiko obljub in prešli k dejanjem?! Vsakdo se lahko prepriča sam.

Vesel sem živahnega središča mesta, več kot 10 hektarjev smo odvzeli avtomobilom in predali pešcem in kolesarjem

– s prekrasno Slovensko cesto, Šubičevo ulico in Cankarjevo cesto, Čopovo, Wolfovo, Eiprovo ulico, pa Kongresnega trga, Novega trga, Starega trga, Trga republike, sistema BicikeLJ in kolesarkih stez, novih električnih Kavalirjev, električnega vlakca, novih avtobusov mestnega prometa na hibridni pogon, kar 30 jih je, obrežij in mostov na Ljubljani, stadiona in dvorane Stožice, sprehajališč ob Savi, Plečnikove hiše, Poslovno-upravnega centra Zalog, Odlagališča odpadkov RCERO in podzemnih zbiralnic v središču mesta, za katere prihajajo k nam po tehnološke rešitve iz vse Evrope. Tudi gimnastičnega centra, kopališča Kolezija, fitnes naprav na prostem in otokov športa za vse po četrtnih skupnostih, Šmartinskega parka, Severnega parka, Hrvatskega trga, Osnovne šole Vide Pregarc in številnih drugih prenovljenih šol in vrtcev, Kinodvora, mestne knjižnice, družinskega centra Mala ulica, Kina Šiška, Španskih borcev, Odra pod zvezdami, pa letošnjega zaključevanja obnove Švicarije in vožnje po številnih prenovljenih cestah po vsem mestu itn. itn. Še in še bi lahko našteval. Izjemno vesel sem tudi rekordnega števila nočitev v Ljubljani in rekordnega števila obiskovalcev na izjemno lepem Ljubljanskem gradu.

In vse je rezultat skupnega dela.

Nobene od projektov se ne bi dalo izpeljati brez strokovnosti in predanosti sodelavcev, ki so vanj vključeni. Dobre ideje morajo znati sodelavci prepoznati in biti motivirani pri njihovem uresničevanju. Ponosen sem, da smo lani skupaj zasadili 12.089 novih dreves – vsak član velike mestne družine svoje.

Opazili smo, da vas župani po slovenskih mestih učinkovito posnemajo ali jim je Ljubljana očiten vzor. Se vam ne zdi, da bi bilo najbolj praktično, če kandidirate za naslednjega predsednika vlade in dosežete, da začnemo Slovenci držati skupaj in postanemo svetovna veselisa v medsebojnem spoštovanju in spodbujanju drug drugega, v Ljubljani pa izberete dobrega naslednika ali naslednico?

Leta 2011 smo kandidirali na državnoborskih volitvah. V sedmih tednih smo uspeli ustanoviti stranko in zmagati. Imeli smo najboljši program, za katerega še danes trdim, da je edini možen za razvoj Slovenije. Žal nisem uspel sestaviti vlade in zame je zgodba zaključena. Pa sem prepričan, da bi se že vozili po 2. tiru in po novi cesti do Črnomlja in Slovenj Gradca, če bi bilo obratno.

Kaj se bo zgodilo, se bom odločil sam. Po svojem srcu, kot vedno.

Foto: Dunja Wedam

Spomenik legendarnemu županu Ivanu Hribarju kiparja Mirsada Begića na prenovljenem Bregu nad obrežjem Ljubljane je poklon mesta velikemu županskemu opusu v času, ko Ljubljana pod sedanjim županom ponovno doživlja svoj prelomni preporod na vseh področjih življenja.

Hvaležni smo vam za pogovor in za deset let vizionarskega dela za Ljubljano, gospod župan. Radi živimo v Ljubljani, radi vas srečujemo, ko lastnoročno pobirate papirčke po mestu in se vsakdo v vsakem času lahko osebno pogovori z vami. Hvala šepetu vašega srca, ki z vami brez predaha oznanja, da je Ljubljana tako ljubljena, ker je najlepše mesto na svetu!

Z županom smo se pogovarjali člani Civilne iniciative Srčna Ljubljana in TDS.

ČESTITKA PREDSEDNIKA UPRAVE BTC JOŽETA MERMALA OB ŽUPANOVNI DESETLETNICI DELA ZA LJUBLJANO

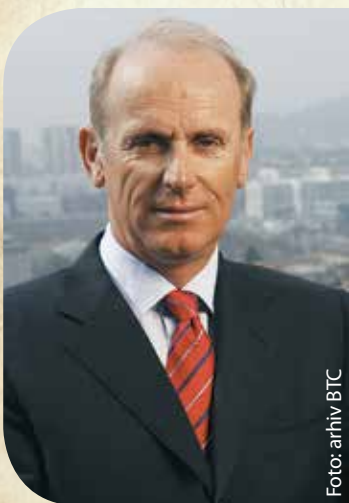

Foto: arhiv BTC

Spoštovani gospod župan, dragi prijatelj Zoran,

danes, ob 10-letnici Tvojega vodenja našega najlepšega mesta na svetu, Ti čestitam, da si kot spiritus agens s svojo predano ekipo Ljubljano spremenil v eminentno, svetovljansko in prijazno prestolnico.

To je zame prazničen dan, kajti številni projekti, ki so polepšali mesto, od posodobljene infrastrukture, zgrajenih mostov, parkov, objektov in posodobitve številnih javnih mestnih funkcionalnosti, ki jih je v dobro mesta, meščanov in gospodarstva realizirala Tvoja ekipa s Tabo na čelu, so resnično nekaj veličastnega in so največje darilo, ki smo ga dobili tako

meščani kot mesto v času Tvojih mandatov. Vsi realizirani projekti so izraz nesebičnega in predanega dela, posvečenega Ljubljani kot mestu, njenim meščanom in prihodnjim generacijam. Danes se po nekaterih izjemno uspešnih projektih zgleđujeta tako Evropa kot svet. Ljubljana, zelena prestolnica Evrope, je postavljena na svetovni turistični lestvici top destinacij. V mestu ni resorja, ki ne bi bil prerojen, posodobljen, dobro upravljan: kultura, šport, zdravstvo, promet, ekologija. Veliko dobrega za mnoge ljudi. Moj spoštljiv poklon, čestitke in zahvala. Sem ponosen meščan tega mesta.

Prehjeno desetletnico naj obeležim tudi kot obdobje izjemno dobrega sodelovanja z BTC, ko smo v tem, v formalizme zapletenem svetu,

ravno s Tabo in Tvojo ekipo našli strokovne rešitve za številne izzive, na osnovi katerih se je lahko razvijal tudi naš City v sodobno poslovno in inovacijsko mesto. To sodelovanje nas je vedno navdihovalo z optimizmom, nas združevalo in rojevalo skupne uspehe. Želim si, da bi po tej poti še dolgo hodili skupaj, kajti dela bodo ostala za vedno.

Ostani zdrav, še naprej tako izjemno uspešen in obkrožen s srčnimi prijatelji.

*Pa srečno!
Jože Mermal*

(Pismo predsednika uprave BTC gospoda Jožeta Mermala objavljamo z njegovim dovoljenjem, za katero se mu lepo zahvaljujemo.)

Podžupanji in podžupani ob desetletnici županovanja Zorana Jankovića

Foto: Miha Fras

Podžupan Dejan Crnek

»Za prihodnji razvoj Ljubljane in tudi Slovenije sem velik optimist«

Vodstveni ekipo župana Zorana Jankovića ste se pridružili šele v zadnji četrtini desetletja, ki je Ljubljano spremenilo tako v zunanji podobi kot po povsem novem načinu življenja v mestu, vendar pa ste bili že prej kot predsednik Športnega društva Narodni dom in kot predsednik Četrtna skupnosti Šmarna gora tesno vpeti v delo Mestne uprave. Domnevamo, da vam zato ni bilo zelo težko prestopiti v vlogo podžupana. Zagotovo pa je vaša perspektiva gledanja na nastajanje nove Ljubljane in na konkretno županovo delo zdaj drugačna. Kaj ste spoznali v vlogi

podžupana o Ljubljani in njenih prebivalcih in kaj ste se naučili od župana?

Kot ste pravilno povzeli, sem že dalj časa vpet v obe glavni področji, ki ju pokriva tudi kot podžupan, to je šport in lokalna samouprava (od leta 2002), kar pomeni, da sem delovanje mestne uprave in njenih oddelkov zelo dobro spoznal iz drugega zornega kota, torej kot uporabnik oziroma izvajalec nalog na najnižji ravni lokalne organiziranosti. Zato lahko primerjam pripravljenost takratne mestne uprave za uresničevanje idej in predlogov naših občank in občanov z današnjo. Vsekakor se ne more meriti. Glavna razlika je seveda oblikovanje kompetentne in med seboj usklajene ekipe, ki ve, kaj želi, in ve, kako to doseči. Župan je s svojo vizijo povezal prave ljudi, ki še vedno sledijo predlogom in željam Ljubljank in Ljubljančanov, kar se jasno vidi v dosežkih našega lepega mesta. Zanesljivo pa je ena od glavnih županovih veščin prisluhni ljudem in vedno podpreti svojo ekipo. Rad bi to priložnost izkoristil in se zahvalil ekipi, ki me je lepo sprejela medse.

10. maja lani je bil podpisan sporazum med glavnim mestom Ljubljano in Vlado Republike Slovenije. Ker je nastal z vašim dogovarjanjem, nam povejte, kaj pomeni za Ljubljano in ali je sporazum kogarkoli oškodoval?

Prav gotovo sporazum ni oškodoval nikogar, saj je bil namenjen predvsem hitrejši izvedbi nalog, ki so bile določene z Zakonom o glavnem mestu RS, a so se glede na bliskovit razvoj Ljubljane prepočasno udeležale. Morda pa lahko celo rečemo, da je dogovor premalo koristil prav Ljubljani sami, saj ugotavljam, da izvajanje dogovora poteka prepočasno in da je nujno potrebno spremeniti pristop Vlade RS k uresničevanju sporazuma.

Lahko kratko povzamete, kaj konkretno je zapisano v sporazumu?

Ljubljana ima kot glavno mesto poseben pomen kot ekonomsko, demografsko, kulturno in politično središče države, zaradi česar je učinkovito in usklajeno sodelovanje med državo in mestom posebej pomembno. Sam dogovor določa terminski načrt izvedbe dogovorjenih programov in nalog, ocenjuje

finančne in premoženjske posledice, določa vire in pogoje financiranja ter ureja druge medsebojne pravice in obveznosti. Obsega 34 skupnih projektov – predlagala so jih ministrstva in Mestna občina Ljubljana in se nanašajo na delovna področja petih ministrstev, in sicer na javno upravo, notranje zadeve, obrambo, infrastrukturo in pravosodje. Vsak izmed njih je zelo pomemben tako za Ljubljano kot za državo v celoti.

S katerimi od številnih dolžnosti v vašem vsakodnevnem urniku imate največje osebno veselje? Kako občutite, da vidijo Ljubljano vaši sogovorniki na terenu doma in kako v tujini?

Vsak dan z veseljem vstopim v Mestno hišo, saj so vse naloge, ki so mi dodeljene, zanimive in polne izzivov. Prav gotovo pa je najlepše delati z ljudmi, saj na čisto osebni in človeški ravni lahko začutiš zadovoljstvo ob resnično visoki kvaliteti življenja v naši prestolnici. Ko se pri svojem delu srečujem z mnogimi ljudmi, lahko rečem, da z veseljem in ponosom ugotavljam, kako smo Slovenci uspešni, inovativni, kako smo za stvari, ki jih radi počnemo, pripravljeni prostovoljno delovati. Zato sem za prihodnji razvoj Ljubljane in tudi Slovenije velik optimist. Če pa k temu dodamo še dejstvo, da kjer koli v Evropi in v svetu predstavimo dosežke Ljubljane, pozanjemo občudovanje in navdušenje, je ta optimizem še toliko bolj trden. Ljubljana je enostavno vzor.

Če imate kakšno simpatično anekdoto iz dosedanjega obdobja svojega podžupanovanja, vas prosimo, da jo delite z nami.

Na dogodku odpiranja novih prostorov Mladinskega četrtne centra v Šiški je imel takratni direktor po otvoritvenem nastopu mladih izvajalcev, ki je bil posvečen cirkuškim spretnostim, svoj nagovor. Glede na to, da je bilo navzočih predvsem veliko mladih, je bil nagovor nekoliko zahteven. Ko so še mene povabili k nagovoru, sem najprej vprašal, če si želijo še en tak nagovor. Ker je bil seveda odgovor negativen, sem svoj pozdrav spremenil v demonstracijo še nekaj dodatnih cirkuških spretnosti, ki smo jih izvedli skupaj z udeleženci, in smo bili na koncu vsi zadovoljni.

Foto: Nik Rovani

Ob Centru Stožice je Ljubljana po štirih desetletjih dobila tudi Gimnastični Center Ljubljana, v katerem imajo športniki priložnost, da nekoč zrastejo v svetovne zvezde.

Foto: Dunja Wedam

Priložnost za karierni razvoj poklicnim plavalcem in veselje rekreativnim ljubiteljem plavanja je Ljubljani prineslo sodobno prenovljeno kopalnišče Kolesija.

Foto: Miha Fras

Podžupan Aleš Čerin

»Županu Zoranu Jankoviću se niti sanjalo ni, kako preroški bo z leti njegov slogan Ljubljana je najlepše mesto na svetu«

Prihod župana Zorana Jankovića na čelo Ljubljane pred desetimi leti je za celotno delovanje Mestne uprave pomenil tako rekoč kopernikanski preobrat. Sami ste kot podžupan od vsega začetka soustvarjali nov sistem delovanja uprave od prvotno strogo ločenih področnih oddelkov, domala nekakšnih lokalnih ministrstev, do projektno sodelujoče velike mestne družine. Lahko kratko povzamete, kaj vse je bilo potrebno ukreniti za ta zmagovalni premik?

Ni ravno pogosto, da gre vrhunski gospodarstvenik za župana, še posebej, če se z javno upravo poprej še nikoli ni srečal. Prav to se je zgodilo pred desetimi leti in že to je bila velika sprememba in županova prednost na samem startu. Če parafraziram razliko v razmišljanju gospodarstvenika in birokrata – pa ne v slabšalnem smislu –, je razlika v tem,

da gospodarstvenik živi in razmišlja, kako kaj narediti bolje ali spremeniti in išče vedno nove izzive. Temeljna naloga javne uprave, bodisi na državni ali lokalni ravni, je uresničevanje predpisov in prav iz tega izhaja uradniški kredo, »da se to ne da«.

Posamezni oddelki oz. resorji so vsebinsko zaključene celote za delovanje na svojem področju, vendar je bila naša temeljna usmeritev že na samem začetku, povezati jih v celoto, katere osnovno vodilo je najboljši servis za meščanke in meščane. Če ocenjujem, da je bil holding nekakšen odtujen center moči, je bila še kako z medsebojnim sodelovanjem pomembna zahteva, združiti mestno upravo in holding pod enotno vodenje s skupnim ciljem. Reorganizacija, ki je sledila motu o servisu za prebivalstvo, je bila logična posledica takega vsebinskega delovanja. Tako je denimo novonastala Služba za razvojne projekte in investicije bolj značilna za gospodarski subjekt kot za javno upravo.

Županu Zoranu Jankoviću se niti sanjalo ni, kako preroški bo z leti njegov slogan »Ljubljana je najlepše mesto na svetu«, ki so se mu sprva mnogi prizanesljivo nasmihali. Za vsakogar, ki ima spoštljiv, ljubeč odnos do mesta, v katerem živi, je zanj to mesto najlepše. Način, kako Janković uporablja ta slogan, pa ne kaže samo na to, kako zelo rad ima svojo Ljubljano, ampak tudi na to, da je zanj pripravljen dati in žrtvovati celega sebe. Že večkrat sem zapisal, da nisem še srečal menedžerja, ki bi bil voljan svojo celotno bit posvetiti svojemu projektu in viziji in za to žrtvovati tudi ves svoj prosti čas. S sloganom in zgledom deloholika, ki je »stalno na dopustu«, je prebudil in za seboj potegnil zaposlene ne le v mestni upravi in holdingu, temveč tudi v organizacijah in zavodih na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva, športa in drugih, katerih ustanovitelj je mesto. Skratka, spremenil je mentaliteto iz uradniške v ustvarjalno z visokimi cilji, biti najboljši.

Te velike spremembe so naklonjeno sprejeli meščanke in meščani in jih nagradili s prepričljivo zmago župana že v prvem krogu na volitvah leta 2010, 2012 in 2014. Glas o velikem preobratu v vodenju glavnega mesta ni šel naglo samo po državi, ampak tudi v sosesčino, v celotno EU in celo po svetu. Cela vrsta prestižnih priznanj in nagrad županu osebno, zlasti pa glavnemu mestu, govori o tem, kako svet vidi in ceni slovensko prestolnico.

Kako ste v tem desetletju »posodobili« delo svetniških klubov in delo delovnih teles Mestnega sveta, ste že iznašli način za optimalen dialog z

opozicijo ali pa je mogoče še izboljšati medsebojno kulturo dialoga?

V našem tretjem mandatu se je zgodilo prvič, da LZJ kljub boljšemu rezultatu kot leta 2006 zaradi proporcionalnega sistema ni dosegla absolutne večine v Mestnem svetu, zato smo na začetku mandata s programsko sorodnima SD in DeSUS sklenili koalicijsko pogodbo, sredi leta pa se nam je pridružila še ena svetnica iz Združene levice. Razmerje moči je ostalo podobno kot v prvih dveh mandatih: SDS in NSi kot tipični predstavnici opozicije, ki nasprotujeta še tako smelim in dobrim projektom, samo zato, ker pač hočeta biti opozicija. SMC se je umestila nekje vmes kot konstruktivna opozicija, ki podpira projekte, v katere verjame.

Svetniški klubi imajo odlične pogoje za delo, s tem da smo v tem zadnjem mandatu omogočili celo to, da za pomoč pri svojem delu sklepajo pogodbeno razmerja s kadri, ki si jih sami izberejo.

V tem mandatu je značilno, da je v delovnih telesih, ki so seveda sestavljeni in vodeni proporcionalno glede na volilni uspeh, velika večina gradiv za seje Mestnega sveta sprejeta z zelo redkimi glasovi proti. Na sami seji Mestnega sveta pa je položaj povsem drugačen, saj kljub podpori na delovnih telesih opozicija na veliko kritizira predlagana gradiva in sklepe in ne izpusti nobene priložnosti za napad na župana. To si razlagam s tem, da je seje Mestnega sveta mogoče spremljati direktno, čeprav je gledanost sej v tem mandatu pokazala izredno majhen interes meščank in meščanov.

Lista Zorana Jankovića, ki jo vodim, tudi v tretjem mandatu kaže visok nivo strokovnosti, discipline, posebej pa kulture dialoga in spoštovanja različnosti. Zame osebno je nekakšen pokazatelj stopnje tolerance in sodelovanja Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo vodim že tretji mandat in v kateri so zastopane vse svetniške skupine. Že v začetku in skozi prakso smo si postavili pravila igre, ki se jih striktno držim, zato ni naključje, da so seje učinkovite, večina sklepov pa sprejeta soglasno.

Kaj ste se naučili, ko ste za en dan predali vodenje mesta mlademu županu?

Pri našem delu je bolj pomembno kot govoriti znati poslušati. Z mladim rodom od vrtcev do osnovnih šol imamo praktično vsakodnevno stike. Pri srečanju z mladim županom me ni presenetilo toliko dejstvo, da so kot probleme, predloge ali želje postavljali zelo podobne stvari kot mi odrasli. Naravna otroška zvedavost in poštenost pa sta po mojem glavni razlog, da je mlademu županu nerazumljivo, da določene zadeve, ki so otroškemu umu samoumevne, še niso izpeljane. Skušal sem mu prikazati, kaj v jeziku odraslih pomenijo »interesi in prioritete«.

Foto: Urska Boljkovac

Lutkovno gledališče Ljubljana, katerega bogato zgodovino na Gradu predstavlja novi Lutkovni muzej Ljubljana, je bogatejše tudi za imeniten novi uprizoritveni Oder pod zvezdami, ki sprejme do 300 ljudi in je očarljiv prostor tudi za družabne in poslovne dogodke.

Foto: Dunja Wedam

Po Plečnikovi zasnovi prenovljen Kongresni trg z litoželeznimi svetilkami in nepogrešljivo parkirno hišo v kleti je z umaknjeno ploščevino od leta 2011 praznjen zračni trg, ki se po potrebi spremeni v elitni prireditveni prostor za kulturne, športne in družabne prireditve.

Vodstveni in perspektivni sodelavci Mestne uprave ste deležni najrazličnejših izobraževanj in rednih team buildingov. Povejte nam, ne samo kot podžupan, ampak tudi kot moder človek, kako se vi in vaši sodelavci spreminjate navznoter in navzven ob srečanju z novimi znanji.

Sam se izjemno veselim vsakega *team buildinga*. Morda zato, ker sem zvedave narave in rad spoznavam novote, vendar ta srečanja občudujem zlasti zaradi dveh stvari: prvo, čisto po občutku se mi za mnoge stvari zdi, da o njih razmišljam in jih delam pravilno, tu pa dobim še strokovno potrditev za marsikaj, kaj delam dobro ali pa tudi ne. Tudi sicer rad prebiram literaturo s sociološko in psihološko tematiko, ki mi odkriva skrivnosti razumevanja osebnosti in tako postajati boljši. In drugo, ob predstavitev kolegov iz mestne uprave, holdinga in naših organizacij in zavodov o poslovanju v tekočem in načrtih za naslednje leto me vedno znova fascinira cela vrsta aktivnosti, ki jih počnejo, pa zanje kljub desetletnemu delu v mestu slišim prvič. Skratka, občutek, kaj vse zmoremo in počnemo za dobrobit Ljubljanc in Ljubljančank, je dragocen in prijeten.

Poročajte nam, prosimo, o nekem takem srečanju na delovnem mestu, ob katerem ste postali boljši človek, in bi to doživljate ob desetletnici radi delili z bralci.

Če si optimistično naravnani, se ob delu v mestu srečujete z mnogimi lepimi stvarmi, ki te bogatijo in navdušujejo. So pa tudi manj prijetni dogodki našega dela, kot npr. naslednji: nek kolesar, ki sem ga večkrat srečal na poti na Magistrat, je vedno pljunil predme, nek drug, prav tako na kolesu, pa mi je vedno zabrusil: »Gremo spet krast, kajne!« Pred leti bi z manj kilometrine ob takih primerih burno reagiral. Zdaj pa se obrnem stran in se zaposlim z mislimi, kaj hudega sem ali smo naredili tema dvema, da tako reagirata in nimata poguma, da bi morebitno krivico, ki jo nosita v sebi, povedala spoštljivo. Ali pa tavata v temi nevednosti in neznanja.

Foto: Milha Fras

Podžupanja Tjaša Ficko

»Zelena prestolnica Evrope in Unescovo mesto literature sta dva najvišja naslova, ki dokazujeta, da znamo na obeh področjih v Ljubljani besede udejanjiti«

Kakšen karierni in osebni razvoj za vas pomeni sodelovanje v vodstveni ekipi župana Zorana Jankovića ob deseti obletnici na čelu Mestne občine Ljubljana. Kakšne strokovne kompetence ste pridobili, kaj ste doživeli in spoznali v veliki mestni družini, v stikih z meščankami in meščani in najvišjimi predstavniki mest in vlad, s katerimi se srečujete pri svojem delu?

Kar težko verjamem, da je minilo že celo desetletje. Verjetno zaradi tega, ker je bilo to obdobje izjemno intenzivno. Ogromno novih znanj in izkušenj, nenadnih sprememb, različnih situacij in ovir, ki smo jih premagovali ter iz marsikaterih naredili celo prednosti. V tako velikem sistemu, kot je Mestna občina Ljubljana, hitro spoznaš, da lahko zmaguješ le z dobro ekipo in sodelovanjem. V desetih letih smo doživeli skoraj vse – od smeha zadovoljstva in uspehov, do občasnih padcev in tudi joka. Škodoželjni posamezniki so me znali prizadeti, danes sem na to nekoliko bolj imuna. In naučila sem se, da se predano delo in vztrajnost obrestuje. Najboljši občutek mi dajo dokončani projekti, ki so bili včasih le ideja na papirju. In ko se primerjamo z drugimi mesti, lahko mirne duše ugotovim, da smo v Ljubljani v zelo kratkem času naredili res velik preskok ter spremenili mestni srčni utrip na bolje. Po desetih dinamičnih letih prihajam še zmeraj vsako jutro z veseljem v službo, svoje delo imam rada in hvaležna sem, da lahko prispevam k uspehom te zmagovalne ekipe.

Yes čas ste bili duša projekta Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016, tako v obdobju kandidature kot lani, ko se je ta naslov dogajal kot živa podoba Ljubljane in nosil zelena sporočila someščankam in someščanom, Sloveniji in svetu. Naključje je hotelo, da z novo prvo damo ZDA po svetu krožijo podobe Slovenije kot zelene dežele, zato se zeleni pečat Ljubljane s svojim klicem po odgovornem ravnanju z našim okoljem prav zdaj še globlje vtisnil v našo skupnostno zavest. Ali nameravate to blagovno znamko Ljubljane v prihodnje nadgrajevati in kako?

Z zelenim in trajnostnim razvojem smo začeli že pred vključitvijo v ta projekt, spomladi 2007 z oblikovanjem razvojne vizije mesta Ljubljana 2025. Nedvomno pa je bil prejem tega visokega naziva s številnimi aktivnostmi, ki so sledile, razlog, da je Ljubljana danes dodobra umeščena na evropski zemljevid kot mesto, v katerem odločno sledimo zeleni viziji in aktivno uresničujemo projekte za večjo kakovost življenja prebivalcev in obiskovalcev. Ljubljana je prepoznana kot prestolnica z najvidnejšimi trajnostnimi spremembami, izvedenimi v najkrajšem obdobju.

Zdaj seveda ni poti nazaj. V zadnjem času se vidno krepi ozaveščenost vseh generacij prebivalcev, ki so pozorni na svoje okolje in dogajanje v njem. Čeprav vemo, da so navade tiste, ki se najteže spreminjajo, opažam, da so mnogi pripravljeni spremeniti svoja ustaljena vedenja za skupno dobro, novosti pozitivno sprejemajo. Tako imamo izjemno dobro obiskane centre ponovne uporabe, po ločeno zbranih odpadkih smo na evropskem vrhu, sistem Bicike(LJ) presega pričakovanja in tudi drugi primeri delitvene ekonomije v mestu se uspešno razvijajo, elektromobilnost dobiva izjemen zagon. Tako se krepi koncept krožnega gospodarstva z novimi poslovnimi modeli in temu sledimo tudi v Ljubljani.

Drugače kot z mislijo na okolje in prihodnje generacije ne gre več. Človeštvo doživlja posledice podnebnih sprememb zmeraj pogosteje tudi na lastni koži in sami lahko občutimo, kako premočna je prizadeta narava.

Kot doslej tudi v prihodnje ostaja naše glavno poslanstvo zagotavljati visoko kakovostno okolje, zeleno, varno, čisto in prijazno Ljubljano, kjer bodo prebivalci z veseljem živeli in se obiskovalci radi vračali.

Foto: Dunja Wedam

Na nekdanj degradiranem območju ob Savi imajo številni rekreativci, kolesarji in sprehajalci v Rekreacijskem izobraževalnem centru urejene sprehajalne poti, prostor za piknik, otroško igrišče, manjšo živalsko farmo, prostor za jahanje in kolesarske steze.

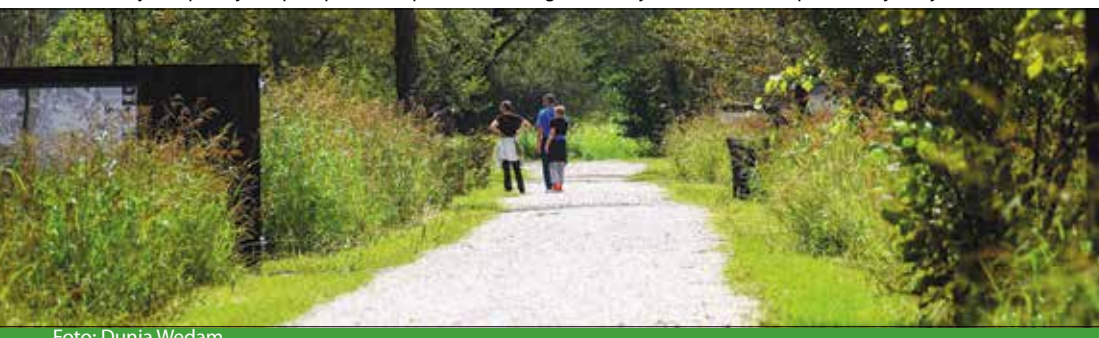

Foto: Dunja Wedam

Sijajna zelena pridobitev leta 2016 je ureditev Parka Rakova jelša s sprehajalnimi potmi, izobraževalnimi tablami, parkovno opremo in 320 vrtički, ki jih je še vedno mogoče najeti za ekološko pridelavo zelenjave.

V letu 2010 je Ljubljana slavila Unescov naslov Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010 in lani pridobila prav tako Unescov naslov Ljubljana – mesto literature. Ta zadnji naslov se je letos lepo povezal z zeleno prestolnico Evrope na sejmu Frankfurt po Frankfurtu. Boste to sinergijo med obema poloma – skrbi za naravo kot zunanjim okoljem Ljubljane, ki jo prisposablja naslov zelena prestolnica, in negovanjem notranjega sveta s kulturo in njeno temeljno nosilko knjigo, ki jo prisposablja mesto literature – v letu 2017 še bolj prepletli in strateško opredelili kot pri prvem lanskem koraku s Frankfurtom?

Skozi projekt Zelene prestolnice Evrope se je lepo pokazalo, da lahko okoljsko ozaveščenost in življenje z naravo povežemo z vsemi drugimi področji – od športa, zdravja, vzgoje, izobraževanja do kulture. Mnogo kulturnih dogodkov je bilo lani zeleno obarvanih, med njimi številne razstave, uprizoritveni nastopi in glasba. Zeleno je bilo v muzejih, galerijah, gledališčih in seveda v mestni knjižnici. Kot rečeno, je narava kraljevala na Frankfurtu po Frankfurtu, občudovali pa smo jo lahko tudi ob Salgadovi Genezi, na sprehodu po Krakovskem nasipu, pa na festivalu Bobri, na mnogih kulturnih prireditvah in nastopih, ki so jih pripravili v četrtnih skupnostih ter naših javnih zavodih in podjetjih ... Naravo sta častili razstavi Drevo v Jakopičevem sprehajališču v Tivoliju in Končna postaja: morje? v MAO, ki je opozorila na posledice plastičnih odpadkov. Knjiga in narava sta že v osnovi za mesto ključni in tesno prepleteni, saj brez njiju ni visoke kakovosti življenja, za katero si prizadevamo. Zelena prestolnica Evrope in Unescovo mesto literature sta tudi dva najvišja naslova, ki smo ju prejeli in dokazujeta, da znamo na obeh področjih v Ljubljani besede udejanjiti. Tako bo tudi v prihodnje. In še zmeraj bom z veseljem knjige brala tudi v Knjižnici pod krošnjami.

Foto: Staša Cafuta Trček

Podžupan prof. Janez Koželj

»Javnost je postala bolj naklonjena novostim, ki jih uvajamo«

Ljubljana je v zadnjem desetletju tako očitno zažarela v novi podobi, da se nam domala briše spomin, da je mogla biti še pred kratkim vsa »bolana in zaspana«. Kot avtor Vizije Ljubljana 2025, spiritus agens in po potrebi tudi fizični delavec na terenu, ko gre za čiščenje in lepšanje okolja in vodenje društva Zeleni nadzorniki, ste dosegli tako rekoč nemogoče. Jasno je, da je prvi človek, ki je to preobrazbo omogočil,

PODŽUPAN PROF. JANEZ KOŽELJ, ČASTNI ČLAN ZAPS

»Ljubljana postaja tudi vzor za urejanje drugih slovenskih mest in krajev«

Podžupan prof. Janez Koželj je prejel priznanje častni član Zbornice za arhitekturo in prostor za pomemben prispevek k razvoju stroke na področju poučevanja arhitekture, za dosežke pri urbani prenovi mesta Ljubljana in vzorih gradnje v lesu.

Arhitektura ni vedno le stvar fizičnega. Ni le oblikovanje hiš, poslovnih stavb, trgov, ulic in mesta. Čeprav se ukvarja z zasnovo prostora, je njeno delo veliko širše, smisel globlji in poslanstvo veliko pomembnejše. Ukvarja se z zasnovo posode, v kateri se bo odvijalo življenje. Ne le danes, ampak tudi v prihodnosti. Kakovost življenja ni odvisna le od podobe prostorov, v katerih živimo, to življenje evocirajo veliko širši procesi, za katere pogosto ne vemo, kje in kako bodo zaživi ter kako se bodo razvijali. Poslanstvo arhitekta je torej, da ustvarja prostore za drugega, za človeka v celostnem smislu in pogoje za njegovo kakovostno bivanje.

Profesor Janez Koželj je arhitekt, ki je pomembno zaznamoval cele generacije arhitektov s svojim znanjem, pedagoškim delom, entuziazmom in poslanstvom, ki ga razširja kot profesor na Fakulteti za arhitekturo, z vodenjem procesa urbane prenove Ljubljane ter z vzornimi inovativnimi gradnjami v lesu, s katerimi spodbuja premislek o trajnostni gradnji, pomenu in zmoglosti tega naravnega gradnika.

Janez Koželj, študent in pozneje sodelavec Eda Ravnikarja in asistent Braca Mušiča, je bil poleg dela na fakulteti dolgoletni urednik teoretske revije AB, Arhitektov bilten, s katero je odločilno oblikoval teoretske temelje postfunkcionalistične arhitekture v Sloveniji. Na Fakulteti za arhitekturo je vzpostavil predmet Arhitektura mesta, s katerim še danes razširja znanje o vlogi mesta v sodobni družbi. Ko se mu je ponudila priložnost, da znanje uporabi v praksi, je vlogo mestnega arhitekta sprejel z zaupanjem, da lahko ne samo pomaga, ampak tudi aktivno deluje. S sodelavci je zasnoval Vizijo Ljubljana 2025, ki postavlja temelje razvoja sodobnega mesta in hkrati mesta prihodnosti. Takrat, na začetku, se morda ni zavedal, kako kompleksno in zahtevno je uveljavljanje tega v praksi. Ne le na ravni izvajanja konkretnih projektov, temveč tudi pri prepričevanjih, usklajevanjih in mediacijah, v iskanju kompromisov in vedno boljših rešitev. Njegovo udeleževanje v urbani prenovi Ljubljane je iskreno ter se ne izraža le v številu in kakovosti projektov, temveč tudi v širših procesih, ki se ob tem izvajajo. Ljubljana je postala živo mesto, česar ne dokazujeta le priznanji Public space 2012 in izbor Ljubljane za zeleno prestolnico Evrope 2016, ki sta Ljubljano postavili na arhitekturni in turistični zemljevid Evrope. To potrjujejo predvsem meščani in obiskovalci, ki napolnjujejo njene urejene ulice in trge.

Prof. Koželj je uspel Ljubljani vrniti vlogo, ki jo je mesto nekoč že imelo – postala je prostor druženja, izmenjave dobrin in informacij, znova je postala živo mesto. Trgi so postali sobe, ulice so polne življenja, reka je mestna promenada. Za vso zunanjo podobo stojijo tudi konceptualne spremembe velikih sistemov – prometa in načrtovanja infrastrukture v širšem smislu. Vizija stremi k dvigu kulture bivanja, večji urbanosti, poudarjanju specifične identitete in raznoliki ponudbi. Uveljavljanje načel trajnostne gradnje, sodobnih in raznovrstnih oblik prometa, vloge pešca in kolesarja – to je vsekakor zasługa prof. Janeza Koželja, ki uspeva posamezne projekte povezovati v uspešno skupno zgodbo. Ljubljana postaja tudi vzor za urejanje drugih slovenskih mest in krajev.

Prof. Janez Koželj s svojim delom praviloma raziskuje zapostavljena področja, s katerimi bi se stroka morala ukvarjati bolj načrtno, in tako pionirsko utira pot. Med njimi velja posebej omeniti temo degradiranih območij, ki jim je namenil več raziskav in projektov. Posebno mesto v njegovem ustvarjalnem življenju zaseda les. Material z dolgoletno tradicijo in velikimi možnostmi je bil v Sloveniji v bližnji preteklosti zapostavljen. Projekti Janeza Koželja, ki jih ustvarja s soavtorji, so male arhitekturne invencije, vse zavestno izvedene v lesu. Z njimi raziskuje njegove konstrukcijske in oblikovne možnosti ter dokazuje, da je v tem naravnem materialu velik potencial trajnostne gradnje v prihodnosti. Janez Koželj se izzivov loteva iz radovednosti, nesebično in predano. Enako zavzeto rešuje majhna in velika vprašanja z vseh področij oblikovanja prostora: od grafičnega oblikovanja, arhitekture, urbanizma pa vse do načrtovanja prostora velikih meril, vselej odgovorno in v korist ljudi. Arhitekto pogosto ocenjujemo glede na avtorstvo zgrajenih del. Prof. Janeza Koželja cenimo predvsem zato, ker zna videti in delovati širše; ustvarjalni potencial kolegov solistov uspeva kot dirigent povezati v ubrano urbano zgodbo.

Foto: Andrej Peunik

Z arhitekturno nagrado ovenčana prenovljena Plečnikova hiša, ki letos gosti osrednji del razstav in drugih dogodkov v okviru Plečnikovega leta, je eno osrednjih kulturnih prizorišč Ljubljane tako v očeh meščank in meščanov Ljubljane kot kulturnih svetovnih popotnikov.

sooblikoval in jo ves čas z vso dušo podpira, župan Zoran Jankovič, vendar pa ima bistven delež pri tem tudi velika mestna družina, ki to preobrazbo predano soustvarja. Kako ste v desetih letih dosegli skupno soustvarjalno sodelovanje in v čem vidite bistvene premike v mestnem prostoru in kulturo bivanja v njem v zadnjem desetletju?

To dosegamo s skrbnim vodenjem projektov in razvijanjem organizacijske kulture. S tem namenom vsak teden klicujem strokovni kolegij s predstavniki Oddelka za gospodarstvo in promet, Oddelka za urbanizem in prostor, Javnega podjetja Trznice in parkirišča, Snage, mestnega inšpektorata, mestnega redarstva in koncesionarja KPL, na katerem odkrito obravnavamo vse odprte zadeve in večino projektov s področja prometa, gradnje in urejanja javnega prostora. Sprejemamo sklepe in skrbimo za njihovo izvajanje. Poleg tega se praviloma vsak teden dobimo še z vodji Oddelka za urbanizem in prostor, Službe za razvojne projekte in investicije in Oddelka za varstvo okolja in njihovimi sodelavci, s katerimi skupaj načrtujemo naloge in iščemo najboljše rešitve za njihovo uresničitev. Na ta način krepimo občutek za skupno odgovornost in zavzetost za iskanje rešitev, ki je še posebej pomembna za premagovanje različnih strokovnih dilem, pa tudi postopkovnih in birokratskih ovir.

Na podoben način smo s preurejanjem javnega prostora vplivali tudi na kulturo javnega življenja, ki je dejanski vir mestnosti. Na novourejenih parkih, ulicah, trgih in še posebej nabrežjih so ljudje postali bolj veseli in se bolj

sproščeno obnašajo, kot da bi ponovno odkrili privlačnost javnega življenja. Več se pogovarjajo med sabo, bolj so odprti, predvsem pa je močnejši njihov občutek pripadnosti mestu. Izkušnje so pokazale, da so ljudje kljub začetnemu nezaupanju vendarle sprejeli spremembe v mestu, še bolj pomembno pa je, da z njimi živijo in jih preizkušajo v vsakdanjem javnem življenju. Skratka, javnost je postala bolj naklonjena novostim, ki jih uvajamo. Poleg tega moramo priznati, da so naložbe v infrastrukturo in preurejanje javnih prostorov v območja za pešce zaustavile propadanje mestnega središča zaradi konkurence velikih nakupovalnih središč v predmestju, kar tudi prispeva h kulturi javnega življenja.

Ob vseh sijajnih prenovah in estetski urbani opremi je zagotovo največji preskok v Ljubljani prometni režim, kot ste ga začrtali v dokumentu Prometna politika Mestne občine Ljubljana, s katerim smo prebivalci v mestnem središču pridobili več kot 100.000 kvadratnih metrov prostora za srečevanje, kjer se sprehajamo ali se po opravih napotimo s kolesom. Kako sami kot zapriseženi kolesar in varuh mestnega okolja vidite, da se je ta premik posrečil na terenu, ko v živo opazujete tokove premikanja kot udeleženec v prometu, koliko pa so se tudi že mentalno premaknila stara prepričanja, češ da je novi režim ogrožajoč, da slabša kvaliteto življenja prebivalcem zaprtih območij ipd.?

Poglaviti cilj trajnostnega razvoja mest je zmanjšati promet, še posebej voženj z osebnimi avtomobili. Zato

je razumljivo, zakaj smo novo prometno politiko MOL zgradili na spoznanju, da osebni avto ni izpolnil pričakovanj o dostopnosti v mestu, ampak je temu nasprotno začel povzročati prometne zastoje, hrup, obremenitve okolja s trdnimi delci in ozonom. Prometne nesreče, ogrožanje javnega zdravja, naraščajoči stroški za gorivo in vzdrževanje, registracijo, zavarovanje in cestnino in splošno pomanjkanje parkirnih mest zato zbujaajo vedno večjo skrb. Namesto mobilnosti avtomobilov je potrebno zagotavljati optimalno mobilnost ljudi in blaga in ob tem upoštevati še zdravstvene, okoljevarstvene, socialne in estetske vidike urejanja prometa v mestih. Trajnostna preobrazba mest se dejansko začne z uvajanjem trajnostne mobilnosti, ki daje prednost hoji, kolesarjenju in uporabi javnega prevoza pred vožnjo z avtomobili po mestu.

To je dolgotrajen proces, ki smo ga nastavili in začeli postopoma uvajati. Vplivi prenove javnih prostorov so najbolj obetavni še posebej z vidika uveljavljanja trajnostnih vrednot, ki jih lahko ljudje preizkušajo v vsakdanjem življenju. Sami morajo ugotoviti, koliko pridobijo oni in skupnost, če se odpovedo nepotrebnim vožnjam z avtomobili po mestu. Seveda moramo njihovim potrebam slediti z alternativnimi načini prevažanja po mestu, ki bodo dostopni, varni, udobni in učinkoviti. V tej smeri moramo še veliko storiti, v mislih imam predvsem povezane kolesarske steze, rumene pasove za mestne avtobuse in udobne (pri)mestne vlake, ki bi vozili na 20 minut po vseh petih ljubljanski krakih.

Pred nekaj leti ste povedali, da se vse preнове v mestu zavestno naslanjajo na Plečnikovo dediščino, čeprav tega mnogi kritiki še niso prepoznali. Vsakomur jasna primera spoštovanja mojstrovega izročila sta zagotovo prenova Kongresnega trga in imenitna prenova Plečnikove hiše. V čem še vse lahko občutimo nasledstvo izročila velikega arhitekta, ki ste ga na nedavnem simpoziju označili kot tako izjemnega svetovnega mojstra, da je njegovo »približevanje popolnosti« /.../ »še vedno skrivnost«?

Jože Plečnik je gledal na Ljubljano kot na omrežje možnosti, kamor bi vtikal svoje projekte. Pri njegovi dediščini torej ne gre samo za obsežno avtorsko stvaritev, ki ji danes rečemo Plečnikova Ljubljana, ampak tudi za uspešen primer urejanja mesta po delih. Arhitekt je znal narediti monumentalne stavbe kot majhne parkovne ureditve z mislijo na celoto, vsaki, še tako nepoznatni nalogi je naklonil enako pozornost. Na ta način je postopoma sestavil iz različno velikih arhitektur, komunalnih projektov in cestnih ureditev povezano nanizanko javnih prostorov v veliko zgodbo. Pri takšnem načinu gradnje mesta ne potrebujemo niti velike koncentracije javnih sredstev niti zahtevne organizacije izvedbe, pač pa predvsem politiko, ki je naklonjena arhitekturnim vrednotam. Takšna je tudi strategija prenove mesta, kakršno smo zastavili že od vsega začetka uresničevanja vizije mesta. Nove ureditve nabrežij, sprehajalnih poti, parkov in trgov sledijo Plečnikovemu izročilu in ga dograjujejo. V dialogu z njegovimi ureditvami se ustvarja poteza, ki je raznoliko in sodobno oblikovana v duhu arhitekta, in ne v oponašanju njegove arhitekture.

Ko že govorimo o kulturi javnega življenja, velja poudariti, da je imel Plečnik poleg estetske prenove v mislih tudi kulturno prenovu mesta, ki naj dopolni njegovo zgodovinsko identiteto. Njegova arhitektura je vpeta v naše življenje, kot je tudi naše življenje vpeto v njegove oblike. S svojimi ureditvami ob Ljubljani in Gradaščici je uspel priklicati duh južnjaškega mesta, ki ga poživlja vodni element. Preureditve nabrežij ob Ljubljani in Gradaščici uresničujejo Plečnikovo zamisel o vodni osi kot ljubljanskem korzu, kjer se je v zadnjih letih zares razvilo najbolj priljubljeno in živahno prizorišče javnega življenja v mestu. Takšna je tudi Eipprova ulica, ki smo jo lani preuredili v trg, s čimer smo dejansko dokončali prenovu nabrežij tam, kjer jo je Plečnik začel.

Foto: Dunja Wedam

Dve pomembni pridobitvi v arhitekturni in urbanistični prenovi Ljubljane zadnjega desetletja: prenova Mihevčevega Kozolca, ki je z dotrajano fasado dolga leta kazil vstop v Ljubljano, in vzpostavitev notranjega cestnega obroča z izgradnjo dvonadstropnega Fabianjevega mostu arhitekta prof. Jurija Kobeta v letu 2012.

Foto: Miha Fras

Podžupanja Jelka Žekar

»Župan je nekdanj zaspano, sivo in dolgočasno Ljubljano prebudil v živo mesto izjemnih priložnosti«

Kot dolgoletna vodilna sodelavka Zorana Jankovića v Mercatorju ste njegovo županovanje najprej spremljali od zunaj, potem pa vas je kot župan povabil v svojo vodstveno ekipo kot podžupanja. Povejte nam ob desetletnici njegovega vodenja Ljubljane, kako je župan svoj naravni dar voditelja in podjetnega človeka prenesel na vodenje mesta? Kaj ste se sami naučili ob njem, kako občutite njegovo predanost ustvarjanju visoke kvalitete življenja v mestu in kako mu ob tem stojite ob strani?

Z Zoranom Jankovičem sem sodelovala ves čas njegovega vodenja Mercatorja; v tistem obdobju je s svojim delovnim zanosom iz podjetja, ki so ga prehiteli konkurenti in je začelo nazadovati, ustvaril največje, najbolj uspešno in inovativno trgovsko podjetje ne samo v Sloveniji, temveč tudi zunaj meja naše države. Zato sem vedela, da bo tudi nekdanj zaspano, sivo in dolgočasno Ljubljano prebudil v živo mesto izjemnih priložnosti, kar je po desetih letih zelo vidno.

Kako delaven je župan, vemo dobro vsi, ki z njim sodelujemo, pa tudi meščanke in meščani Ljubljane, ki se nanj obračajo s prošnjami na dnevih odprtih vrat ali pa kar na druženjih ob številnih dogodkih, kjer je osebno navzoč. Je pa tudi zelo zahteven in nepopustljiv šef, ki ne prenaša izjav »to ne gre« ali »to ni mogoče«. Njegova formula uspeha je moto »nemogoče je mogoče«. S svojo neverjetno voljo, zagnanostjo, vztrajnostjo in delavnostjo nam je vsem za zgled. Od njega sem se ogromno naučila, v prvi vrsti o tem, kaj sploh omogoča uspešno delo kolektiva oz. zdaj velike mestne družine. Ti temelji so: delavnost, sodelovanje in izmenjava informacij.

Se lahko kot človek in mama vživite v nesrečneže, ki svojo dragoceno življenjsko energijo usmerjajo v povzročanje škode drevesom, ki jih mesto zasaja, hišam in ulicam, ki jih ureja? Kaj bi rekli svojemu

otroku, če bi vedeli, da je on polomil tiste mlade lipe, ki jih je zasadila Semenarna Ljubljana?

Zelo sem vesela, da nimam take osebne izkušnje, saj se zavedam, da je treba že otroke poučiti o tem, da so tudi drevesa živa. Vcepiti jim je treba vrednote, da bodo spoštovali soljudi pa tudi vsa druga živa bitja in stvari. Zagotovo pa je ubog vsakdo, ki teh vrednot nima in mu ni bilo dano dozoreti v odgovornega človeka. Če bi kaj takega naredila moja hči, bi želela, da škodo, ki jo je povzročila, tudi sama odpravi. Prepričana sem, da se potem to ne bi več nikoli ponovilo.

Ker imate celostno sliko delovanja mestnega servisa v dobro mesta, nam povejte, kateri ukrepi za boljšo kvaliteto življenja v mestu vas osebno najbolj veselijo? Kaj vas notranje vodi, da vsako nalogo z vašega področja dela izpeljete dosledno in z dobro voljo. Veste, da se po hodnikih širi glas o vaši toplini, namesto da bi sodelavci komentirali, kaj vse jim nalagate?

Hvala, da ste mi to povedali, tega sem iskreno vesela. Delati v ekipi, ki se dobro razume, ki skupaj stremi k istemu cilju in spoštuje enake vrednote, res ni težko. Biti obkrožen s sodelavkami in sodelavci, ki so pripravljeni delati in razumejo zahteve in naloge tudi takrat, ko jih je včasih veliko preveč, mi je v veselje, posebej če vzamejo zahteve dobronamerno. Vsak rezultat, vsaka

izboljšava v mestu, vsak rešen problem, vsaka nagrada, ki jo dobi mesto, je nova spodbuda za še boljše in hitrejše opravljanje nalog, ki so pred nami. Zato se ob tej priložnosti zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za dobro in uspešno opravljanje nalog, saj tako skupaj dosegamo zastavljene cilje in osebno rastemo.

Ker je bilo v Ljubljani v zadnjem desetletju narejeno toliko izboljšav za višjo kakovost življenja, težko izpostavim samo nekatere. Veliko mi pomenijo ukrepi, s katerimi umikamo osebna vozila iz centra mesta, ukrepi, povezani s kolesarjenjem, športnimi aktivnostmi vseh starostnih skupin ter ukrepi, s katerimi izboljšujemo kakovost življenja najbolj ranljivih skupin, kot so otroci, osebe z oviranostmi, starejši. Kot rečeno, prav vsaka novost je dragocena in vseh enostavno ni mogoče naštet.

Kako doživljate zadovoljstvo meščank in meščanov, ko ste navzoči ob predajanju novih pridobitev ali razreševanju osebnih problemov?

Pri svojem delu srečam veliko zadovoljnih ljudi. Prihajajo pohvale in lepo je slišati, da smo nekaj naredili dobro. Imam pa priložnost slišati tudi upravičene kot tudi neupravičene pritožbe. To je povsem človeško, ne moremo pričakovati, da bi bili v vsakim ukrepm ali projektom vedno vsi zadovoljni. Če so kritike ali pripombe upravičene in dobronamerne, jih rada vzamem na znanje in se ob njih učim.

Foto: Dunja Wedam

Pločevine se je osvobodil tudi reprezentativno prenovljeni Trg republike, ki je s stavbo Državnega zbora nasproti, plastiko Draga Tršarja in imenom tudi osrednji simbolni državotvorni prostor slovenske prestolnice.

Foto: Nik Rovani

Strateški del načrtane prometne politike Mestne občine Ljubljana so tudi parkirišča P+R (parkiraj in se odpelji) na obrobju mesta, kakršno je tudi parkirišče na Barju s 347 parkirnimi mesti za osebna vozila, 17 za invalide, stojali za kolesa pod nadstrešnico in polnilnimi mesti za električna vozila.

Foto: Miha Fras

Jožka Hegler,
direktorica Mestne uprave MOL

»Mestna občina Ljubljana ima tako velik potencial, da je s pogumnim in strokovnim upravljanjem tako virov kot stroškov mogoče delati skoraj čudeže«

Na mestu direktorice Mestne uprave ste peto leto, prej pa ste bili direktorica Javnega stanovanjskega sklada MOL in ste že v tedanji vlogi tesno sodelovali z županom Zoranom Jankovičem. Kakšen je preobrat v delovanju Mestne uprave v zadnjih desetih letih v vaših očeh, kaj vam sodelovanje z županom pomeni strokovno in osebno?

Z županom Zoranom Jankovičem sva ne le vrstnika po letih, temveč sva se poznala že iz prejšnjih služb. Bistvena razlika je v tem, da ima vizijo in sprejema sprotne odločitve, predhodnici pa sta poslušali »svetovalec«, ki so jima predlagali, naj pazita na javno mnenje. V tistih letih smo na Mestnem svetu poslušali kritike, zakaj imamo tako slabo realizacijo proračuna, zdaj pa nam očitajo prenapetost, četudi morajo celo največji kritikastri priznati, kako se je Ljubljana pozitivno spremenila, in to ne le v Centru.

Na obeh vodilnih delovnih mestih ste bili in ste priljubljeni kot dobra mama, zato nam, prosimo, zaupajte, s kakšnimi vprašanji se vaši sodelavci najpogosteje zatekajo k vam.

Svoje sodelavce in sodelavke poskušam ne le slišati, temveč tudi razumeti, četudi za tiste, ki se zgolj pritožujejo nad slabimi plačami in bi želeli na drugo delovno mesto (da bi nekaj, pa sami ne vedo kaj, koordinirali), nimam posluha. Me pa zelo prizadene vse osebne stiske, ki jih doživljajo predvsem sodelavke, ki se čutijo odgovorne za večji krog izzivov. Žal mi je, da tudi po petih letih še ne poznam vseh sodelavk in sodelavcev in zato morda komu le površno odzdravim, če se srečava na cesti. Prav tako me vedno razžalosti, ko naletim na ograjevanje med oddelki in službami ter prelaganje nalog in predvsem odgovornosti na druge, največkrat na pravno-finančno službo. Vsakdo

mora biti zainteresiran, da s svojim specifičnim znanjem in odgovornim delom prispeva k uresničevanju skupne vizije.

Je v Mestni upravi veliko absentizma, upravičene in neupravičene odsotnosti z dela, in če se pojavlja, nam lahko pojasnite znane in slutene razloge za to? Hvaležni bomo, če boste govorili naravnost, razumeli pa bomo tudi pietetni molk.

Po primerjalnih podatkih stopnja absentizma ni nadpovprečna in menim, da je tudi zlorab bolniških zanemarljivo malo. To, kar me skrbi, so dolgotrajna obolenja med vodilnimi sodelavkami. Tu gre po moji laični oceni lahko tudi za posledico dolgotrajnega lahko celo nezavednega stresa oziroma neke vrste odvisnosti od dela.

Ker ste izurjeni v sestavljanju in pregledovanju proračunov in bilanc, se v času odsotnosti vodje Oddelka za finance in računovodstvo Urše Otoničar obračamo na vas za opisna in numerična pojasnila, kako stabilno je mestno »gospodinjstvo«. Kako se je v zadnjih desetih letih spreminjal odnos do jemanja in poplachevanja dolgoročnih in kratkoročnih kreditov, kako stoji mestni proračun ob koncu leta 2016?

Preveč gospodinske varčnosti škodi dobremu upravljanju javnih financ, kjer sta tako prihodkovna kot odhodkovna stran veliko manj stabilni kot v običajnem gospodinjstvu. Načelo, da lahko porabimo le toliko, kot imamo, praviloma pomeni, da nam ostanejo tako neuresničene naloge kot denar. V Mestni občini Ljubljana se to ne more zgoditi, saj zaradi začasnega vodenja veliko projektov postrgamo vse do zadnjega evra. Naša nominalno dolgoročna zadolžitev je na videz v primerjavi z drugimi občinami velika, vendar se je treba zavedati, da je Mestna občina Ljubljana skoraj trikrat večja od Maribora in bi lahko poplačali vse kredite, če bi se eno leto odrekli vsem investicijam. Realno je primerjati zadolženost na prebivalca, kjer smo v zlati sredini med vsemi občinami. Smo pa glede na način financiranja občin v RS tista občina, ki daleč največ prispevamo v skupno vrečo (več kot 40 % v Ljubljani zbrane dohodnine, ki predstavlja poleg NUSZ poglavitni vir prihodkov). Zelo se trudimo, da namesto kreditov pridobivamo nepovratna, predvsem EU sredstva, a se soočamo z državno birokracijo, za katero včasih pomislimo, da je njen interes, da Slovenija ja ne bi mogla počrpati sredstev, ki jih je pravzaprav predhodno sama plačala. Ljubljančanke in Ljubljančani lahko živijo brez strahu, da bi Mestna občina Ljubljana bankrotirala. Tudi v bodoče bomo pokrivali vse zakonske obveznosti, skrbeli za javno blaginjo in tudi z odprodajo premoženja zagotavljali nove investicije.

Kako s stališča denarnega toka in s stališča podjetniške intuicije ocenjujete neizmeren županov pogum, da se loteva velikih projektov, ki so bodisi podprti s kohezijskimi sredstvi bodisi se jih mesto loteva kar samo – vsiljenim kriznim časom, zujfom, trojkam, varčevalnim ukrepom in drugim podobnim predstavam odločevalcev za discipliniranje široke javnosti navkljub?

Kot sem nakazala že v predhodnem odgovoru, ima Mestna občina Ljubljana tako velik potencial, da je s pogumnim in strokovnim upravljanjem tako virov kot stroškov mogoče delati skoraj čudeže. Seveda pa to pomeni tudi veliko več dela in odgovornosti, kot če bi se prepustili ležerni, zgolj proračunski logiki. Počutimo pa se razočarano, da so državni predpisi naravnani tako, da jemljejo velikim občinam – četudi se politika zaveda, da so prav mesta nosilci razvoja – zato, da lahko dajejo majhnim – tudi tistim, ki niti ne izpolnjujejo kriterijev, da bi lahko bile samostojne občine.

Foto: Dunja Wedam

Veliki stanovanjski projekti za neprofitni najem Javnega stanovanjskega sklada MOL, kakršna sta Celovski dvori (zgoraj) in Stanovanjska soseska Polje III (spodaj), so razrešili stanovanjsko vprašanje več sto posilcem in njihovim družinam. Za uspešno gradnjo je zaslužna direktorica Mestne uprave Jožka Hegler, pred tem dolgoletna direktorica JSS MOL.

Vodstveni strokovni sodelavci o desetletju dela za Ljubljano

Foto: Miha Fras

Matjaž Bregar, vodja Službe za organiziranje dela mestnega sveta

VEČ AKTIVNEGA NEPOSREDNEGA ODLOČANJA OBČANK IN OBČANOV

Delo v veliki mestni družini mi je v veliko veselje in izziv. Tvorno sodelovanje z županom na eni strani in Mestnim svetom na drugi terja strokovnost in veliko mero angažiranosti, hkrati pa se z veseljem ozrem na že opravljeno delo v zadnjem desetletju. Številni izvedeni projekti in doseženi cilji so dokaz usklajenega

delovanja oziroma sodelovanja mestne uprave, javnih podjetij in zavodov. Sodelovanje in timsko delo je za dobro delo službe še posebnega pomena, ker Mestni svet sprejema dokumente z vseh področij pristojnosti lokalne skupnosti. Tako je delo utečeno, ponos ob dosežkih mesta že skoraj samoumeven, pogled na prihodnost pa optimističen. Spoznanje, da so številni projekti in cilji doseženi, še veliko pa se jih uresničuje, daje dober občutek. In hkrati dokazuje, da s skupnimi močmi zmoremo skoraj vse.

Največja pridobitev za učinkovito delovanje Mestnega sveta je sprejetje sprememb poslovnika Mestnega sveta, kar je omogočilo časovno omejitev razprav svetnikov; razprave so s tem postale bolj konstruktivne, seje pa občutno krajše. Lani je npr. seja mestnega sveta trajala povprečno 4:19 ure, v zadnjem desetletju pa 4:33 ure.

Izpostavim naj še uvedbo elektronskega poslovanja Mestnega sveta in njegovih delovnih teles, s čimer je zagotovljena večja javnost njihovega dela. Na spletni strani namreč od njegove uvedbe objavljamo tako sklice sej, gradiva, sprejete sklepe, poročila odborov in

komisij, zapisnike kot tudi vsa glasovanja Mestnega sveta. Neposreden prenos sej Mestnega sveta pa lahko občani spremljamo prek spletne strani Mestne občine Ljubljana. K temu je treba dodati novost, ki je bila uvedena lani, v skladu s katero ima vsak občan oziroma vsa zainteresirana javnost možnost sporočiti morebitne pripombe in predloge k osnutkom odlokov, ki so po svoji naravi splošni akti, in planom razvoja MOL. V ta namen smo na spletni strani MOL ustvarili aplikacijo, ki zainteresiranim občanom omogoča, da svoje predloge in pripombe podajo elektronsko. Občanom je tako omogočenih še več možnosti za soodločanje in vključevanje v oblikovanje politike na lokalni ravni. MOL s svojimi akti spodbuja aktivno državljanstvo in participacijo svojih občank in občanov pri upravljanju lokalnih javnih zadev. Pomembna pridobitev je tudi portal »Ulice v Mestni občini Ljubljana«, kjer je za vsako ulico ali cesto v Ljubljani mogoče izvedeti, po kom je poimenovana in kje jo najdemo, portal pa sproti dopolnjujemo in nadgrajujemo.

Četrtni skupnosti imajo v skladu s poslovníkom že ves čas možnost podajanja

svojega mnenja k točki dnevnega reda seje Mestnega sveta, katere vsebina se nanaša na konkretno četrtno skupnost. Poleg tega pa lahko svet četrtne skupnosti Mestnemu svetu v sprejem predlaga odločitev, ki se nanaša na določeno četrtno skupnost. Predsednik sveta ČS ima poleg tega možnost, da mnenje četrtne skupnosti pojasni na seji mestnega sveta. - Poleg aplikacije, ki občanom omogoča podajanje pripomb k predlaganim aktom, med delovnimi telesi Mestnega sveta deluje tudi Komisija za pobude občanov, ki na svojih sejah vsake tri mesece obravnava pobude občanov, prispelih na njen naslov.

Foto: Miha Fras

Tilka Klančar, vodja Oddelka za zdravje in socialno varstvo

MEDNARODNO PRIZNANE DOBRE PRAKSE NA PODROČJU ZDRAVJA, SOCIALNE VARNOSTI IN VKLJUČENOSTI

V Mestni občini Ljubljana delam že dobrih 13 let, zato lahko iz prve roke povem, da se pozitivne spremembe na ravni povezovanja mestne uprave in javnih zavodov ter podjetij v zadnjih desetih letih dogajajo neprestano, kar pomeni, da iz leta v leto narašča občutek in zavedanje enotnosti vodij vseh enot, ki sodijo v veliko mestno družino, kakor nas je poimenoval župan Zoran Jankovič. V njegovih mandatih smo zadihali skupaj in začutili, da vlečemo isti voz, ki tudi ve, kam gre. To nikakor ni samoumevno, marsikje in marsikdaj obstajajo marljivi in usposobljeni ljudje, ki si zelo prizadevajo za rezultate in napredek, vendar brez jasnih in dobrih ciljev ter sodelujočega kolektiva pravega učinka ni. Po desetih letih dela na čelu s sedanjim županom lahko vsi vidimo, da je Ljubljana dosegla veliko preobrazbo.

Foto: Nik Rovani

Najlepša stavba z bivalnimi enotami stoji na Pipanovi ulici.

Foto: Miha Fras

Simona Remih, vodja Oddelka za ravnanje z nepremičninami

»V ZADNJEM LETU SMO ZAZNALI VEČJE ZANIMANJE INVESTITORJEV ZA GRADNJO LASTNIH OBJEKTOV«

Vsak od nas se za zadnjih deset let lahko s ponosom ozre na dosežke svojega dela, saj je naše mesto v tem obdobju dobilo novo, prijazno in lepšo podobo. Priljubljenost Ljubljane se kaže tudi v povečanem turističnem obisku tujcev in vse večjem družinjenju Ljubljancev po ulicah in trgih našega mesta. Ponosni smo, da smo del te ekipe, ki je ustvarjala to novo podobo, da so to tudi rezultati našega dela, predvsem pa smo ponosni na župana, ki nas bodri in nam stoji ob strani, da skupaj z njim premagamo vse ovire na poti do cilja.

Foto: Nik Rovnan

Sašo Rink, direktor JSS MOL

JSS MOL JE PRIDOBIL 1427 NOVIH STANOVANJSKIH ENOT IN REŠIL STANOVANJSKO VPRAŠANJE VEČ KOT 2000 PROSILCEM

Glede na zdaj že štiriletno delo na čelu Javnega stanovanjskega sklada MOL (JSS MOL) lahko ugotovim, da je sodelovanje z županom in drugimi deležniki v okviru »velike mestne družine« resnično zelo dobro in plodno. Kopica realiziranih projektov, tudi na stanovanjskem področju, je seveda predvsem posledica brezpogojne podpore in aktivnosti župana na vseh področjih, na drugi strani

pa tudi posledica izjemne motivacije celotne ekipe – tako vodij kot tudi vseh zaposlenih v mestni družini. V zadnjem desetletju je Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana (JSS MOL) s podporo vseh deležnikov pridobil 1427 novih stanovanjskih enot, z dodeljevanjem neprofitnih najemnih stanovanj pa rešil več kot dva tisoč prosilcev – posameznikov in družin.

Foto: Nik Rovnan

Marija Fabčič, vodja Oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje

DESETLETJE VEČANJA SKRBI ZA OTROKE IN MLADE

V desetih letih otroci zaključijo zadnje leto vrtca in celo devetletko. Nekaj podobnega lahko rečem tudi zase in za ekipo na Oddelku za predšolsko vzgojo in izobraževanje: od učenja do izvedbe. Prvo leto smo bili usmerjeni v načrtovanje, nato v izvedbo ogromnega števila projektov v vrtcih in šolah, za otroke in sodelavce v njih, ter razvili povsem nove storitve za pomoč staršem, otrokom, šolam in vrtcem, ki so edinstveni v evropskem merilu. Pri tem smo bili podprti s posebnim poslušom župana in mestne politike za otroke. Kar smo naredili, je fantastično. Samo želim si, da bi imeli možnost in priložnost, da to enkratno obdobje lahko ponovimo.

Leta 2006 se je število rojstev povečalo, s tem pa tudi povpraševanje po prostih mestih v vrtcu, zato smo poleg ponovne uporabe vseh razpoložljivih prostorov v vrtcih in šolah in gradnje novih vrtcev uporabili vse razpoložljive prostore četrtinski skupnosti in drugih oddelkov v mestni upravi, za katere smo ocenili, da jih je mogoče po novih standardih in normativih preurediti v sodobne vrtce, in tako ustvarili 93 novih igralnic, v vrtce pa smo omogočili vstop dodatno več kot 2.500 otrokom, **trenutno je vpisanih 13.400 otrok**. Dosegli smo skoraj **90-odstotno vključenost v vrtce**, kar nas uvršča visoko med evropska mesta, visoko smo presegli tudi cilje EU.

Prav ta povečan vpis v vrtce se je počasi preselil v osnovne šole; v tem obdobju smo v **šolah povečali število sodobnih učilnic kar za 44 oddelkov**. Poleg vzdrževalnih del za bolj zdravo okolje,

obnove dotrajanih telovadnic, kuhinj in jedilnic, knjižnic, kotlovnice, specializiranih učilnic, razsvetljave, akustičnih adaptacij, ki so postali del vsakoletnega programa, smo v letih od 2008 do 2010 **zamenjali vse azbestne strehe na vrtcih in osnovnih šolah**, v letu 2013 pa začeli **celovite energetske sanacije objektov vrtcev in šol**. Od leta 2013 do leta 2015 je bilo energetske saniranih že 19 objektov vrtcev in šol, za kar smo pridobili nepovratna sredstva iz kohezijskih skladov, ki so zadoščala za energetske del, za ves preostali del celovite obnove pa smo zagotovili sredstva iz mestnega proračuna. Obnova se bo nadaljevala v okviru javno-zasebnega projekta Energetska prenova Ljubljane. Številnim vrtcem in šolam smo obnovili igrišča, otrokom, ki v njih preživijo večji del dneva, pa omogočili varno in sproščeno igro. Da so lahko družinski centri tudi v Ljubljani, kjer je veliko število otrok vključenih v vrtce, uspešnica, je dokazala **Mala ulica, prvi družinski center v Sloveniji**, kjer so imeli takoj po odprtju, v januarju 2013, več kot 10.000 obiskov, v letu 2015 pa že 24.000 obiskov.

Posebno pozornost smo posvetili tudi posebnim prostorom za tiste otroke, ki za zdrav razvoj potrebujejo nekoliko drugačne pogoje. Tem smo omogočili šolanje v rednih šolah s sovrstniki, ker pa pedagoški delavci z rednim izobraževanjem pridobijo premalo znanja in usposabljanja za delo z njimi, je nastal **Izobraževalni center Pika** z najsodobnejšim vsebinskim, tehnološkim in prostorskim konceptom.

Foto: Nik Rovnan

Mag. Mateja Demšič, vodja Oddelka za kulturo

»KULTURA OSTAJA ENA NAJVIDNEJŠIH IN NAJBOLJ PREPOZNAVNIH ODLIK NAŠEGA MESTA«

V zadnjih desetih letih je mestna uprava z drugačnimi pristopi pokazala in dokazala, da se preprosto da drugače: če je kdo porušil stereotip o neodzivnem karkovskem uradništvu, smo to bili v tem desetletju sodelavke in sodelavci Mestne občine Ljubljana. Župan je lahko upravičeno ponosen, da je s svojim, včasih tudi nekonvencionalnim pristopom, spodbujal k učinkovitim in k rešitvam naravnanim pristopom. Tak pristop namreč oblikuje prostor sodelovanja, konsenza in razumevanja. Ko se pogovarjamo, se ne le poslušamo, ampak se tudi slišimo.

Foto: Nada Žgank

Mestni kino Kinodvor je v središču Ljubljane ustvaril priljubljeno kulturno prizorišče s kvalitetnim filmskim in spremljevalnim programom za odrasle in otroke.

1

2

3

4

5

6

7

8

Foto: arhiv MOL, Dunja Wedam, Nik Rovan, arhiv JSS MOL, Robert Sraka, Nuša Osredkar

1 Preganjani pisatelji imajo v okviru mreže ICORN zatočišče v stanovanju na Rimski ulici. 2 Družinski center Mala ulica, edinstvena ponudba za dnevno varovanje otrok in izobraževanje staršev. 3 Nadstandardni Dom starejših občanov, v katerem ima sedež tudi ČS Trnovo. 4 V prenovljeni vili Urška je nastanjen Zavod za oskrbo na domu. 5 Stavba s 65 oskrbovanimi stanovanji na Mokriški ulici 16 v Murglah je zgrajen v partnerstvu zasebnega partnerja Mijaks investicije in JSS MOL, ki ima v lasti 12 oskrbovanih stanovanj. 6 Prenovljene so bivalne enote na Cesti 24. junija. 7 Ena največjih naložb v šolstvu je celovita prenova OŠ Vide Pregarc. 8 Knjižnica Šiška od leta 2008 bralce gosti v novih prostorih na Trgu komandanta Staneta 8.

Foto: osebni arhiv

Nataša Jazbinšek Seršen,
vodja Oddelka za varstvo okolja

OKOLJE SE JE OZAVESTILO V LJUDEH KOT VREDNOTA, KI JO MORAMO SKRBNO ČUVATI

Vodenje Oddelka za varstvo okolja sem prevzela v letu 2013, sicer pa je moje delo vseskozi tesno povezano z varstvom okolja. In to področje dela se je v zadnjem desetletju razcvetelo. Vsekakor zaradi nove energije, navdih, izjemno pozitivnega odnosa in ambicioznih ciljev ter pričakanj, ki jih je v Mestno hišo prinesel župan Zoran Jankovič. Zame je to obdobje posebno, ne zgolj zato, ker mi je bilo zaupano vodenje oddelka, predvsem zato, ker je bil to čas učenja, prilagajanja, pridobivanja zelo pomembnih izkušenj, intenzivnega sodelovanja in izjemnega delovnega elana. Zagotovo se lahko vsi skupaj na to desetletno pot ozremo zelo ponosno, rezultati dela se kažejo na vsakem koraku, vesela pa sem tudi zato, ker je varstvo okolja vpeto v vse dejavnosti, v vse projekte, okolje je postalo izjemno pomembno, ozavestilo se je v ljudeh kot vrednota, ki jo moramo skrbno čuvati. Ponosna sem, da skupaj s sodelavci hodim to pot, jo soustvarjam, hvaležna sem za priložnost, da delam v izjemni ekipi. Rezultati dela pa nas že usmerjajo k novim, še bolj visokim ciljem.

Foto: Miha Fras

Marko Kolenc,
vodja Oddelka za šport

DESETLETJE RAZCVETA ŠPORTA V LJUBLJANI

Ko se ozremo na deset let dela v našem glavnem mestu na področju športa, čutimo ponos in veselje, da smo s sodelavci in županom na čelu postavili celo vrsto ključnih in reprezentativnih športnih objektov in športnim društvom za več kot trikrat povečali proračunska sredstva. Omogočili smo jim brezplačno uporabo športnih objektov, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana, in jim namenili kar 240.000 ur letno! Dvorana in stadion Stožice, Gimnastični center Ljubljana, Kopališče Kolesija, Pot ob Savi, več kot 30 novih otokov športa za vse – trim steze, trim otoki ob Poti spominov in tovarništva, zunanji fitnesi, naprave za ulično vadbo, obnovljena športna igrišča – ... so tako neverjetne pridobitve za tako kratek čas, da se jim čudimo še sami. S kolegico mestno svetnico Marto Bon smo začrtali ambiciozno strategijo razvoja športa v Ljubljani, pri tem pa se zavedamo, da je bilo vse to mogoče izvesti le s podporo župana Zorana Jankoviča, ki si ne želi le vrhunskih športnikov, zraslih v posameznih športnih klubih, ampak zdrave in življenjski optimizem vseh prebivalcev Ljubljane, ki ju prinašata redna športna vadba in rekreacija.

Foto: Robert Ribič

Mag. Miran Gajšek, vodja
Oddelka za urejanje prostora

»75 ODSOTKOV NAMENSKE RABE PROSTORA, VAROVANE NA PODLAGI POGOJEV IN USMERITEV VARSTVA OKOLJA, JE IZJEMNA PRIMERJALNA PREDNOST LJUBLJANE«

V letu 2016 so bile že tretje po vrsti spremembe in dopolnitve Občinskega prostorskega načrta – Izvedbeni del in prve po vrsti spremembe in dopolnitve Občinskega prostorskega načrta – Strateški del začete predvsem v okviru evropske zelene prestolnice 2016. To pomeni, da tako pri strateškem delu kot pri izvedbenem delu OPN utemeljujemo urbanistično politiko Mestne občine kot dinamično ravnovesje med pogoji in usmeritvami varstva okolja ter potrebami socialnih in kulturnih omrežij in zahtev gospodarskega razvoja.

Foto: Nik Rovani

Meta Gabron, vodja Službe za
razvoje projekte in investicije

»TUDI JAVNA UPRAVA JE LAHKO UČINKOVITA IN PRODORNA, ČE IMA VODSTVO Z JASNO VIZIJO«

Ob delovnih dosežkih zadnjih desetih let nas navdajata zadovoljstvo in ponos, saj se je Ljubljana v tem času preobrazila v moderno, živahno in zeleno mesto, ki se uvršča v sam vrh sodobnih trendov urbanega razvoja v svetu in skrbi za nenehno izboljšavo kakovosti življenja v mestu. Spoznali smo, da je tudi javna uprava lahko učinkovita in prodorna, če ima vodstvo z jasno vizijo, sposobnost povezovanja in vztrajnost v zasledovanju razvojnih ciljev. Delovni dosežki: veliko jih je in prav vsi so prispevali delež k celoviti preobrazbi Ljubljane.

Foto: arhiv MKL

Sodobno opremljena Knjižnica Otona Župančiča z Župančičevo spominsko in muzejsko zbirko, v kateri ima sedež tudi uprava Mestne knjižnice Ljubljana, je središče intelektualnega življenja Ljubljane ne le z bogatim knjižnim fondom, ampak tudi z vrsto koristnimi storitvami, kakršna je med drugim Borza dela, predavanja in kulturnimi prireditvami.

Foto: Nik Rovani

David Polutnik,
vodja Oddelka za gospodarske
dejavnosti in promet

»S PONOSOM GRADIMO IN SPREMINJAMO PODOBO LJUBLJANE«

Pri delu v zadnjih desetih letih nas združuje medsebojna usklajenost in povezanost, zato lahko rastemo, se razvijamo in sprejemamo nove in nove izzive, ob tem pa čutimo zadovoljstvo. S ponosom gradimo in spreminjamo podobo Ljubljane, tako v prid kvalitetnemu bivanju Ljubljančanov kot tudi v prid želji, da se obiskovalci vračajo na obisk v zeleno, varno in čisto mesto.

Foto: Miha Fras

Mag. Robert Kus,
vodja Oddelka za zaščito,
reševanje in civilno obrambo

MESTNE REŠEVALNE SLUŽBE SO ODLIČNO USPOSOBLJENE

Za zadnjih deset let dela je značilna jasna vizija in osredotočenost na izvajanje dogovorjenih projektov. Poleg tega je to obdobje zaznamovalo vse večje zavedanje »velike mestne družine« o nujnosti sodelovanja in udeležanja tega zavedanja. S tem zavedanjem in obnašanjem smo postali odlična ekipa, ki si med seboj pomaga, sodeluje, se spodbuja in spoštuje. Vsi se zavedamo našega poslanstva – zagotoviti odličen

1

2

3

4

5

6

7

Foto: Nik Rovar, Domen Pal, Blaž Zupančič, Miran Kambič

1 OŠ Koseze ima nov prizidek. 2 V letu 2014 zgrajena enota Čbelica Vrta Otona Župančiča je tudi arhitekturna mojstrovina. 3 Izjemna pridobitev je Lutkovni muzej Ljubljana na Gradu. 4 Podpora učiteljem za delo z otroki s posebnimi potrebami nudi novi Center za izobraževanje Janeza Levca. 5 Prizidek prenovljene Waldorfske šole. 6 Na nekaterih osnovnih šolah so za umirjanje učencev urejene multisenzorne sobe. 7 Produksijski, izobraževalni in predstavitveni prostor v kontejnerskem objektu RogLab je vozlišče ustvarjalnih idej z dostopom do produkcijskih orodij.

servis našim prebivalcem. Županova vloga pri vzpostavljanju tega je odločilna in zelo motivacijska. Ob tem pa je pomembno tudi zavedanje, da lahko nenehno računaš na njegovo pomoč in oporo.

Foto: Nik Rovnan

Vojko Grünfeld, vodja Službe za lokalno samoupravo

OB PRIHODU ŽUPANA ZORANA JANKOVIČA LETA 2006 SMO ZAČELI DOHITEVATI VSE TISTO, KAR JE LJUBLJANA ZAMUDILA V ZADNJIH 40 LETIH

Ob prihodu župana Zorana Jankoviča leta 2006 se je pričelo obdobje, v katerem smo začeli dohitevati vse tisto, kar je Ljubljana zamudila v zadnjih 40 letih. Pogum, vztrajnost in vizionarstvo so zagotovo tri lastnosti našega župana, brez katerih danes Ljubljana ne bi bila taka, kakršna je. Življenje, investicije v objekte in v t. i. »mehke programe«, vse to se je izboljšalo in povečalo tako z vidika vrste kot tudi kakovosti in udeležbe. Modernizirali in reorganizirali smo mestno upravo in s tem dosegli, da je servis še boljši, učinkovitejši ter prijaznejši do naših meščank in meščanov. Finančno poslovanje in poraba sredstev sta postala izjemno učinkovita navkljub temu, da smo izgubili veliko prihodkov, ki jih je mestu vzela država.

Navkljub poskusom MOL, da se to uredi, pa žal zaradi neodzivnosti države oz. njenih organov do tega še ni prišlo. Ena izmed ključnih vsebin, ki jih država noče urediti, je ravno področje lokalne samouprave. To bi država morala urediti (celovita decentralizacija), tako ji veleva Ustava RS in Evropska listina lokalne samouprave.

Foto: Urban Štebljaj

Zdenka Grozde, direktorica Javnega holdinga Ljubljana

»USPEŠNO IZVEDENA VEČFAZNA REORGANIZACIJA ZA VZPOSTAVITEV STRATEŠKEGA HOLDINGA«

Danes je strateško usmerjen Javni holding Ljubljana realnost, ki jo živimo vsak dan. Če pa se ozrem nazaj, se spominjam občutkov pred velikim korakom reorganizacije. Bil je izziv in velika odgovornost. Brez podpore in zaupanja občin lastnic, predvsem Ljubljane kot večinske lastnice in njenega župana, reorganizacija ne bi bila izvedljiva. V letu 2009 so pristojni organi holdinga in javnih podjetij potrdili naš predlog korenitih sprememb tega največjega poslovnega sistema na področju gospodarskih javnih služb v Sloveniji. Z javnih podjetij JP Vodovod-Kanalizacija, Snaga, Energetika Ljubljana, LPP, LPT in Žale smo na holding po skrbno načrtovanih fazah prenesli podporne procese s področja

prava, kadrov, javnih naročil, informatike ter financ in računovodstva, vključno s planom in analizami. Gre za kompleksne in precej zapletene zakonodajne postopke na občutljivem področju, katerega poslanstvo je zagotavljanje javnih dobrin vsem pod enakimi pogoji. Sočasno smo poskrbeli tudi za zahtevne tehnološke spremembe z uvedbo sodobnega enovitega informacijskega sistema v javnem holdingu in javnih podjetjih. Danes s ponosom vodim tehnološko napredno strateško družbo z izjemnim kolektivom 217 sodelavcev, ki nudi razvojno in strokovno podporo celotnemu poslovnemu sistemu s skoraj 2500 sodelavci.

Foto: Robert Ribič

Mag. Iztok Lesjak, direktor Tehnološkega parka Ljubljana

»OSREDOTOČENI SMO NA PODROČJE ZDRAVJA, PAMETNIH MEST, PAMETNIH TOVARN IN ZGRADB TER ZELENIH TEHNOLOGIJ«

Tehnološki park Ljubljana smo zasnovali in pognali pred prihodom župana Zorana Jankoviča. V času pred prihodom sedanjega župana komunikacija ni bila tako tekoča. Danes imamo tesne stike, skupaj načrtujemo projekte in si vzajemno pomagamo v vsakem trenutku. V zadnjem desetletju zares sobivamo kot prava mestna družina.

Foto: Robert Ribič

Mag. Iztok Bricl, direktor Gospodarskega razstavišča

»VEDNO BOLJ PREPOZNAVNI SMO PO SVETOVNIH INTERAKTIVNIH RAZSTAVAH ZA KAR NAJŠIRŠO JAVNOST«

Z županom Zoranom Jankovičem poslovno sodelujem še iz časov, ko sva bila oba na vodilnih položajih v živilski industriji – on v Mercatorju, jaz v Kolinski in v Žitu. Občudoval sem ga že takrat kot odličnega menedžerja z izjemnim čutom za zaposlene, timsko razvijanje projektov in blagovne znamke. Tako ga doživljam tudi danes. Popolnoma predanega meščanom in vsem tistim, ki poslovno ali zasebno zaidejo v slovensko prestolnico. Ljubljana je po vzoru modernih evropskih mest pod županom Zoranom Jankovičem ogromno prispevala k višji kakovosti bivanja vseh nas, ki delamo ali/in živimo v njej. Kot direktor Gospodarskega razstavišča – prireditvenega centra Ljubljana sodelujem z veliko mestno družino pod vodstvom župana Jankoviča že dober mandat in pol. Ponosen sem, da sem del velike mestne družine, v kateri se povezujemo, sodelujemo in skupaj ob vedno večji mednarodni prepoznavnosti gradimo mesto, ki je po meri sodobnega urbanega svetovljana. Redna izobraževanja, srečanja in druge koordinacije so ključ do usklajene, strateško močne in uspešne ekipe.

Foto: Dunja Wedam

Tehnološki park Ljubljana se je v času županskega mandata Zorana Jankoviča vidno uveljavil na mednarodni in regionalni ravni kot nosilec v praksi zelo uspešnega znanja in izkušenj pri razvoju inovativnih okolij za razvoj podjetništva. Ljubljana se lahko ponaša s tem, da ima mednarodno priznan Tehnološki park, ki je zelo cenjen tako v Evropi kot na Daljnem vzhodu.

Foto: Dunja Wedam, Nik Rovar

1 Fazno je potekalo prenavljanje Slovenske ceste, prve lepote med številnimi novimi cestami v zadnjem desetletju. 2 Velika pridobitev je nova Cesta Dolomitskega odreda. 3 Med največjimi komunalnimi infrastrukturnimi naložbami desetletja je tudi nova lžanska cesta. 4 Nova je tudi Cesta Andreja Bitenca. 5 Veliko olajšanje za prebivalce Polja je nova Rjava cesta s priključkom na Zaloško cesto. 6 Nad preusmerjeno strugo Gradaščiće s preurejenim obrežjem se vije nova Barjanska cesta z velikopoteznim novim mostom. 7 Novi sta Štajerska cesta in 8 Letališka cesta s prepoznavnim krožiščem.

Foto: osebni arhiv

Mag. Zdenka Barbara Ban Fischinger,
direktorica ZOO Ljubljana

OD ZASTARELEGA ŽIVALSKEGA VRTA DO SODOBNEGA LJUBLJENCA OBISKOVALCEV

V zadnjih desetih letih je ZOO Ljubljana, katerega lastnica je Mestna občina Ljubljana na čelu z županom Zoranom Jankovičem, zadihal s polnimi pljuči, sprostil kreativno energijo sodelavcev in dosegel celovit preporod. Iz kroničnega finančnega bolnika, ki je najnujnejše stroške pokrival le z vsakoletnimi bančnimi krediti in občasno z nujno pomočjo MOL, smo naš javni zavod preobrazili tako, da smo v zadnjih 10 letih poslovali brez kreditov, ob tem pa vsako leto imeli še visoko pozitiven finančni izid, s katerim smo financirali napredek. Iz zastarelega živalskega vrta z zastarelo miselnostjo in omejeno ponudbo aktivnosti za obiskovalce, ki ni dohajal spremenjenih zahtev javnosti in mu je obisk zato vsako leto upadal, smo se prelevili v ljubljenca obiskovalcev. Število obiskovalcev se je več kot podvojilo in vsako leto se na državni ravni uvrščamo med najbolj priljubljene in najbolj obiskane plačljive destinacije v državi. V zadnjih letih smo prenovili in posodobili vrsto zastarelih ograd za živali, vključno z največjo investicijo, novo ogrado za tigre, ki smo jo ob veliki finančni podpori MOL izvedli v letu 2013. Prenovili smo tudi obe veliki otroški igrišči, restavracijo in sanitarije. Imamo celo vrsto novih, sodobnih in atraktivnih dodatnih dejavnosti: predstavitev treningov živali, otroško počitniško varstvo, praznovanje rojstnih dni za otroke, nočno taborjenje, fotodelavnice, programe Oskrbnik za en dan in Srečaj svojo najžival, v prodajalni ekskluzivno ponudbo najboljših živalskih spominkov in igrač, vrsto letnih dogodkov: Noč čarovnic, tematski dnevi, Božična zgodba ... Na novo smo postavili izjemno zbirko živalskih plastik velikega prijatelja živali kiparja Janeza Boljka. Naše Zavetišče za zapuščene živali je na svojem področju delovanja oralo ledino v državi in je do danes ohranilo sloves zavetišča z najvišjimi strokovnimi standardi, na

katero se druga zavetišča obračajo s prošnjami za nasvete in pomoč. V zadnjih letih se na osnovi podpore MOL, ki se je odločila za gradnjo novega zavetišča, z velikim veseljem in vneto posvečamo sodelovanju pri nastajanju projekta, ki nam bo prinesel najsodobnejše in najlepše zavetišče daleč naokoli, na katero bo Ljubljana lahko upravičeno ponosna.

Foto: Robert Ribič

Mateja Avbelj Valentan,
direktorica Ljubljanskega gradu

USPEŠNI KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAMI IN TURISTIČNA DEJAVNOST

Ljubljanski grad, mogočna poznosrednjeveška trdnjava, je zaradi svoje dominantnosti že kmalu postal mestni simbol. Čeprav je skozi stoletja doživljal različne usode in se je spreminjala njegova namembnost, je in bo ostal simbol slovenske prestolnice. Nove razsežnosti za razvoj te najbolj obiskane turistične točke so se odprle z ustanovitvijo Javnega zavoda Ljubljanski grad v letu 2011. Že takrat smo si zastavili cilj, da bi to kulturno-turistično točko v prihodnje obiskalo milijon obiskovalcev letno, kar smo prvič presegli že v letu 2013, enako je bilo tudi v nadaljnjih

letih delovanja. V dobrih petih letih smo pokazali, da se s skrbno načrtovanimi vsebinami, z ohranjanjem kulturne dediščine, urejenostjo, dostopnostjo, s prijaznostjo, z inovativnimi produkti v turistični ponudbi ter komuniciranjem z domačo in tujo javnostjo ... zgodovina in sedanost lahko prepletata na vsakem koraku. Prav ta prizadevanja je prepoznala tudi strokovna javnost; člani Društva turističnih novinarjev FIJET Slovenija so nam v letu 2014 podelili najvišje priznanje za vidne dosežke na področju turizma – nagrado kristalni Triglav. Tudi vsakoletna rast števila obiskovalcev in potnikov na tirni vzpenjači dokazujeta, da so naše vsebine tako na kulturno-umetniškem področju kot na področju izvajanja turistične dejavnosti pravilno izbrane. Za vse te dosežke pa še zdaleč niso dovolj dobre ideje, smeje odločitve, odlična ekipa sodelavcev, grajskih partnerjev in sodelovanje širše mestne družine. Ključnega pomena, da se z veseljem oziramo na prehojeno pot, je v zaupanju in podpori ustanoviteljice Mestne občine Ljubljana na čelu z županom Zoranom Jankovičem. V petih letih delovanja je finančno podprla investicije, na podlagi katerih lahko širimo svojo ponudbo. Med ključnimi izpostavljam: obnovo Stolpa strelcev, kjer je začela obratovati restavracija Strelec, ureditev ječ samic, kjer je na ogled stalna postavitev Kaznilnica, obnovo dotrajanih Bele in Modre dvorane (poročnih dvoran), odprtje Lutkovnega muzeja in grajske trgovine »Doživetja za domov«, izgradnjo vstopnega paviljona, energetske sanacije gradu, skorajšnje dokončanje obnove Hribarjeve dvorane, zasaditev grajskega vinograda ...

Foto: osebni arhiv

Petra Stušek,
direktorica Turizma Ljubljana

»LJUBLJANA SOUSTVARJA SVETOVNE TRENDE«

Če je Ljubljana pred dobrimi desetimi leti veljala za zaspano mesto, danes velja povsem nasprotno: število obiskovalcev narašča iz leta v leto, lani smo milijon nočitev presegli že septembra, prav tako beležimo povečan obisk v Turistično informacijskih centrih – avgusta lani je bilo večkrat več kot 3.000 obiskovalcev dnevno. Med njimi so tudi številni domačini. Ključen premik v razvoju turizma se je zgodil pred desetimi leti z začetkom županovanja Zorana Jankoviča, ki je podprl oživiljanje mesta z dodatnimi vsebinami in zagotovil potrebno infrastrukturo zanje. Te so v prvi vrsti namenjene meščanom, posledično pa tudi obiskovalcem. Danes je utrip mestnega središča živahen v vseh letnih časih, podnevi in v večernih urah, saj je mestno središče postalo prijetno srečevališče prebivalcev ter domačih in tujih obiskovalcev. Trajnostna vizija razvoja mesta je temelj za razvoj zelenih turističnih vsebin, ki jih snujemo, razvijamo in tržimo pri Turizmu Ljubljana.

Foto: Miha Maljy

Med nove mestne znamenitosti sodi tudi grajski vinograd na pobočju Ljubljanskega gradu kot popestritev turistično najbolj privlačne točke Ljubljane in Slovenije, ki jo letno obišče več kot milijon obiskovalcev.

1

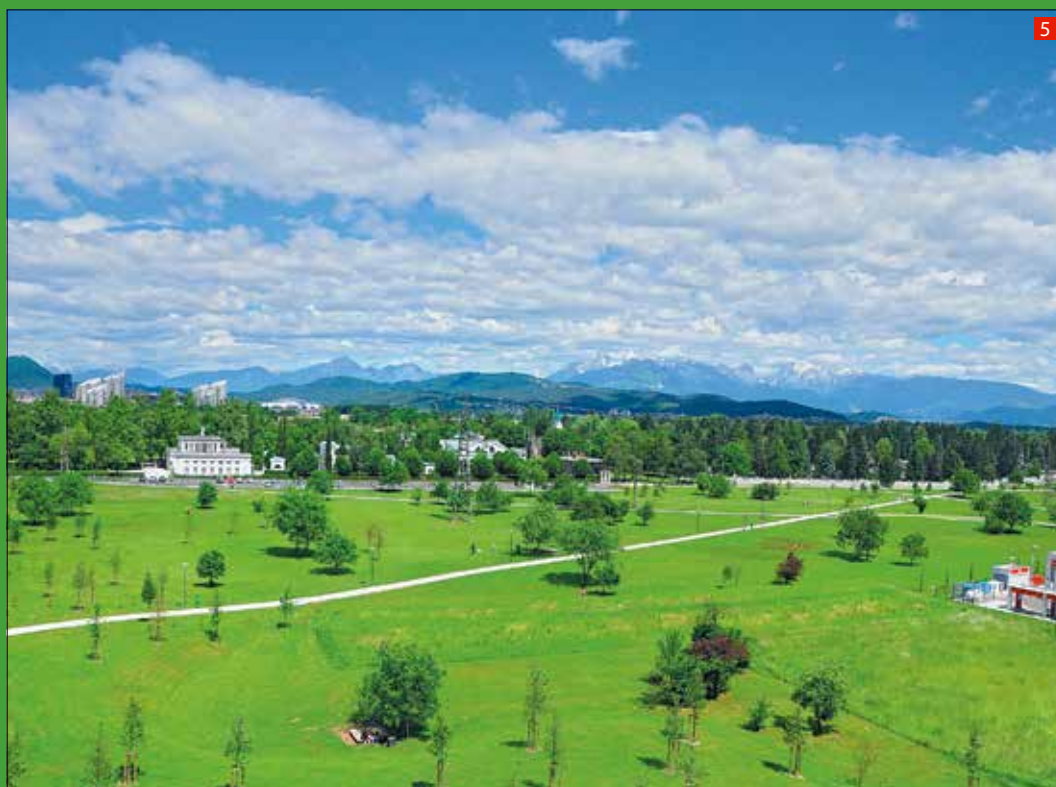
2

3

4

5

6

7

Foto: Dunja Wedam, Nik Rovar

1 Mesarski most s steklenim tlakom ob obeh ograjah s priklenjenimi ključavnicami je postal trg zaljubljenecv vsega sveta. 2 Severni park Navje z najbolj izvirnim otroškim igriščem v prestolnici in kipom Deklice z rastočo knjigo ima od leta 2010 v južnem delu urejen tematski park z 10 spletnimi knjižnimi portali. 3 Novi pristani ob preurejenem nabrežju Ljubljance s 4 preurejeno Špico nasproti. 5 Fazno preurejeni Šmartinski park je poklon Plečnikom Žalam, darilo sprehajalcem in otrokom na otroškem igrišču. 6 Preurejeni Koseški bajer je ena najbolj priljubljenih rekreativnih točk v mestu. 7 Ljubljana je v znamenju zelene prestolnice Evrope dobila tudi dva javna sadovnjaka.

Predsedniki četrtnih skupnosti o pridobitvah v zadnjem desetletju

Mag. Tadeja Vengar,
predsednica ČS Bežigrad

V zadnjih desetih letih smo zelo veseli ● ureditve degradiranega območja ob reki Savi. Z ureditvijo Rekreacijsko – izobraževalnega centra Sava smo

dobili nov kakovosten prostor za rekreacijo, sprehode in igro, namenjen vsem generacijam. Na območju športnega parka Savsko naselje je bil zgrajen ● podzemni zadrževalnik, nad njim pa je ● obnovljena BMX steza. Pomembna pridobitev za celotno Ljubljano je izgradnja ● ŠRC Stožice ter ● novega dela Štajerske in Božičeve ceste. Veseli smo tudi ● posodobitev in ureditev ob in v naših osnovnih šolah in vrtcih. ● Prenovljen je bil objekt MOL na Belokranjski ulici 2, kjer so bile dograjene bivalne enote, ● prenovljeni pa so bili tudi prostori enote MKL - Knjižnice Savsko naselje in ● prostori, kjer deluje društvo Šent. ● Energijske prenove in nove ureditve je bila deležna tudi naša osrednja zdravstvena ustanova – ZDL – Zdravstveni dom Bežigrad. S to prenovo so se izboljšali pogoji dela in razmere za paciente. ● V zadnjem letu je bila deležna delne obnove tudi najbolj obremenjena bežigrajska vpadnica - Dunajska cesta z novo navezavo na Vilharjevo ulico. Čeprav na prvi pogled majhna, pa je za kolesarje zelo pomembna prometna ureditev ● Šmartinske ceste v podvozu pod železnico in ureditev dela nevarnega odseka ob Bežigrajškem dvoru. Veseli smo tudi odprtja ● Dnevnega centra za starejše v naši ČS, ki je v desetih letih svojega delovanja postal pomemben prostor za druženje in izvajanje različnih aktivnosti starejše populacije in tudi mesto za razvijanje medgeneracijskega sodelovanja. ● Dobrih devet let pa v naši četrtni skupnosti deluje tudi Četrtni mladinski center Bežigrad – Mladinc, ki z različnimi dnevnimi programi in delavnicami, učno pomočjo in počitniškim varstvom poskrbi za naše osnovnošolce. V zaključni fazi je tudi ● gradnja IVKC; na območju ob Žalah pa v zadnjih letih poteka prenova območja z odstranitvijo barakarskega naselja. Ne nazadnje smo zelo ponosni na ● Severni mestni park – enkratno zeleno oazo in priljubljen prostor za preživljanje prostega časa stanovalcev iz okoliških sosesk in priljubljen prostor za igro otrok. Nedaleč od parka je urejen ● Vilharjev podhod, ki pod železnico povezuje Bežigrad s centrom in je spomladi 2016 dobil novo podobo.

Primož Bugar, predsednik
Sveta ČS Šmarna gora

Ker sam v prejšnjih mandatih nisem bil član svetov ČS, lahko le jasno zatrdim, da je sodelovanje v zadnjih letih zgledno, saj

se predsedniki ČS mesečno srečujemo na koordinaciji s podžupanom in občasno z županom in nam je večina oddelkov mestne uprave pripravljena prisluhniti, da najdemo skupno rešitev. Izpostaviti moramo nekaj večjih pridobitev, ki smo jih bili deležni v zadnjih desetih letih: ● ureditev Kajakaške ceste, vključno z vsemi komunalnimi vodi, pločniki in ureditvijo samega cestišča (2007–2011), ● rekonstrukcija mostu čez Gameljščico v Gameljnah (2007) in ● ureditev cestišča s pločnikom in komunalnih vodov v Spodnjih Gameljnah (2013), ● delna ureditev varne poti v šolo, pri čemer je mišljena ureditev Ulice Angele Ljubičeve in ureditev povezovalne poti med Cesto vstaje in Cesto v Gameljne (2014), ● na OŠ Šmartno pod Šmarno goro je bila prenovljena velika telovadnica in sanitarije, prav tako mala telovadnica, kjer je prišlo tudi do menjave stavbnega pohištva, zamenjana je bila streha na telovadnici in tudi starem delu šole, urejena je tudi ploščad, namenjena parkiranju pred samo šolo (2007–2016), ● vzpostavljena je redna mestna avtobusna povezava Gameljn s Črnučami (2015), ● urejeno je edino otroško igrišče na območju ČS Šmarna gora v Gameljnah (2015), ● PGD Tacen in MO Ljubljana sta uredila medsebojna lastniška razmerja in skupno ● obnovila Dom gasilcev in krajanov v Tacnu (menjava oken in energetska sanacija fasade).

Mateja Špan,
predsednica Sveta ČS Center

Veseli smo vseh pridobitev in projektov, ki vplivajo na izboljšanje kvalitete življenja prebivalcev ČS Center, še posebej:

- zaprtja ožjega mestnega središča za promet in širjenje peševih površin;
- zaprtja Slovenske ceste za osebni

promet; ● prenove ulic, trgov in nabrežij; ● izgradnje garažne hiše Kongresni trg in Kozolec II, ki se končno gradi; ● razglasitve krajinskega parka Tivoli, Rožnik, in Šišenski hrib; ● obnove Švicarije; ● uvedbe potopnih smetnjakov; ● spodbujanja kolesarskega prometa. ● Omenim naj projekte, ki jih je kot prioritete izpostavil Svet ČS Center: ● komunalna ureditev Poti na Golovec; ● ureditev dostopa/klančine z Jenkove ulice na Masarykovo; ● ureja se dostop na Grad z vzhodne strani (Lončarska steza, Na Stolbi).

Marko Zibelnik,
predsednik Sveta ČS Dravlje

V zadnjih desetih letih smo v naši četrtni skupnosti veliko pridobili. Najbolj veseli smo: ● izgradnje komunalne infrastrukture na Toškem čelu,

tukaj je zdaj urejen vodovod, ● gradnje komunalne infrastrukture po Cesti Andreja Bitenca in ureditve te ceste, ● ureditve Zapuške ceste, ● Zlatka, ● Pilonove in ● Burnikove ulice, ● gradnje varovanih stanovanj Šiška ob Domu starejših občanov Ljubljana Šiška, ● ureditve sanitarij in prostora za svojce na draveljskem pokopališču, ● namestitve fitnesa na prostem, ● estetsko urejenih mestnih vrtičkov, ● uvedbe testne linije 23 MPP, ki povezuje Podutik in Kamno Gorico prek naselij Krivec, Dolnice in Zapuže. - Tudi sodelovanje z Mestno upravo je v letih, odkar sem na mestu predsednika, zelo plodno, čeprav se zaradi kadrovskih težav občasno pojavljajo težave.

Amir Crnojevič,
predsednik Sveta ČS Posavje

Četrtna skupnost Posavje se je v zadnjih desetih letih močno spremenila. Že prejšnji Svet je pričel z organizacijo dogodkov in

tako prispeval k aktivaciji skupnosti. V tem mandatu smo nadaljevali in nadgradili že zastavljena prizadevanja, rezultat tega pa je oživetje skupnosti in povezanost med urbanim in ruralnim območjem. Krajan

se vse bolj udeležujejo prireditve, so aktivni in sodelujejo pri dogodkih. Pomembna pridobitev je ● ureditev degradiranega območja ob reki Savi, t. i. rekreativno-izobraževalni center Sava, ki ponuja idiličen prostor za sprostitve, rekreacijo, izobraževanje in aktivni oddih. Ker veliko pozornosti namenjamo ozaveščanju o samooskrbi in spodbujamo nakupovanje lokalno pridelane hrane, je Mestna občina Ljubljana ob Kamniški progji uredila ● vrtičkarsko območje z 258 vrtički. Med drugim podpiramo številne projekte, ki dvigujejo kakovost življenja ljudi. Eden takih je zagotovo projekt Pot dobrot, označena pot med sosesko Ruski car in bližnjimi kmetijami na Ježici, v Savljah in Klečah, kjer je mogoče kupiti sveže lokalne pridelke. ● Na novo je bilo asfaltiranih tudi nekaj cest na našem območju.

Darja Zajc, predsednica ČS Šiška

Naša četrtna skupnost je bila v zadnjih desetih letih deležna cele vrste pridobitev. Najpomembnejše med njimi so:

- Koseški bajer z okolico – ureditev parka z igrali in orodji za telovadbo,
- Mestna knjižnica Ljubljana – Knjižnica Šiška, ● Četrtni mladinski center Šiška,
- Center urbane kulture Kino Šiška,
- obnovljena Vodnikova domačija, ● popolna rekonstrukcija ulice Pod hribom,
- asfaltirana cesta Pod gozdom, ● prenova parkirišča Tivoli, ● kolesarska steza Tivoli, ● park na Vodnikovi z urejenim otroškim igriščem, ● izgradnja pločnika Draga med Bergantovo ulico in Večno potjo, ● izgradnja pločnika na ulici Draga med Kmečko potjo in Koseško cesto,
- preplastitev ulice Draga od Koseške do ulice Bratov Bezlajev, ● odprava nevarnega mesta za kolesarje na Celovski cesti s križiščem ulice Milana Majcna, ● izgradnja izvoza iz Frankopanske ulice na Celovško cesto, ● izgradnja prizidka za telovadnico vrtca Mojca, ● ureditev Litostrojske ceste – od železniške proge do Verovškove ceste, ● asfaltirana povezovalna pot ulice Bratov Učakar – Podutiška, ● asfaltirana Aljaževa cesta, ● trim otoki v Športnem parku Tivoli in ● Kolopark za male kolesarje. Pri tem naj poudarim, da je naše sodelovanje z Mestno upravo zgledno, posebno s podžupanom Dejanom Crnekom, ki nam je vedno v veliko pomoč in podporo.

1

2

3

4

5

6

7

Foto: Staša Cafuta Trček, Dunja Wedam, Nik Rovar

1 Več kot tretjina četrtnih skupnosti ima dobro obiskane četrtne centre (na sliki ČMC Črnuče). 2 Vedno polni brezplačni računalniški tečajji za starejše na sedežih četrtnih skupnosti so pravi izobraževalni hit Ljubljane. 3 Fitnesi na prostem in otoki športa za vse so v vseh četrtnih skupnostih priljubljene rekreativne točke krajanov in krajanov. 4 Samooskrba v mestu podpira že več sto urejenih mestnih vrtičkov (na sl. vrtički v Dravljah). 5 Priljubljeni sistem izposoje koles Bicike(LJ) sonaravno povezuje obrobja mesta s središčem. 6 Bralna kultura ob toplem vremenu živi v Knjižnici pod krošnjami, katere zamisel Ljubljana razširja tudi v Evropo. 7 Zaživela je tudi izposoja predmetov v Knjižnici reči.

Katarina Juvanc Šinkovec, predsednica Sveta ČS Rudnik

Sodelovanje z Mestno upravo je vsako leto boljše, vendar bi si želeli še boljšega. Z Mestnim svetom sodelujemo prek svetnikov četrtne skupnosti, ki so tudi mestni

svetniki. Na našem področju smo v zadnjih desetih letih pridobili kar nekaj obsežnih komunalnih ureditev, med njimi ● izgradnjo Ižanske ceste, ● križišče Jurčkova–Galjevica in ● komunalno ureditev Rudnika, ob tem pa je za nas zelo dobrodošla pridobitev tudi Družbeni center Barje.

Aleš Dakič, predsednik Sveta ČS Golovec

Na območju naše četrtne skupnosti so glavne pridobitve v zadnjem desetletju naslednje: ● ureditev pasjega parka v Štepanjskem

naselju, ● podaljšanje proge MPP št. 24 do Žal, ● ureditev inobnova treh otroških igrišč in odstranitev neuporabnih peskovnikov in lesenih lop v Štepanjskem naselju, ● preplastitev in obnova križišča Litijske in Pesarske ceste, ● preplastitev in obnova križišča Litijske, Hruševske in Parmске ceste ter izvedba tehničnih ukrepov za umirjanje prometa na Parmski cesti z grbinami, ● bogatejši smo za Vrtec Otona Županca, enoto Čebelica, ● imamo kar šest fitness naprav na prostem, ● z obnovo fasade je polepšana stavba Pot do šole 2a, ● zgrajena je nova veleblagovnica LIDL, ● ob Pesarski cesti je zgrajen Plezalni center Ljubljana kot zasebni projekt, ● ob sprehajalni poti Ob Ljubljanci je nameščena nova javna razsvetljava, ● od lani poteka pa tudi rekonstrukcija Litijske in Hruševske ceste, ki se nadaljuje v letu 2017.

Danilo Šarič, predsednik Sveta ČS Vič

Pridobitve v zadnjih 10 letih na območju naše ČS: ● podaljšanje linije 6 od parkirišča P&R Dolgi most do občine Brezovica, ● podaljšanje

linije 1D med tednom in sedaj tudi ob sobotah in nedeljah, ● izgradnja podvoza pod železniško progo – povezovalna cesta med Tržaško cesto in Cesto na Vrhovce, ● asfaltirana Ramovševa ulica, ● obnova kopalnišča Kozeljica, ● izgradnja Gimnastičnega centra Ljubljana na Koprski

ulici, ● postavitev javne razsvetljave na Cesti v Gorice – od objektov stanovanjskega sklada na Cesti v Gorice 29 do naselja Črni log, ● zamenjava avtobusnih nadstrešnic z novimi na štirih avtobusnih postajališčih na območju Tržaške ceste (dve na Kosovem polju in dve na Majlondu), ● izgradnja P&R Dolgi most, ● izgradnja Regijskega centra za ravnanje z odpadki, ● ureditev otroških igrišč na Martinovi ulici, Reški ulici in Tbilisjski ulici, ● ureditev enosmernih ulic na območju Bičevje, Lepi pot, Langusova, Hajdrihova, Teslova, Gunduličeva in Finžgarjeva ulica, ● ureditev enosmernih ulic na območju Oražnova, Oslavijska, Glinška, Idrijska, Postojnska in Šestova ulica, ● povezava Tbilisjske ulice z Gerbičovo ulico, ● od leta 2007 potekajo čistilne akcije na območju Ljubljanskega barja, ● ureditev Šumarjeve ulice, ● izgradnja telovadnice v Gimnaziji Vič, ● postavitev pasjega stranišča poleg sedeža četrtne skupnosti, ● ureditev Nasperske poti, ● ureditev klančin za invalide na Cesti v Gorice, ● obnova Zdravstvenega doma Ljubljana Vič na Šestovi ulici. Ker sem predsednik ČS Vič že četrti mandat, zagotavljam, da je sodelovanje z Mestno upravo in Mestnim svetom glede na sodelovanje v letu 2003 odlično.

Mag. Bojan Hajdinjak, predsednik Sveta ČS Jarše

V zadnjih desetih letih smo v ČS Jarše najbolj veseli naslednjih pridobitev: ● ureditve Šmartinskega parka in parka v Zeleni jami,

saj so s tem občani pridobili izredno lepo urejene parkovne površine, ● dveh fitnessov na prostem (enega je postavil JZ Šport Ljubljana med Jarško cesto in Žalami, drugega pa ČS Jarše na zelenici med Ulico Hermana Potočnika, Clevelandsko ulico in Jarško cesto), ki sta oba zelo dobro obiskana, ● ČS Jarše je v okviru malih del vsem trem osnovnim šolam na svojem območju v preteklih letih kupila zunanja igrala in uredila otroška igrišča v okolici šol, ● ponosni smo na novozgrajeno OŠ Vide Pregarc v Zeleni jami in ● enoto Kekec Vrtca Jarše ter na ● obnovljeno enoto Mojca v Vrtcu Jarše, ● izboljšave prometnega režima na območju BTC (enosmerni promet, krožišča, štiripasovna Letališka cesta, posodobljena javna razsvetljava itd.), ● sredi BTC Cityja je zrasla Kristalna palača, najvišja poslovno-nakupovalna stavba v Sloveniji, ki v višino meri 89 metrov, ima 20 nadstropij s pritličjem in celotna površina meri 45.800 kvadratnih metrov, ● v BTC-ju, ki ga imajo mnogi kar za manjše mesto v mestu, je odprt hotel Plaza s štirimi zvezdicami, ki ima dve kletni etaži za parkiranje, pritličje in 15 nadstropij, ● dobro je sodelovanje in povezave s skupnimi projekti z delujočimi

lokalnimi društvi, občani ter boljši lokalni utrip ČS, ● dobro je druženje in spodbujanje informiranja občanov in organiziranje programov ČS, kjer smo poskrbeli za občane od najmlajših do najstarejših, za športnike, zavode itd. Sodelovanje ČS Jarše v zadnjih desetih letih je z Mestno občino Ljubljana dobro. Na pobude in vprašanja občanov in Sveta ČS Jarše dobimo odgovore, nekatera prej, druga nekoliko pozneje. Redno potekajo srečanja s podžupanom in županom MOL ter predstavniki oddelkov in služb MOL.

Žiga Oven, predsednik Sveta ČS Trnovo

Nove pridobitve v zadnjih 10 letih so močno izboljšale kakovost življenja tako v naši ČS Trnovo kot tudi v Ljubljani nasploh. Pri nas se v tem času

najbolj veselimo naslednjih novosti: ● ureditve Barjanske ceste z mostom čez Gradaščico, ● po Poti na Rakovo jelšo, po ulici Štefke Zbašnikove, Ul. Dušana Kraigherja, Srebrničevi in Strmeckijevi ulici je zgrajena vakuumska kanalizacija, vakuumska postaja in kontejnerska čistilna naprava ter pridobljeno uporabno dovoljenje za rekonstruirano cesto s komunalnimi vodi, ● urejeno je parkirišče P+R na Barjanski cesti, ● Park Gradaščica ob Barjanski cesti in ● Park na Rakovi jelši blizu južne ljubljanske obvoznice pri izvozu Ljubljana Center, ● pridobili smo nove prostore za delovanje četrtne skupnosti na Devinski 1B, ● obnovljena je Eiprova ulica, ● Krakovski most in ● velikemu mojstru v čast in Ljubljani v svetovno slavo reprezentativno obnovljena Plečnikova hiša. – ČS Trnovo sodeluje pri sprejemanju odločitev mestnega

sveta, ki se nanašajo na četrtno skupnost, z oblikovanjem in dajanjem predlogov, pripomb in mnenj ter pripravo programov in aktivnosti na območju četrtne skupnosti, kar je nedvomno prava smer uveljavljanja participativne demokracije v procesih odločanja na ravni Mestne občine Ljubljana.

Damijan Volavšek, predsednik Sveta ČS Šentvid

V času mandata Zorana Jankovića se je sodelovanje med četrtno skupnostjo in Mestno občino bistveno izboljšalo. V tem

času smo med večjimi novostmi pridobili naslednje: ● uvedena je proga LPP 15, ● urejena je končna postaja LPP 15 v Stanežičah in postajališči med Guncjlami in Stanežičami, ● urejeno je parkiranje na Prušnikovi ulici, ● urejen je promet v okolici vrtca Šentvid na Ulici pregnancev, ● dobili smo nov vrtec v Guncjljah, ● odprt je prizidek Vrtca Šentvid – enota Mravljincek (Vižmarje – Brod).

Stanka Marija Ferenčak Marin, predsednica ČS Moste

Četrtne skupnosti v MOL formalno niso nasledile nekdanjih krajevnih skupnosti, ampak so za prenos dediščine

poskrbeli krajanji, tako npr. tudi za prenos problematike, vezane na delovanje

Foto: Doris Kordic

Četrtne skupnosti so po dobrem desetletju in pol od uvedbe najbolj polnokrvno zaživele v 2016, ko so si s številnimi prireditvami v svojem krožju in na točki ZATE, pred Mestno hišo ambasadorke zelene prestolnice Evrope in zeleno zavest trajno vtisnile v srca vseh prebivalcev in

podjetja Papir servis Pod ježami, v okolju ozkih ulic, strnjene naselja, stisnjena med železniški progi Ljubljana–Metlika, Ljubljana–Zagreb. Župan je poslušal, slišal in nato z nami tekel v cilj – podjetje se je preselilo iz našega neustreznega okolja na primernejšo lokacijo. Po dvajsetih letih prizadevanja... Naj rečejo o županu, kar hočejo, ampak Svet ČS Moste (ČSM) mu je za ta cilj iskreno hvaležen. Dom starejših občanov je pričel pred petimi leti z zelo odmevnim in uspešnim ustanavljanjem Centra aktivnosti Fužine (CAF) za starejše, ki ne prebivajo v DSO, so še doma, a potrebujejo družjenje in aktivnosti. CAF je po mnenju ČSM in mnogih drugih postal najuspešnejši tovrstni center v Ljubljani in Sloveniji. Na vsakoletnih srečanjih v DSO in CAF, na sodelovanju na dogodkih, akcijah in prireditvah se je nato v ČSM rodila zamisel o brezplačni rekreaciji na svežem zraku. Sredstva »malih del« smo 8 let namenjali za fitnese na prostem. Zgradili smo tri fitnese z bogato raznoliko opremo naprav. Zdaj bomo s fitnesi nehali in z »malimi deli« planili na otroška igrišča, tam je treba modernih igral. – Sodelovanje z Mestno pravo je v napredovalo v tistem trenutku, ko je župan Zoran Jankovič imenoval podžupana za četrtne skupnosti in uvedel redne sestanke (posvete) s predsedniki četrti, ki jim sam tudi pogosto prisostvuje. Sodelovanje je zato dobro, konkretno ima ČS Moste prav dobro sodelovanje z Odsekom za promet pri OGD, z Oddelkom za varstvo okolja, z Mestnim redarstvom in z Odsekom za razvoj in delovanje ČS MOL pri SLS MU, veselimo pa se že v naprej sodelovanja z OGD in OPVI. Za župana lahko mirno rečemo, da pozna vsak kamenček v Mostah in v Ljubljani, česar pa za prejšnje župane ni mogoče reči in za preostale mestne svetnike najbrž tudi ne.

Mag. Minka Jerebič, predsednica Sveta ČS Polje

Ljubljana postaja vedno lepše in tudi vedno bolj prepoznavno mesto. Tako kot se razvija samo mesto, se razvija tudi njegova širša okolica. Čeprav je

razvoj in nove pridobitve v četrtne skupnosti, ki smo na obrobju prišel malo kasneje, je prišel in vidni so mnogi rezultati. Najbolj pri vsem tem pa je začititi zadovoljstvo krajanov. V Zalogu smo dobili nov in urejen ● Center Zalog, v katerem ima ● trgovina Spar izredno velik prostor, obenem pa je sodobno opremljena. Zgornji prostori so namenjeni nam krajanom, ● knjižnici, ● glasbeni šoli in številnim društvom. Začel je delovati ● Center dnevnih aktivnosti za starejše. Ponosni smo na ● veliko gledališko dvorano, ki je zelo sodobno opremljena in s tem omogoča izvajanje številnih aktivnosti. Poleg te dvorane imamo tudi ● večnamensko dvorano, ki je zgrajena po sodobnih načelih in tako omogoča, da se bodo v njej dogajale športne, plesne, telovadne in druge aktivnosti. ● Danes se lahko vozimo po sodobni Zaloški cesti, vse od izvoza iz avtocestnega obroča pa do starega vaškega jedra v Polju; gradbena dela se nadaljujejo vse do novega krožišča Zaloške ceste, Ceste 30. avgusta in Kašelske ceste. Od tu dalje pa do Zaloga smo dobili ● novo kolesarsko pot in ● pločnik. Izredno lepo je gledati ljudi, ki uporabljajo ta del ceste, ko lahko varno hodijo iz kraja v kraj, ali pa ob koncu tedna, ko se po kolesarski poti varno vozijo družine. V zadnjih treh letih so krajanji Vevč in Slap ter del Novega Polja dobili ● kanalizacijo, ● preurejen je bil vodovod, ● položen plinovod in ● ceste oziroma ulice so bile popolnoma obnovljene. Ta dela se še niso zaključila in se bodo nadaljevala v prihodnjih nekaj letih, saj je na tem delu mesta še kar veliko gospodinjstev, ki nimajo vodovoda in kanalizacije. Za obiskovalce Pokopališča Polje je bil v preteklih letih urejeno ● začasno parkirišče. ● Urejenih je bilo še več manjših zadev, kot so postavitve ogledal, grbine, pločniki – vse z namenom, da se zagotovi večja varnost najšibkejših v prometu. V zadnjih letih smo dobili kar tri nove soseske: ● Polje I., ● Polje II. in ● Polje III. V Zalogu so dobili v šoli ● tri nove učilnice in sedaj pouk poteka le na eni lokaciji – v matični šoli. OŠ Zadobrova in OŠ Polje pa še čakata, da bodo dobili dodatne učilnice. Učenci OŠ Polje so v tem letu začeli uporabljati tudi staro osnovno šolo, tako bo še vsaj pet let, potem pa bo ta šola služila drugim namenom: galeriji, muzeju, društveni prostori, spodnji prostori za dvorano za kulturne prireditve, telovadnica pa športnim aktivnostim, predvsem za starejše občane. – Sodelovanje z Mestno upravo in oddelki Mestne občine Ljubljana je vedno boljše. Imeli smo mnogo pripomb, a te so bile odpravljene. Zahvala gre podžupanu Dejanu Crneku in Vojku Grünfeldu, ki razumeta številne pripombe,

ki jih podajamo predsedniki četrtnih skupnosti na naših mesečnih srečanjih. Zelo dobro sodelovanje imamo tudi z Mestnim redarstvom, Policijo in javnimi službami. Slednje se takoj odzovejo in rezultat tega je, da se problemi rešijo, še preden se sploh dobro začnejo razvijati.

Aleš Jenko, predsednik Sveta ČS Rožnik

V ČS Rožnik smo zelo zadovoljni z velikim olajšanjem prometnih poti, ki je bilo doseženo z ● izgradnjo povezovalne ceste od Ceste na Brdo do Tržaške ceste in predvsem ● z odprtjem podvoza pod železniško progo do Tržaške ceste. ● Pridobili smo LPP linijo št. 18, ki je s centrom in Šiško povezala Večno pot in Živalski vrt Ljubljana. ● Imamo Tehnološki park Brdo, v katerem je Mestna občina Ljubljana uredila tudi ● novo enoto Vrta Vrhovci. ● Z izgradnjo stanovanjskega naselja Zeleni gaj je s spremenjeno linijo LPP 14 pridobil dostop do javnega prevoza še preostanek prebivalcev Vrhovcev. ● Na Cesti Dolomitskega odreda na Vrhovcih je bil zgrajen hodnik za pešce.

Z Mestno upravo je četrtna skupnost v zadnjih letih dodatno poglobila sodelovanje. V letih 2015 in 2016 smo na seje sveta povabili predstavnike strokovnih služb Mestne uprave in skupaj obravnavali poplavno in prometno problematiko. Ob pripravi programa evropskega tedna mobilnosti 2016 smo predlagali zaporo ceste na območju ČS Rožnik in na njej pripravili program. Z mestno upravo od leta 2015 sodelujemo tudi pri programu okrasitve noveletnega drevesa četrtne skupnosti, ki ga ob pomoči javne razsvetljave pripravimo v sodelovanju s šolo Vrhovci.

Smiljan Mekicar, predsednik Sveta ČS Črnuče

Dela velikih sprememb, ki so prenovile podobo Ljubljane v zadnjih desetih letih, je bila deležna tudi naša četrtna skupnost. Pri nas

je ● novozgrajen dom za starejše občane, ● urejen je promet okoli stare OŠ N. h. Maksa Pečarja in vrtca v Črnučah, ● razširjena je Primožičeva ulica pri križišču z Mlinsko potjo, ● obnovljeno je otroško igrišče na Mlinski poti, ● zamenjana so igrala na otroških igriščih v Spodnjih Črnučah, ● zgrajeno je otroško igrišče v Šentjakobu na Zajčevi 34, ● ena večjih pridobitev je imenitno obnovljen most čez Savo, ● pa železniški nadhod Črnuče ● in izgradnja vodovoda in kanalizacije po Izletniški ulici.

Janez Moškrič, predsednik Sveta ČS Sostro

V ČS Sostro smo veseli, da sta bila v zadnjih desetih letih zgrajena ● dva vodovoda, in sicer: na Ravnem Brdu in v Selu pri Pancah. Prav tako je bil v

preteklem letu zgrajen ● povezovalni vod od črpališča Trebeljevo do vodohrana Prežganje. To nam daje upanje, da bodo kmalu zgrajeni tudi preostali prepotrebni vodovodi, ki bodo s pitno vodo oskrbovali krajanje Besniške doline, Vnajnarij, Janč in okolice. Leta 2012 je bila na novo zgrajena ● mrliška vežica na Prežganju, kar je lep doprinos kraju. Obnovljena je bila tudi ● mrliška vežica na Malem Lipoglavu in Jančah, kjer je bilo ● obnovljeno tudi pokopališko obzidje. Na pokopališčih na Javorju in Jančah pa je bilo izvedeno ● tlakovanje pokopališč. V nižinskem delu ČS Sostro je bilo ● odkupljeno zemljišče za izgradnjo pokopališča Sostro ter pridobljeno gradbeno dovoljenje. V letu 2011 je bila v Zadvoru odprta ● nova enota Mestne knjižnice Ljubljana in z veselim ugotavljamo, da se obisk knjižnice in število uporabnikov stalno povečuje. V okviru knjižnice se odvijajo tudi razni dogodki, kar povezuje naše krajanje. Tudi ● ureditev Vaške učne točke na Jančah je bistveno pripomogla k druženju krajanov ter omogočila društvom lažje delovanje in sodelovanje.

V zadnjih letih so bile v naši ČS asfaltirane naslednje ceste: ● na Malem vrhu pri Prežganju 1–44, ● Mali vrh–Trebeljevo, ● Tuji Grm–Volavlj, ● del ceste na Prežganju ter ● del ceste skozi vas Češnjica in Zagradišče. Naša ČS je v zadnjih nekaj letih postala bogatejša tudi za ● napeljan plinovod po delu Ceste II. grupe odredov, po delu Ceste 13. julija, po delu Sostrske ceste ter po delu Litijske ceste. ● Obnovljena pa je bila stavba s sedežem ČS Sostro, kjer lahko prostore za izvajanje svojih dejavnosti brezplačno koristijo tudi vsa aktivna društva, ki jih podpira Svet ČS. V stavbi so bila ● zamenjana okna ter ● obnovljena fasada. ● Obnovljene so bile tudi sanitarije ter urejeno prezračevanje v dvorani in sejni sobi.

V preteklem letu je začela obratovati ● nova linija LPP 26, ki je prevzela povezavo med Jančami, Sostrom in Lipoglavom, ● podaljšana linija 24 pa je prinesla dolgo pričakovano povezavo med Sostrom in Zdravstvenim domom na Vevčah. Kot koristno pridobitev naj navedem še ● namestitev defibrilatorjev na objektu MOL, MU, SLS, Cesta II. grupe odredov 43 (sedež ČS Sostro) in na objektu MOL, MU, SLS, Podlipoglav 19. Mogoče bo z njihovo pomočjo nekoč rešeno življenje, kar pa je seveda neprecenljivo. V letu 2015 in 2016 je Svet ČS Sostro v okviru malih del namestil ● fitness naprave na prostem, pred Trim stezo v Zadvoru. Ker je bila v preteklem letu ● obnovljena tudi Trim steza v Zadvoru, služijo nove fitness naprave kot dodaten doprinos krajanom, ki si želijo vadbe in rekreacije v naravi. Takšnih ljudi je na našem območju čedalje več.

letu Ljubljane – zelene prestolnice Evrope predajale repliko tega prestižnega priznanja kot prebivalcev Ljubljane.

Pridobitve in dosežki

Foto: Dunja Wedam, Nik Rovani

1 - 7 Ljubljana je vse leto s številnimi akcijami in prireditvami slavila svoj prestižni naslov zelena prestolnica Evrope, ki je posej blagovna znamka glavnega mesta in države Slovenije. Posebej slovesen je bil uradni otvoritveni dan 10. marca z delovnim zajtrkom na Ljubljanskem gradu in večerno slovesnostjo v Centru Stožice, na kateri so praznično Ljubljano na govorniškem odru ob županu Zoranu Jankoviču počastili predsednik Vlade RS dr. Miro Cerar ter evropska komisarja mag. Violeta Bulc in Karmenu Vella, v dvorani pa predsednik države, ministri, poslanci DZ, župani in številni drugi ugledni gostje. **8** Na simbolni ravni je bil prelomen dogodek leta 2016 podpis sporazuma med Vlado RS in Mestno občino Ljubljana.

Zdravje in socialna varnost

V letu 2016 smo pripravili novo brošuro v seriji Ljubljana – zdravo mesto, ki o našem skupnem delu v mestni občini pove tisto, česar na prvi pogled ne vidimo. Gre za **Zdravstveni profil**, ki ga je po našem naročilu izdelala Fakulteta za socialno delo in kjer so zbrani podatki o zdravstvenem stanju naših prebivalcev ter o storitvah in infrastrukturi, ki neposredno ali posredno vpliva na zdravstveno stanje v Ljubljani. Iz Zdravstvenega profila MOL je mogoče ugotoviti, da večina prebivalcev in prebivalcev MOL meni, da imajo dobro kakovost življenja in so zadovoljni s svojim zdravjem. Prav tako nas veseli, da je navkljub prevladujočim stališčem o odtujenosti ljudi v urbanih okoljih za MOL značilno, da imajo meščanke in meščani močna, tesna in poglobljena socialna omrežja, kar je pomembno predvsem takrat, ko ljudje potrebujejo pomoč. Kot potrditev naših izsledkov štejemo nedavno predstavljene rezultate o javnem zdravju po posameznih občinah Nacionalnega inštituta za javno zdravje, po katerih MOL v večini kazalnikov izrazito pozitivno odstopa od slovenskega povprečja.

Na Mestnem svetu je bil lani sprejet nov **akcijski načrt Starosti prijazna Ljubljana** za obdobje od 2016 do 2020 in prvič tudi **akcijski načrt Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana** za obdobje od 2016 do 2018, ki bosta z raznovrstnimi ukrepi

na vseh področjih, ki so v pristojnosti lokalne skupnosti, doprinesla h kakovostnejšemu življenju meščank in meščanov. Akcijski načrt Enakost spolov predstavlja nadaljevanje prizadevanj MOL za vključujočo družbo vseh – tako žensk kot moških, zaposlenih v mestnih strukturah, kot tudi vseh prebivalcev in prebivalcev MOL. Z njim izpostavljamo, da zakonsko zagotovljena enakost ni dovolj, z izboljšavami želimo oblikovati okolje, v katerem bomo dejansko imeli vsi, ne glede na spol, enake možnosti in priložnosti za uresničevanje svojih potencialov in pravic na vseh področjih življenja – političnem, ekonomskem, socialnem, izobraževalnem, zdravstvenem, kulturnem in zasebnem.

Mestna občina Ljubljana je kot partnerica uspešno sodelovala v **treh mednarodnih projektih**, od katerih je bil pri enem nosilec Zdravstveni dom Ljubljana, pri enem pa Zavod za oskrbo na domu Ljubljana. Sodelovali smo tudi v projektu AFE-INNOVNET, ki se je ukvarjal s starosti prijaznimi okolji. V letu 2016 je nadalje potekalo **sofinanciranje programov socialnega varstva in varovanja zdravja**, izbranih na javnem razpisu. Za nad 100 programov je MOL v tem letu namenila dobra 2 milijona evrov.

V sodelovanju s službami, javnimi zavodi, podjetji MOL ter organizacijami, ki jih MOL sofinancira prek javnih razpisov in izvajajo aktivnosti za starejše, smo organizirali predstavitve

MOL na **Festivalu za tretje življenjsko obdobje**. S prispevki smo sodelovali na različnih mednarodnih in nacionalnih konferencah, v Mestni hiši smo organizirali predavanja za generacijo 65+ na temo izboljšanja energetske učinkovitosti in trajnostnega razvoja, pridružili smo se aktivnostim ob mednarodnih dnevih akcij proti nasilju nad ženskami, podeljeni so bili novi **certifikati LGBT prijazno** tako javnim kot zasebnim organizacijam. Odprli smo tudi **Info točko 65+ in nov dnevni center aktivnosti za starejše v Zalogu**.

Zaključna sta bila dva projekta, ki sta bila sofinancirana iz Norveškega finančnega mehanizma. Zelo odmeven in uspešen Projekt **Aktivno in kvalitetno staranje v domačem okolju (A-QU-A)** je vodil **Zavod za oskrbo na domu (ZOD)** in je starejšim v MOL ponujal brezplačne storitve fizioterapije, delovne terapije, logopedije, prehranskega svetovanja, svetovanje glede prilagoditev bivalnega prostora za večjo varnost doma, gibalno vadbo, zdravstveno nego ter meritve psihofizičnih sposobnosti na njihovem domu.

V sklopu projekta Nadgrajena celovita obravnava pacienta (CPC+) pa je Zdravstveni dom Ljubljana razširil že obstoječe ekipe referenčnih ambulant (zdravnik, diplomirana medicinska sestra in medicinska sestra ali zdravstveni tehnik) še s patronažno medicinsko sestro in s tem razširil populacijo obravnavanih bolnikov še na tiste, pri katerih je dostopnost do

Ljubljane v letu 2016

Foto: Dunja Wedam

1 – 8 Ena največjih naložb v letu 2016 je bila izgradnja Poslovno-upravnega centra Zalog, zgrajena v javno-zasebnem partnerstvu s Šparom, ki ima trgovino v pritličju. V nadstropju so prostori ČS Polje, večnamenska dvorana, sodobno opremljena Knjižnica Zalog, glasbena šola, Dnevni center aktivnosti za starejše in telovadnica.

osnovne zdravstvene oskrbe težja. Za izobraževanje bolnikov je bil pripravljen nov modul o zdravem življenjskem slogu, ki je bil v okviru projekta na delavnicah predstavljen bolnikom.

ZOD je v tem letu pridobil certifikat kakovosti ISO 9001:15, ki pomeni dodatno zagotovilo in zaupanje v delo našega javnega zavoda.

Kot največje priznanje pa ZOD lahko šteje skupinsko nagrado za zaposlene, ki mu jo na pobudo uporabnikov podeljuje pristojno ministrstvo za dalj časa trajajoče uspešno delovanje na področju socialnega varstva v skladu s kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu in v skladu s predpisi socialnega varstva ter je dobro prepoznavna v lokalnem okolju v letu 2016.

Lekarna Ljubljana je februarja odprla vrata **Hiše Ljubhospica**, ki nudi hudo bolnim in njihovim svojcem brezplačno celostno hospic paliativno oskrbo v skladu z mednarodnimi standardi. Dostopnost do lekarniških storitev v Ljubljani je od septembra 2016 izboljšana z odprtjem nove poslovalnice Lekarne Ljubljana v Savskem naselju. Lekarna Ljubljana je kot največji javni lekarniški zavod v Sloveniji konec leta 2013 pridobila certifikat za sistem vodenja kakovosti ISO 9001:2008, skrb za lastne kadre pa je potrdil tudi tedaj pridobljeni certifikat Družini prijazno podjetje. V zavodu sledijo razvoju in trendom na

področju dejavnosti, kar se odraža v stalnih izobraževanjih zaposlenega strokovnega kadra, investicijah v nove enote in posodabljanje obstoječih lekarn ter uvedbi sodobnih metod in novih lekarniških storitev. Od leta 2010 deluje klicni center za informacije uporabnikom, po enotah redno izvajajo različna predavanja in delavnice, od poletja 2015 pa so uporabnikom v Ljubljani na voljo prodajni avtomati – lekarni, ki omogočajo stalen dostop in nakup izdelkov proste prodaje. Zavod že več let redno organizira **Festival zdravja**, kjer se s pestrim dogajanjem na privlačen način predstavlja svojim uporabnikom in poslovnim partnerjem.

Spomladi 2016 je Ministrstvo za zdravje dalo v javno obravnavo predlog novega Zakona o lekarniški dejavnosti, ki je bil oblikovan v zelo ozkem krogu, brez možnosti sodelovanja izvajalcev lekarniške dejavnosti in lokalnih skupnosti kot pristojnih za oblikovanje mreže lekarn. Vse od tedaj smo skupaj z Lekarno Ljubljana na pristojne institucije večkrat posredovali svoje obsežne pripombe in sodelovali na javni predstavitvi mnenj v Državnem zboru, saj se nam je zdelo besedilo zakona tako sporno, da ga v redni proceduri ni mogoče popraviti. Upali smo, da bo neprimeren predlog umaknjen in bo v sodelovanju širšega kroga deležnikov oblikovan tak

predlog zakona, ki bo upošteval veljavno zakonodajo in s svojimi določili sledil razvoju in trendom dejavnosti ter ščitil javni interes pred zasebnim.

Zdravstveni dom Ljubljana je v letu 2016 zaključil prenovo prostorov pediatrične nujne medicinske pomoči, zdravstvenega varstva predšolskih otrok ter zdravstvenega varstva šolskih otrok in mladine v pritličju enote Center. V enoti Moste je uredil referenčne ambulante, v teku pa sta še prenovi prostorov zdravstvenega varstva šolskih otrok in mladine v enoti Rudnik ter prenova prostorov zdravstvenega varstva žensk v enoti Vič. V postopku nabave je nekaj aparatov večjih vrednosti: prenosni EKG z defibrilatorjem (SNMP), ultrazvočni diagnostični aparat (Vič-Rudnik), analizator za določanje CDT (laboratorij, Center), diagnostična postaja (RTG, pulmologija, Center). Naš javni zavod se kot največja organizacija na področju primarnega zdravstvenega varstva v državi lahko pohvali s številnimi certifikati, med katerimi naj omenimo: certifikat za sistem vodenja kakovosti ISO 9001:2008 (2012), certifikat za sistem vodenja kakovosti ISO 9001:2008 (2012), mednarodno akreditacijo DIAS (2013), certifikat »LGBT prijazno« (2014) in certifikat »Družini prijazna organizacija« (2014).

Ob nespornem priznanju celotnemu kolektivu našega zdravstvenega doma med skoraj 1500 zaposlenimi posebej izpostavimo nagrado **evropska zdravnica leta**, ki jo je leta

1

2

3

4

5

Foto: Veronika Sorokin, Nik Rovar, Tilen Rebolj

1 - 2 Odprt je bil Materinski dom z lepo opremljenimi prostori za matere z otroki. 3 - 4 V okviru Lekarn Ljubljana je vrata odprl prenovljeni in na novo opremljeni Ljubhospic v nekaj časa prazni stavbi na Hradeckega ulici, ki je letos praznoval prvo obletnico delovanja. 5 Na Viču je Javni stanovanjski sklad MOL odprl 30 novih stanovanj za neprofitni najem.

2014 prejela **doc. dr. Tonka Poplas Susič**, sicer tudi strokovna direktorica ZDL in prejemnica strokovnega priznanja **najboljša zdravnica v osnovnem zdravstvu** na Schrottovih dnevih leta 2013. Priznanje Civilne zaščite za uspešno vodenje intervencije ob množični nesreči je leta 2010 dobila zdravnica **Nevenka Oblak-Piltaver**, lani pa **zlati znak Zbornice** višja medicinska sestra **Jožica Ramšak Pajk**. Kar pet zdravnic ZDL so nagradili uporabniki z glasovanjem v izboru Moj zdravnik, kot Slovenec leta pa je bil v 2013 proglašen dolgoletni vodja Ambulante za nezavarovane **Aleksander Doplihar**.

Zdravstveni dom Ljubljana je zasnoval in leta 2014 odprl **prvi simulacijski center v osnovnem zdravstvu**, kjer se strokovnjaki in laiki ob uporabi najsodobnejše opreme učijo in izpopolnjujejo v reševanju življenj v življenjsko ogrožujočih situacijah. Novost na primarnem nivoju zdravstvenega varstva je tudi **mediacijski center**, ki je namenjen mirnemu reševanju sporov med zaposlenimi in z uporabniki storitev.

Mestna občina Ljubljana je v času županovanja Zorana Jankovića naredila veliko sprememb na področju dostopnosti – tako smo prejeli 2 nagradi na natečaju Access City Award (**nagrada za dostopnost osebam z oviranostmi in starim**), ki ga razpisuje Evropska komisija – za leto 2012 smo prejeli **posebno priznanje za povečanje dostopnosti prometa in z njim povezane infrastrukture za zagotavljanje dostopnosti**

v mestnem središču, za leto 2015 **pa bronasto nagrado**, ki nas postavlja na sam vrh evropskih mest na področju dostopnosti grajenega okolja, javnih prevozov, informacij ter raznovrstnih storitev in programov za osebe z oviranostmi. Postali smo **starosti prijazna občina**, na področju starejših smo v evropskem prostoru prepoznani kot **primer dobre prakse**, zato nas vabijo v različne mednarodne mreže ter projekte. V letu 2016 sta **Mestna občina Ljubljana in župan Zoran Jankovič** dobila **priznanje za dolgoletno sodelovanje pri pripravi F3ŽO**. V utemeljitvi priznanja je bilo med drugim povedano, da je »Mestna občina Ljubljana v letih, kar jo vodi župan gospod Zoran Jankovič, storila veliko, da bi starejšim omogočila aktivno staranje, preprečevala njihovo izključenost in jih vključevala v mrežo socialnih odnosov, vključno s tistimi, ki povezujejo različne generacije, da bi jim omogočila nadaljevanje življenja v privajenem domačem okolju, kjer lahko še najbolj suvereno odločajo o tem, kako bodo živeli, in ne nazadnje, da bi jih spodbudila k dejavnemu staranju, k vključevanju v vse oblike družbenega dialoga in odločanja ter k občanskemu in političnemu angažiranju.«

Kot lokalna skupnost smo se v zadnjih letih izrazito posvetili področju LGBT in tako med drugim v sodelovanju z nevladnimi organizacijami osnovali **certifikat LGBT prijazno**, ki skuša delovati predvsem v smeri ozaveščanja zaposlenih in uporabnikov storitev ter tako posledično ustvarja

pozitivno klimo za vse znotraj delovnega okolja in navzven do uporabnikov. Ozaveščanje poteka z izobraževanjem vodstvenega kadra posameznih organizacij ter prenosa pridobljenega znanja na sodelavce. Kot prva organizacija je k certifikatu pristopila Mestna uprava MOL, sledila sta ZDL in ZOD, kasneje pa so se pridružili in se še pridružujejo tudi drugi javni zavodi in podjetja MOL ter druge organizacije. Prav zato smo bili posebej veseli evropske nagrade, ki smo jo dobili za najboljše prakse pri vključevanju civilne družbe v procese upravljanja javnega sektorja in sicer za pionirsko delo lokalne samouprave za projekte in programe za lezbijke, geje, biseksualne in transspolne osebe. Leta 2015 je Evropski inštitut za javno upravo prav za uspešno vključevanje, promocijo in uveljavljanje enakih pravic LGBT skupnosti Mestni občini Ljubljana podelil **certifikat najboljših praks v javnem sektorju**.

Tudi v letu 2017 se bomo trudili za čim bolj prijazno, odprto in vključujoče mesto za vse. Zagotavljali bomo učinkovite in strokovne storitve na področju zdravja in socialnega varstva, ki so v naši pristojnosti. Z izražanjem mnenj, pobud in pripomb bomo skušali vplivati na oblikovanje takšnih rešitev na državni ravni, ki bodo v prid javnemu interesu in ne bodo posegale v temelje socialne države in dobrobit prebivalcev. Tako bomo zagotavljali sredstva za denarne pomoči, sofinancirali raznovrstne in kvalitetne socialnovarstvene programe in programe varovanja zdravja. Pripravili bomo **nov**

1

2

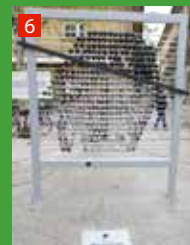
3

4

5

6

7

8

9

10

Foto: Nik Rovan, Benjamin Kovač, Staša Cafuta Trček, Dunja Wedam

1 - 2 Povsem prenovljena je Prazakova ulica. 3 - 7 Nova ureditev Eiprove ulice dopolnjuje zgodovinsko in Plečnikovo dediščino. Na cesti je urejen enosmerni prometni režim, več prostora je namenjena pešcem in kolesarjem, vzdolž rečnega brega pa je urejena tudi peščena promenada. Na ulici stoji tudi skulptura Profil 16: Jože Plečnik akademske kiparke Polone Demšar. 8 - 10 Celovita prenova z vso komunalno infrastrukturo je izvedena tudi na Slomškovi ulici.

akcijski načrt Občina po meri invalidov. Na podlagi svojih dolgoletnih izkušenj in dobrih praks na področju aktivnosti za starejše smo bili kot evalvator povabljeni v projekt **Podpora prizadevanjem za vključevanje starejših na trg delovne sile v digitalni dobi (SEED)**, katerega cilj je iskanje inovativnih rešitev za zaposlovanje starejših in vzpostavitev evropske nagrade za iniciative na področju t. i. srebrne ekonomije. Še posebej pa smo bili ponosni, ko smo novembra gostili **srečanje mreže mavričnih mest**. Gre za neformalno mrežo, v katero so vključena mesta, ki so aktivna na področju vključevanja LGBT skupnosti. Cilj mreže je predvsem izmenjava dobrih praks in izkušenj na LGBT področju. V ta namen deluje spletni forum mreže, enkrat letno pa se predstavniki in predstavnice mavričnih mest srečajo v enem od mest članic, letos torej v Ljubljani. Tako bomo predstavnicam in predstavnikom drugih mest lahko pokazali, da je Ljubljana odprto in strpno mesto.

Skrb za stanovanja

V letu 2016 je bilo v ospredju 28 projektov za zagotavljanje novih stanovanjskih enot, seveda v različnih fazah razvoja. Če omenimo tri najpomembnejše infrastrukturne projekte, smo zaključili gradnjo **30 stanovanjskih enot na Dolgem mostu**, nadaljevali z izgradnjo stanovanjske stavbe za posebne namene – **Hiše Sonček na Vinčarjevi ulici**, skupaj s Stanovanjskim

skladom Republike Slovenije (SSRS) pa v soinvestorstvu izvedli urbanistično-arhitekturni natečaj za izgradnjo sošesce Brdo 2 (Novo Brdo), v okviru katere bo JSS MOL zagotovil 172, SSRS pa 454 stanovanjskih enot. Seveda pa je bilo kopico dela opravljenega na področju sodelovanja pri zakonodajnih spremembah na stanovanjskem področju ter dodeljevanju novih stanovanjskih enot upravičencem.

JSS MOL se lahko pohvali z naslednji priznanji: ● The World Habitat Awards 2010 – JSS MOL je bil uvrščen med osem finalistov za pridobitev Svetovne nagrade za nastanitve 2010, ● zlato priznanje 2013 – novogradnja – javni objekt Polje II; nagrada podeljena s strani Eko sklada na celjskem sejmu 13. 9. 2013, ● pridobili smo certifikat LGBT prijazno podjetje maja 2015, ● v letu 2016 smo na natečaju za najuspešnejšo izboljšavo v javnem sektorju »Premik naprej 2016« Univerze v Ljubljani – Fakultete za upravo, v konkurenci 14 prijaviteljev prejeli prvo nagrado, na kar smo še posebej ponosni. Zmagali smo s projektom samostojnega vodenja sodnih zadev, povezanih z najemnimi razmerji, zmanjšanja stroškov sodnih zadev ter izvajanjem aktivnosti za ohranitev najemnih razmerij – »antideložacijsko dejavnostjo«.

Načrtovani izdatki v letu 2017 znašajo 25,12 mio evrov, največje postavke pa so predvsem poraba na investicijskem delu zagotavljanja novih stanovanjskih enot – **prenovi samskih**

domov na Knobleharjevi ulici in Hladilniški poti, projektu Polje IV, v okviru katerega bo zgrajenih 64 stanovanjskih enot skupaj s poslovnim programom v pritličju (lekarna in knjižnica) ter morebitnih nakupov stanovanjskih enot na trgu.

Skrb za nepremičnine

V letu 2016 smo pridobili še zadnje potrebno zemljišče za dokončanje izgradnje povezovalne ceste na Viču, na podlagi Odločbe UE z razlastitvijo pridobili še zadnje zemljišče ob Vojkovi cesti, potrebno za izgradnjo kolesarske steze, odkupili precej zemljišč za izgradnjo nove povezovalne ceste v Zalogu, pri pripravi storitev in določene dokumentacije za izvedbo projekta; geodetski načrti, parcelacije, urejanja statusa zemljišč ... Redno smo skrbeli za pridobivanje sredstev za delovanje Mestne občine Ljubljana z nadomestilom za uporabo stavbnih zemljišč in odmero komunalnih prispevkov. V zadnjem letu smo zaznali večje zanimanje investorjev za gradnjo lastnih objektov. S strani vlade RS je bilo podanih nekaj predlogov nove zakonodaje z nepremičninskega področja (Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin, Gradbeni zakon, Zakon o urejanju prostora), na katere smo podali pripombe; želimo, da nova zakonodaja izboljša delo na našem delovnem področju. V letu 2016 smo popolnili evidenco nepremičnega premoženja MOL s poudarkom na grajenem javnem dobru.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

Foto: Dunja Wedam

1 - 2, 4 - 8 V središču mesta je bilo lani postavljenih 7 novih podzemnih zbiralnic odpadkov: ● na Šubičevi 2 ● na Dalmatinovi 1, ● na Ilirski 11-13, ● na Poljanskem nasipu, ● na Metelkovi 1, ● na Kotnikovi 8 a in na ● Gradaški 18. 3 Novost zelene prestolnice so ločevalni koši za smeti. 9 Električni taksiji e-urban skrbijo za čist zrak v mestu. 10 Ekskluzivna ponudba zaprtega mestnega središča so priljubljeni električni kavalirji. 11 - 12 V posameznih četrtih skupnostih je dobro poskrbljeno za polnilnice avtomobilov na električni pogon.

Mestni oddelek za ravnanje z nepremičninami je z nepremičninskim trgom tesno povezan, saj pokriva področje nepremičnin Mestne občine Ljubljana, kamor sodi tudi razpolaganje z nepremičninami. Posledica oživiljenega trga nepremičnin pomeni za Mestno upravo vsekakor povečan obseg dela, saj se je močno povečala prodaja občinskih nepremičnin, tako zemljišč kot poslovnih prostorov. Med drugimi smo v letu 2016 npr. uspeli prodati večje zemljišče v Rožni dolini in stavbo na Mestnem trgu. Hkrati nam oživiljeni nepremičninski trg nalaga tudi povečane aktivnosti na področju urejanja še neurejenih lastniških razmerij.

Okvirni program za leto 2017 je nadaljevanje vseh postopkov iz lanskega leta na vseh področjih delovanja našega oddelka pri prodaji, nakupu in oddaji zemljišč in poslovnih prostorov, urejanju lastništva nepremičnin v lasti MOL in pomoč strankam pri njihovem urejanju, vodenje evidence NUSZ, izvedba izračunov komunalnih prispevkov in izvedba vseh geodetskih storitev za celotno MOL. Ker pa so trenutno v obravnavi nekateri zakoni s področja prostora in nepremičnin, se bo v primeru, če bodo sprejeti, tudi okvirni program temu moral prilagoditi. Pričakujemo lahko, da bo na naš program dela imelo verjetno največji vpliv sprejetje zakona o nepremičninah.

Ljubljana, zelena prestolnica Evrope – skupni imenovalac vseh ukrepov za kvalitetno življenjsko okolje

Leto 2016 je bilo posebno leto, ki ga bomo še dolgo nosili v srcih zaradi prestižnega naziva **Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016**. Zato so bile vse naše aktivnosti zelo tesno povezane z zaznamovanjem naziva. Na informacijski točki Točka.Zate. pred Mestno hišo so se skozi vse leto odvijali zanimivi dogodki, okrogle mize, predstavitve in druge aktivnosti, ki so jih skupaj z nami soustvarjali številni deležniki. Kot zelena prestolnica pa smo imeli tudi priložnost svoje dosežke širiti ne le po evropskih mestih, ampak tudi drugod po svetu. Sicer pa smo na Oddelku za varstvo okolja veliko pozornosti namenili prenovi degradiranih območij v nove zelene parkovne površine, urejanju novih vrtničarskih območij, ohranjanju bogate biodiverzitete in odstranjevanju tujerodnih rastlinskih vrst.

Veliko majhnih in velikih projektov je bilo izvedenih, zagotovo pa velja izpostaviti nov **park Rakova jelša**, s katerim smo neposredno povezali mestno središče s Krajinskim parkom Ljubljansko barje. Nova ureditev vključuje **parkovno površino, javni sadovnjak s skoraj stotimi različnimi sadnimi drevesi in več kot 300 novih vrtničkov**. Še pred nekaj leti povsem degradirano območje je pridobilo povsem novo podobo, prostor za sprostitev in opazovanje številnih ptic, ki so doma na Barju.

Že drugo leto izvajamo kampanjo **Rokavice gor**, v okviru katere ozaveščamo in spodbujamo k ustreznemu ravnanju s tujerodnimi rastlinami. Mestna občina Ljubljana že dve leti omogoča svojim prebivalcem brezplačno oddajo odstranjenega japonskega dresnika v zbirnih centrih, zbran japonski dresnik pa se nato odda v sežig. Lani pa smo bili skupaj s partnerji še posebej ponosni na pilotni projekt **izdelave papirja iz japonskega dresnika** na polindustrijski ravni in dveh zelo uporabnih izdelkov iz tega papirja, beležk in papirnatih vrečk. Vzpostavili smo tudi **čebeljo pot**, ki vključuje 30 ponudnikov, povezanih s tradicijo čebelarjenja v Ljubljani. Ker je urbano čebelarjenje vse bolj priljubljeno, smo se lotili tudi projekta vzpostavitve novih urbanih čebelnjakov in čebeljih stojišč. Slednja že stojijo v parku Tivoli.

Poleg naslova **Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016**, ki je plod desetletnega dela celotne mestne družine, smo tudi **večkratni prejemniki nagrade planetu Zemlja najbolj prijazna občina**, ter prejemniki nagrade za **drugo najbolj čebelarjujočo občino v Sloveniji** za leto 2015. Za odlično izvedbo mestnega parka Rakova jelša nam je bil podeljen **zlati svinčnik**, nagrada Zbornice za arhitekturo in prostor. Od leta 2011 smo prejemniki **certifikata ISO 14001**, med prvimi v Sloveniji pa smo od leta 2013 vključeni v sistem EMAS, ki je nadgradnja **ISO 14001**, s čimer izkazujemo učinkovito ravnanje

1

3

2

4

5

6

7

Foto: Dunja Wedam, Miha Fras, Benjamin Kováč

1 - 2 V II. fazi urejanja Šmartinskega parka, ki je tudi poklon Plečnikovim Žalam, je bilo lani zgrajeno novo otroško igrišče z zanimivimi igrali. 3 V Tivoliju je urejena nova gozdna učilnica. 4 Na Livadi je nastal urbani učni laboratorij Green Surge. 5 Na Čebelji poti in izvajanju pedagoških programov. V Botaničnem vrtu bomo postavili čebelnjak. Uredili bomo dežurno službo za vsebine, povezane s čebelami v mestu, in razvili kulinarčne dobrote z medom v sodelovanju z ljubljanskim ponudniki gostinskih storitev. - Predvideni proračun za okoljske programe v letu 2017 je nekaj manj kot 1.800.000 evrov.

z okoljem, odprt dialog in korektno posredovanje informacij javnosti o izpolnjevanju veljavnih zakonskih zahtev v zvezi z okoljem ter o okoljski uspešnosti. Zato smo prejeli **posebno priznanje okoljskega komisarja Karmena Vella** za oranje ledine na tem področju.

Leto 2017 je za nas spet leto, polno novih izzivov. **Nadaljevali bomo z urejanjem vrtičkov.** Predvideno je čiščenje celotnega območja ob Vojkovi cesti in ureditev 64 vrtičkov, opremljenih z omaricami za orodje in skupnim prostorom, dostopnim vsem uporabnikom, kjer bo lahko shranjeno večje orodje (samokolnice). Ureditev bo vključevala tudi prostor za druženje, stojala za kolesa, zbiralnike deževnice za zalivanje in vodovodni priključek. Vsak vrtičkar bo imel tudi svoj kompostnik. Načrtujemo, da bo novo vrtičkarsko območje pripravljeno za letošnjo vrtičkarsko sezono. V okviru projekta **Muste** na levi strani Ljubljance (Nove Fužine) načrtujemo **ureditev družinskega parka** z igrali ter zasaditev že **četrtga javnega sadovnjaka v Ljubljani**. Ureditev vključuje tudi novo vzdolžno parkirišče za potrebe invalidov ob Poti na Fužine. Načrtujemo tudi izvedbo **rekonstrukcije Vodovodnega mostu v Črni vasi pri Lipah**, ki bo prilagojen javni uporabi za prehajanje pešcev in kolesarjev čez Ljubljano. Predvidena je tudi **brv čez Lahov graben** za neposreden prehod iz mestnega parka Rakova jelša do novega vrtičkarskega območja. Krajinski park

Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib bo v letu 2017 končno dobil upravljalca – JP Snago. V letu 2017 bo poudarek na **oblikovanju turističnih paketov po Čebelji poti in izvajanju pedagoških programov**. V Botaničnem vrtu bomo postavili čebelnjak. Uredili bomo dežurno službo za vsebine, povezane s čebelami v mestu, in razvili kulinarčne dobrote z medom v sodelovanju z ljubljanskim ponudniki gostinskih storitev. - Predvideni proračun za okoljske programe v letu 2017 je nekaj manj kot 1.800.000 evrov.

Nadstandardna skrb za vzgojo in izobraževanje otrok in mladih

V letu smo 2016 smo morali po hitrem postopku rešiti pomanjkanje prostora v osnovnih šolah zaradi povečanega števila učencev. Iz vrtcev so se otroci preselili v šole, zato smo na več šolah preuredili prostore za učilnice ali zgradili prizidke. Na prvem mestu je uspešno zaključena **prva faza celovite prenove OŠ France Rozman Stane v Šentvidu**, prav tako smo v **Zalogu** čez poletje zgradili **prizidek s tremi novimi učilnicami**. V **vrtcu Mojca** se otroci veselijo nove telovadnice, saj je ob sedanjih delovnikih staršev in velikokrat njihovi prezaščitniški vlogi nuja, da za zdrav gibalni razvoj malčkov še mnogo bolj poskrbimo v vrtcih in šolah. Sodobne igralnice in telovadnice v vrtcih že postajajo standard.

Leto 2016 je bilo tudi na področju vzgoje in izobraževanja obarvano zeleno, navdušujejo nas številni projekti, v katere je bilo vtakano delo otrok in učencev čez vse leto. Že tretje leto zapored smo zagotovili prostor v vrtcih za vse ljubljanske otroke, ki so ob začetku šolskega leta 2016/17 izpolnjevali vse pogoje, tako starostnega (vsaj 11 mesecev v septembru) kot stalno prebivališče in stalnost vsaj 15 mesecev v Ljubljani.

Javni zavod za izobraževanje odraslih Cene Štupar je tisto osrednje mesto, od koder se je kontinuirano širilo izobraževanje slovenskega jezika za begunce, ki jih gostimo v naši državi. Podpiramo programe v Izobraževalnem centru Pika, ki se osredotoča na usposabljanje tistih strokovnih delavcev, ki delajo z otroki s posebnimi potrebami, kjer so izdali knjigi *Juretovo leto – Aspergerjev sindrom v sliki, zgodbi in strokovnih besedilih* (avtorice Alenke Klemenc, Branke D. Jurišič in Katarine Kompan Erzar) in *Otroci z avtizmom - Priručnik za učitelje in starše* (avtorice Branke D. Jurišič). V Družinskem centru Mala ulica so začeli z dokazano uspešnim in učinkovitim preventivnim projektom *Neverjetna leta* v sodelovanju s Pediatrično kliniko; program je sofinanciran iz Norveškega finančnega mehanizma. Podpore družinam in šolam še naprej izvajamo s **Svetovalnim centrom za otroke, mladostnike in starše**.

Podelili smo **1264. štipendijo za nadarjene dijake**. V prejšnjem šolskem letu smo podpirali kar 236 štipendistov:

1

2

3

4

6

5

7

Foto: Miha Fras, Dunja Wedam, Benjamin Kovač, Nik Rovan, Domen Pal

1 Vrtec Šentvid ima novo otroško igrišče. 2 V Savskem naselju je zasajen urbani sadovnjak in urejeno novo otroško igrišče. 3 Ob OŠ Bežigrad stoji nov športni šotor, 4 prenovljeno je nogometno igrišče, 5 izvedena pa je bila tudi III. faza ureditve otroškega igrišča. 6 Pred PŠ Lipoglav je urejena nova razsvetljava igrišča. 7 Celovito je prenovljeno tudi šolsko igrišče OŠ Ledina in igrišče za razredno stopnjo z obnovo igral.

36 dijakov, 162 študentov na študiju v Sloveniji (75 na dodiplomskem, 35 na enovitem magistrskem in 52 na podiplomskem študiju) in 38 študentov na študiju v tujini (16 dodiplomskih in 22 podiplomskih študentov). Uspešno smo zaključili že **29 let mladinskega raziskovalnega dela** za osnovne in srednje šole. S podporo nevladnim organizacijam, ki izvajajo številne projekte za otroke, počitniško varstvo za učence do 5. razreda in preventivne programe za učence, učitelje in starše, v času vse večjih socialnih razlik prispevamo k ublažitvi posledic za otroke in mlade. V šolskem letu 2015/16 je bilo med 2.170 devetošolci 700 učencev ljubljanskih osnovnih šol, ki so imeli v vseh devetih letih oceno 4,5 ali več in so dosegali izjemne uspehe na športnem, kulturnem, raziskovalnem in znanstvenem področju; imajo čut za pomoč v stiski in so družbeno aktivni in odgovorni. Ponosni smo nanje, posebej tudi na tiste, ki so bili v letu 2016 za svoje delo nagrajeni doma ali v tujini.

V letu 2017 bomo nadaljevali z zagotavljanjem in izboljšavo prostorskih možnosti v osnovnih šolah in vrtcih in številnimi podpornimi projekti za otroke in učence. Nadaljevali bomo s prenovo OŠ Franca Rozmana Staneta in načrtovali še druge projekte, ki smo jih uvrstili v proračun Mestne občine Ljubljana, ki mu je za naše področje namenjenih 69,1 mio evrov.

Vodilno mesto kulture v Ljubljani

V letu 2016 smo na Oddelku za kulturo še nadgradili dinamiko, ki je že po navadi neobičajno hitra: če smo leto 2015 zaključili z vključitvijo Ljubljane v Unescovo mrežo kreativnih mest in prejemanjem naslova Unescovo mesto literature, z njim se ponaša le 20 mest na svetu, smo v začetku leta 2016 uspešno izpeljali doma in v tujini prepoznaven literarni festival Fabula, ki je tokrat v Ljubljano povabil Mathiasa Göritza, Ceesa Nootboom, Juana Gabriela Vásqueza, Sjóna in Samiro Kentrić.

Prvi del leta je zaznamovala priprava **Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016–2019**, ki jo je marca soglasno potrdil Mestni svet MOL. Začeli smo z **obnovo Švicarije**, v kateri bo kar 10 ateljejskih prostorov, 3 rezidence za mlade umetnike in 4 rezidence za izmenjavo umetnikov in nov javni prostor za kulturna srečevanja. Prenavljati smo začeli **Art center** na Komenskega ulici, ki bo novo likovno in gledališko gnezdo ustvarjalnosti za najmlajše v mestu. Jeseni smo v Zalogo odprli **ново enoto Mestne knjižnice Ljubljana**. Pomemben izziv, ki je še pred nami, je obnova Cukrarne, Palače Cukrarne in Roga. Festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri je otrokom znova ponudil kakovostne programe s poudarkom na osvojenem naslovu Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016. Ponosni smo na Župančičeve nagrade, ki so jih prejeli Veno Taufer za življenjsko delo in Nataša Barbara Gračner, doc. Zora Stančič ter Nataša Velikonja za ustvarjalne opuse v zadnjih dveh letih.

Festival Junij v Ljubljani s predstavami ljubljanskih javnih zavodov in nevladnih organizacij je na Kongresni trg privabil številne domače in tuje obiskovalce. Leto se je zaključilo s predstavitev Ljubljane na sejmju **Sa(n)jam knjige u Istri v Pulju**, enem najpomembnejših knjižnih sejmov v tem delu Evrope. V sodelovanju z Javno agencijo za knjigo smo predstavili skoraj 20 gostov iz Slovenije in prav toliko dogodkov, ki niso bili zgolj knjižni, ampak so zajeli tudi razstave in koncerte. Predstavili so se: Metka Krašovec, Alenka Sottler, Hana Stupica, kolektiv Laibach, Klemen Košir, Maja Gal Štromar, Svetlana Slapšak, Jure Eržen, Boštjan Videmšek, Agata Tomažič, Sebastijan Pregelj, Mojca Kumerdej, Jože Suhadolnik, Goran Vojnović, Svetlana Makarovič, Zoran Predin, Josip Osti, Aleš Debeljak in Tomaž Salamun.

V okviru Urada za mladino smo se lotili izziva zaposlovanja mladih s projektom **Kul služba!**, pri katerem sodelujeta še javni zavod Cene Štupar in Zavod RS za zaposlovanje. Projekt povezuje javna podjetja in zavode, ki mladim omogočajo možnost pridobitve izkušenj, usposabljanja na konkretnem delovnem mestu. Gre za proces, ki bo mladim lahko omogočil zaposlitev v enem od 17 javnih zavodov ali podjetij, katerih ustanoviteljica je MOL. Prav tako so Mladi zmaji – javni zavod za kakovostno preživljanje prostega časa svoje delo okrepili in postali nepogrešljiv del odraščanja v mestu.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Foto: Miha Fras, Nik Rovar, Benjamin Kovač, Dunja Wedam

1 - 2 Na OŠ Zalog so bile prizidane 3 učilnice z ureditvijo garderob in zunanjih atrijev. 3 - 4 Na OŠ Franca Rozmana Staneta so s preureditvijo pridobili nove učilnice, stavba je statično sanirana, izvedena je I. faza notranje preureditve. 5 Na OŠ Nove Jarše se veselijo nove knjižnice. 6 Na OŠ Miška Kranjca so pridobili novo šolsko kuhinjo. 7 Novo kuhinjo imajo tudi v enoti Kozarje Vrtca Viški gaj. 8 Energetsko je sanirana fasada Vrtca Pod gradom. 9 V Vrtcu Mojca na Levičnikovi so otroci veseli nove telovadnice in osrednjega prostora, ki so ju pridobili s 10 prizidkom.

Ponosni smo na presežke vseh naših javnih zavodov: v Muzeju in galerijah mesta Ljubljane je bila na ogled **razstava izjemnega brazilskega fotografa Sebastia Salgada** in razstave vrste odličnih slovenskih umetnikov. Navdušujoč je bil tudi prvi **festival sodobnih idej Indigo**. V Mednarodnem grafičnem in likovnem centru so predstavili velikana grafike Katalonca **Antonia Tapiesa**, intenzivno pa potekajo priprave na **mednarodni grafični bienale 2017**. Slovensko mladinsko gledališče in Mestno gledališče ljubljansko sta ob uspešnih in zelo odmevnih gostovanjih v tujini prejela tudi **ugledne nagrade na Borštnikovem srečanju**, Lutkovno gledališče Ljubljana pa je razveseljevalo najmlajše ter z odliko izpeljalo biennialni festival sodobne lutkovne umetnosti **Lutke 2016** in pripravilo razstavo v Galeriji Kresija. V Kinu Šiška je zopet odmeval **MENT festival**, sredi leta pa so se Šiškarji lotili tudi galerijskega dela in v sodelovanju z JP LPT na Plečnikovi tržnici odprli **ново galerijo Dobra vaga**, ki ponuja možnost predstavitve mladim ustvarjalcem. Poletni čas je zaznamoval **Festival Ljubljana**, ki je znova povabil ugledne umetnike in za svoj program prejel odlične kritike. Brez Kinodvora ni več mogoče govoriti o filmu. Z **žlahtnim izborom filmov** so nas razvajali v svoji dvorani, na Ljubljanskem gradu v **Filmu pod zvezdami**, na Kongresnem trgu in priložnostno v parku Tivoli. Mestna knjižnica Ljubljana vse bolj postaja

tudi **prostor srečevanj skupnosti**, tako so številni sodelavci MKL za svoje delo prejeli **številna priznanja in nagrade**. Na Ljubljanskem gradu, kjer uspešno domuje novi Lutkovni muzej, ponovno beležijo **rekorden obisk** in upravičeno postajajo najbolj prepoznavna in obiskana ljubljanska in slovenska turistična točka. Brez Pionirskega doma si ne moremo več predstavljati odrasčanja v Ljubljani: Pionirci ustvarjajo okolje, kjer otroci in mladi spustijo na plano svojo kreativnost. Kulturno dogajanje v mestu so pomembno zaznamovale nevladne organizacije s področja kulture in umetnosti: En Knap, Vodnikova domačija in Divja misel s Knjižnico pod krošnjami, Minitheater s Križevniško – kulturno ulico, MOTA, Muzej tranzitornih umetnosti, ki je na ploščadi Ajdovščina postavil merilec »modrine neba« ... so le nekateri. V letu 2017 nas čakajo pomembni izzivi: otvoritev Švicarije in Art Centra, pričeli bomo z obnovo Cukrarne, Palače Cukrarna in upamo, da tudi Roga. Prihajajo Mednarodni grafični bienale 2017, dogodki v okviru Unescovega mesta literature in Plečnikovega leta, festival Zlata paličica, priprave na kandidaturu Ljubljane za osvojitve naslova Evropska prestolnica kulture 2025 ... Razpolagali bomo s krepkimi 26 milijoni evrov. Kultura tako ostaja ena najvidnejših in brez dvoma najbolj prepoznavnih odlik našega mesta.

Množična šport in rekreacija

V letu 2016 smo zaključili izgradnjo dvorane za športe na mivki v športnem parku Črnuče, ki ga v okviru javno-zasebnega partnerstva izvaja podjetje Ludus d.o.o. oz. njegov lastnik Tomi Šmuc, nekdanji reprezentant odbojke. V letu 2017 začnemo s projekti izgradnje Atletskega centra s prenovo obeh atletskih stadionov in izgradnjo atletske dvorane in Teniškega centra v športnem parku Svoboda na Viču. V proračunu imamo za področje športa na voljo približno 15 mio evrov. Največja nagrada za naše dobro delo na področju športa je vsako leto rekordna udeležba na Ljubljanskem maratonu, množičen Pohod po Poti spominov in tovarništva s pohodniki vseh generacij, udeležba na Maratonu Franja in vrhunski mednarodni športni dosežki, ki jih vsako leto dosežejo ljubljanski športniki. Ljubljanskega maratona se je lani udeležilo kar 27.000 ljudi, pohodnikov na Poti je bilo 35.000, tudi Maraton Franja je imel lani rekordno udeležbo ... Veselili pa smo se tudi nastopov ljubljanskih športnikov na olimpijskih igrah in po mnogih letih vrnitve naslova državnega prvaka v nogometu v Ljubljano.

Sonaravno urejanje prostora

Temeljni urbanistični koncept je urbana prenova, kar pomeni, da bomo še nadalje varovali tri četrtine teritorija Ljubljane z namensko rabo gozd, kmetijske površine, vodne površine,

Foto: Nik Rovar, Miha Fras, Dunja Wedam

1 V Murglah je bil položen temeljni kamen za izgradnjo 12 novih oskrbovanih stanovanj, ki jih bo JSS MOL pridobil v okviru javno-zasebnega partnerstva s Mijaksom. **2** Na Kališnikovem trgu je urejen nov večgeneracijski center N'š plac. **3** V Mostah so mladi dobili nov prostor za druženje. **4** Novo dvigalo za invalide ima OŠ Polje. **5** Novi prostori Lekarne Ljubljana v Ivančni Gorici. **6** Prenovljena je Lekarna Savska. **7** Eden najzanimivejših projektov leta 2016 je Kul služba!, ki mladim pomaga na poti do zaposlitve.

parki ter šport in rekreacija na prostem; 75 % **namenske rabe prostora, varovane na podlagi pogojev in usmeritev varstva okolja, je brez dvoma izjemna primerjalna prednost Ljubljane**. Na drugi strani znotraj ene četrtine urbanega prostora zagotavljamo možnosti za **izvajanje evropske Agende 2020** (socialna kohezija, gospodarska kohezija in teritorialna kohezija) in tudi najnovejših usmeritev Agende Habitat III.

Pri prostorskih izvedbenih aktih je poleg rednega dela OPN za javne in zasebne investitorje treba posebej poudariti način dela: v novembru 2016 je bila v Mestni hiši organizirana razstava variantnih rešitev za urbanistično oblikovanje in načrtovanje, ki predstavljajo prvi pogoj za bolj kvalitetno izdelavo OPN. Razstavljeni so bili naslednji primeri variantnih rešitev: za OPPN 80 Grad Bokalce, OPPN 115 Dunajska Vodovodna, OPPN 173 Parmova, OPPN 206 Regentova, OPPN 302 Vrtno mesto Kozarje, OPPN 370 P+R Polje, OPPN 384 Velika Hrušica, OPPN 420 Pokopališče Polje. Treba je omeniti tudi začetek dela na OPPN Novo Brdo (Brdo 2), ki je rezultat zelo uspešno izvedenega javnega urbanističnega, krajinsko-arhitekturnega in arhitekturnega natečaja; investitorja sta Javni stanovanjski sklad MOL in Stanovanjski sklad RS.

Pri mednarodnih zadevah posebej poudarjamo uspešen **nastop na nepremičniškem sejmu MIPIM** marca 2016. Skupaj z agencijo SPIRIT smo razstavljali ukrepe zelene mobilnosti v MOL; rezultat so nova električna vozila, širitev javno-zasebnega

partnerstva Bicike(LJ) in že izvedene ter načrtovane kolesarske steze na teritoriju MOL, ki vodijo tudi v širšo Ljubljansko urbano regijo. Na drugi strani sta GFS Institute in MOL organizirala že šesti po vrsti **Ljubljana Forum**, predvsem s sodelovanjem podjetij, kot je na primer Petrol d. d. Tema 2016 je bila Zelena mesta in pametna infrastruktura (*Green Cities and Smart Infrastructure*).

Obsežne ureditve in prenovle cest

V letu 2016 smo prometno uredili vrsto ulic in sanirali veliko število cest ter odpravili kar nekaj črnih kolesarskih točk. Sanirali in uredili smo: **Dunajsko cesto, Šubičevo ulico, Ulico Pod hribom, Letališko cesto, Zaloško cesto (na odseku od Rjave ceste do Zadobrovske), Cesto Andreja Bitenca, Kajuhovo cesto, Podvoz Vič, rekonstruirali nadhod v Črnučah, čez Mali Graben uredili nov most, kompletno prenovili Slomškovo ulico** itd. S spremembo prometne ureditve na smo zagotovili predvsem večjo varnost pešcev in kolesarjev ter naših najmlajših na poti v šolo **na območju Vodmata**. **Nova parterna ureditev Eipprove ulice** dopolnjuje zgodovinsko in Plečnikovo dediščino prostora. Ohranjen je obstoječi drevored ob Gradaščici, urejena je peščna promenada s svetilkami vzdolž rečnega brega, povečale so se površine za pešce in kolesarje, urejen je enosmerni prometni režim. Uredili smo **kolesarsko stezo in hodnik za pešce ob Vojkovi cesti**. Postavili smo

novi postajališči sistema Bicike(LJ) na P+R Barje in na Barjanski cesti pri Trnovskih vratih. Z **uvvedbo polnega križišča Dunajske in Vilharjeve ceste** smo razbremenili Šmartinski podvoz in prerazporedili prometne tokove na širšem območju ter predvsem izboljšali prometne razmere na Masarykovi, trgu Osvobodilne fronte in Šmartinski cesti. **Na ulici Milana Majcna smo odpravili črno točko za kolesarje, na Kajuhovi ulici pa uredili kolesarsko stezo in klančino** pri prečkanju Obvodne tematske kolesarske poti. Ponosni smo tudi na **vse dosežke naših javnih podjetij** v letu 2016.

Pri svojem delu se žal spoprijemamo tudi s pojavi vandalizma. V zadnjih sedmih letih so bili največkrat tarče vandalov objekti in njihova oprema. Na drugem mestu je oprema javnih prostorov oziroma urbano pohištvo (razsvetljava, koši za smeti, klopce ipd.), sledijo primeri popisanih fasad ali nedovoljenega grafitiranja ter nato uničevanja igral na otroških igriščih in poškodb na športnih igriščih. Še posebej šokira podatek, da so **v kar 78 % primerov tarče vandalizma objekti šol in vrtcev v MOL**. Stroški za sanacijo te škode so res visoki. Samo v zadnjih štirih letih je bilo iz proračuna za odpravo posledic vandalizma namenjenih okoli 360.000 evrov.

V letu 2017 so proračunska sredstva namenjena izdelavi projektne dokumentacije, pridobitvi potrebnih zemljišč, pridobitvi gradbenega dovoljenja in začetku gradnje **P+R Stanežiče in P+R Črnuče**. Predvidena je tudi **preureditev**

Foto: Miha Fras, Nik Rovar, Benjamin Kovač, Dunja Wedam

1 Bleščiče je prenovljen J del Slovenske ceste. 2 Novo komunalno infrastrukturo in asfalt ima tudi Mala ulica. 3 Obnovljen je J del Zarnikove ulice. 4 Saniran je podporni zid na Lončarski stezi. 5 Nova komunalna infrastruktura je položena na Taboru in 6 Cankarjevi cesti.

severnega dela Slovenske ceste od Trga Ajdovščina do križišča Bavarski dvor, Šubičeve ulice, vključno s križiščem s Slovensko cesto in arkadami ob Slovenski cesti. Izboljševali bomo kolesarsko infrastrukturo na vseh mestnih vpadnicah in drugih pomembnejših kolesarskih povezavah. V letu 2017 predvidevamo sredstva za pripravo potrebne dokumentacije. Na območju Rakove Jelše so letos predvidene **rekonstrukcije posameznih odsekov cest** na območju MOL, predvsem **dograditve pločnikov, kolesarskih stez in razširitev vozišč**, ki bodo vodene kot sočasne gradnje ob ureditvi komunalnih vodov in v okviru aglomeracij. Prav tako je nekaj sredstev namenjenih za poplačilo končne situacije za ureditve cest in gradnjo kanalizacije na Rakovi Jelši II. faza – 1. etapa.

Projekt »Dograditev javne kanalizacije v aglomeracijah MOL, večjih od 2000 PE« (**izgradnja javne kanalizacije v dolžini 90 km**) je vključen v skupen veliki projekt »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja«, ki predstavlja 3. del velikega skupnega projekta in je predviden za sofinanciranje v finančni perspektivi 2014–2020. V okviru skupnega velikega projekta je predvidena tudi **izgradnja III. faze Centralne čistilne naprave Ljubljana**, ki je II. del velikega skupnega projekta in nadgradnja sistema odvajanja komunalne odpadne vode v občinah Medvode in Vodice, ter izgradnja povezovalnega kanala v MOL (Medvode, Vodice, Ljubljana v dolžini 46 km), ki je I. del velikega skupnega projekta. Izvedba

projekta in vsa načrtovana sredstva se skladno s podano vlogo za sofinanciranje s sredstvi Kohezijskega sklada zagotavljajo v letih 2017, 2018, 2019 in 2020.

Razvojni projekti in investicije

V letu 2016 opozarjamo na izvedbo dveh projektov v delovnem področju službe za razvojne projekte in investicije: **gradnjo parkirne hiše Kozolec**, s katero MOL sanira dlje časa odprto gradbeno jamo in uvaja kapacitete, ki bodo dodatno razbremenile mestno središče mirujočega prometa, v neposredni sosesčini pa se hitro zaključuje gradnja **hotela Intercontinental**, ki bo dopolnil turistično ponudbo v Ljubljani. Drugi projekt je **nadaljnje urejanje Šmartinskega parka**, s katerim naše mesto dobiva še lepše javne zelene površine in modre vodne, ki se jih najbolj veselijo naši najmlajši. Zastavili smo pripravo številnih novih investicijskih projektov, ki bodo izvedbo doživeli v naslednjih letih, kot so npr. širitve pokopališč, izgradnja telovadnic in drugih športnih objektov, predšolskih kapacitet, zdravstvenih domov ...

Veliko energije in časa smo – skupaj z drugimi mestnimi občinami – vložili tudi v usklajevanje z različnimi državnimi resorji, da bomo v letu 2017 končno lahko začeli črpati sredstva, ki so v Evropskem skladu za regionalni razvoj namenjena urbanemu razvoju.

V letu 2016 smo v MOL pridobili evropska sredstva za sofinanciranje projektov v programih Obzorje 2020, Interreg Srednja Europa, Urbact in Erasmus+, potekajo pa priprave za črpanje sredstev za nekatere večje projekte v našem mestu, in sicer za sofinanciranje izgradnje povezovalnega kanala CO, urejanje protipoplavne varnosti v porečju Ljubljance, urejanje območja Ljubljanskega barja, izvedbo projektov celovitih teritorialnih naložb za sanacijo degradiranih območij v mestu in izboljšanje energetske učinkovitosti javnega stanovanjskega in drugega javnega stavbnega fonda.

Odlična usposobljenost mestnih reševalnih služb in skrb za begunce

Leto 2016. A. Veliko truda smo vložili v sodelovanje pri projektu Athena, ki traja od decembra 2014 in se je zaključil konec novembra 2016. Gre za raziskovalno-varnostni projekt, ki je financiran s strani Evropske komisije znotraj 7. Okvirnega programa EU. V projektu sodelujeta Mestna občina Ljubljana (Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo) in Gasilska brigada Ljubljana. Vodilna partnerica je Policija West Yorkshire (Velika Britanija), v konzorciju pa sodeluje še 11 drugih organizacij. Osnovni namen projekta Athena je raziskati vpliv in uporabo družbenih omrežij tako za komunikacijo med prebivalci in reševalnimi službami v času pred, med in po naravni ali

1

2

3

4

5

6

Foto: Nik Rovan, Miha Fras, Dunja Wedam

1 Čez Mali graben je speljana dinamična nova lesena brv. 2 Obnovljen je most na Krakovskem nasipu, 3 prenovljena je tudi struga Gradaščiće. 4 Prenovljena je Cesta za progo na Dolgem mostu. 5 - 6 V Črnučah je urejen dolgo pričakovani nadhod nad železniško progo.

drugi nesreči kot tudi za pridobivanje in posredovanje ključnih informacij v času nesreče. Sistem Athena vsebuje 4 pomembne dele: mobilno aplikacijo za javnost, krizni informacijski procesorski center, krizno poveljniško-nadzorno mesto, ki ga uporabljajo pristojni organi za delo v sistemu Athena, ter Athena oblak.

B. Uspešno smo zaključili **projekt Voda**. S projektom nakupa plovil in opreme za posredovanje na in ob vodi (Projekt voda) smo začeli v letu 2015, nosilka projekta je bila Gasilska zveza Ljubljana, v celoti ga je financirala Mestna občina Ljubljana. Vanj je vključen nakup ustrežnejših plovil za transport ljudi, oskrbo s hrano in vodo (za reševanje po poplavljenih ulicah), pa tudi ustrezno zaščitno opremo reševalcev. Upoštevali smo tudi dejstvo, da morajo biti oprema in plovila primerni za pogoje, ki nastanejo ob poplavih, nismo zanemarili niti možnosti posredovanja na in ob vodotokih, stoječih vodah tudi takrat, ko ni poplav. Izbor ustrezne opreme in nakup je izvedla Gasilska zveza Ljubljana v letih 2015 in 2016, prostovoljnimi gasilskim društvom je bila predana 17. septembra 2016. Vrednost te opreme je 162.806 €. Z zaključkom tega projekta je bil uresničen tudi pomemben cilj: načrtno in celostno opremljanje operativnih enot javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana za posredovanje ob poplavih in drugih nesrečah na vodi.

C. Poleg ustrezne opreme je za reševalce enakega pomena tudi zagotavljanje njihovega **usposabljanja**. Tako smo v letu 2016

izvedli 19 usposabljanj in vaj, ki se jih je udeležilo več kot 1000 članov reševalnih enot. Eden izmed pomembnejših preizkusov usposobljenosti je bila vaja »Masovka Stožice 2016«, v kateri so sodelovale vse službe, ki bi ob takšnem dogodku (nesreča z večjim številom poškodovanih in naglo obolelih) tudi dejansko sodelovale (Policija, Reševalna postaja UKC Ljubljana z UKC Ljubljana, Javna gasilska služba MOL, Zdravstveni dom Ljubljana, JZ Šport Ljubljana, dežurne službe gospodarskih javnih služb MOL, strukture vodenja in poveljevanja sistema zaščite, reševanja in pomoči MOL (v nadaljevanju ZRP MOL). To je bila ena izmed največjih vaj po številu udeležencev v samostojni Sloveniji.

Begunci. V Ljubljani imamo azilni dom (Cesta v gorice, kapaciteta 203), njegovo izpostavo (Kotnikova ulica, kapaciteta 90) ter integracijsko hišo (kapaciteta 15). Trenutno je njihova zasedenost 84 %. Ljubljana je v sožitju z njimi še naprej **eno najbolj varnih mest v Evropi**. Azilante vključujemo v naše okolje s pomočjo naših zavodov in številnih organizacij prostovoljcev. Poskrbljeno je tudi za njihove otroke in za izobraževanje otrok. Primer dobre prakse je sodelovanje med OŠ Livada in Azilnim domom na Viču, kjer trenutno 17 otrok iz Azilnega doma obiskuje omenjeno šolo. Te učence so v šolo vpisali starši. Ravnatelj OŠ Livada Goran Popović je povedal, da so se zelo dobro integrirali v naše okolje. Največja težava je jezik, zato na šoli organizirajo pripravljavnico in dodatne ure slovenskega jezika, za kar jim Ministrstvo za šolstvo in šport namenja dodatne ure.

Gasilska služba. V letu 2016 so nas naravne nesreče večjih razsežnosti, kot so bile v preteklih letih obsežne poplave in seveda žledolom v letu 2014, na srečo obšle. Ker pa nesreča nikoli ne počiva, je bilo delo še kako pestro. Posredovanje Javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana je z vidika obsežnosti pokrivanega območja ter gostote prebivalstva in obiskovalcev zelo dinamično. Uspešno interveniranje je mogoče le z ustrezno tehnično opremljenostjo in strokovno usposobljenostjo vseh pripadnikov Javne gasilske službe, predvsem pa prvih posredovalcev.

V prvih desetih mesecih l. 2016 smo zabeležili kar **1711 dogodkov (intervencij)**: ● 538-krat (31,4 %) je bil vzrok intervencije požar, ● 622-krat (36,4 %) je bilo potrebno nuditi tehnično pomoč, ● 280-krat (16,4 %) je šlo za prometno nezgodo, ● 91 (5,3 %) je bilo posredovanj ob nesrečah z nevarnimi snovmi, ● 88-krat (5,1 %) je šlo za odstranjevanje potencialne nevarnosti, ● 60-krat (3,5 %) so pripadniki javne gasilske službe reševali živali, ● 32-krat (1,9 %) pa so posredovali ob nesrečah na vodi. Večino posredovanj je opravila Gasilska brigada Ljubljana. Skoraj 300-krat pa so bile aktivirane tudi operativne gasilske enote, ki so organizirane v 35 Prostovoljnih gasilskih društvih. V letu 2016 je bila uspešnost in učinkovitost izvajanja operativnega dela Javne gasilske službe Mestne občine Ljubljana na pričakovani ravni. Poleg intenzivnih posredovanj v primerih več prometnih nesreč izstopata dva obsežna požara in uspešno ukrepanje: ob

1

2

3

4

5

6

Foto: Miha Fras, Nik Rovar, Benjamin Kovač, Dunja Wedam

1 - 2 Na več odsekih je prenovljena Dunajska cesta in ceste, speljane pravokotno nanjo vse do Tolstojeve ulice, največji učinek za prometno pretočnost pa ima rekonstrukcija križišča Dunajska-Vilharjeva cesta. 3 Prenovljena je tudi Cesta na Vrhovce. 4 Protipoplavni učinek je dosežen s prenovo ulice Pod hribom. 5 Na Vojkovi je urejena nova kolesarska steza. 6 Nova je tudi ureditev podhoda pod Vilharjevo cesto.

požaru Logističnega centra Pošte Slovenije na Viču ter požaru skladiščnega objekta nekdanje tovarne Tiki v Šiški. Tudi pri gašenju teh dveh požarov so sodelovale prostovoljne gasilske enote. Pripadniki javne gasilske službe so sodelovali pri dveh zelo obsežnih vajah: pri vaji v primeru množične nesreče na stadionu Stožice ter vaji Heliport 2016 v organizaciji UKC. Poudariti velja tudi kadrovske krepitev prostovoljnega dela javne gasilske službe: v letu 2016 se je za operativno delo usposobilo 113 prostovoljnih gasilk in gasilcev.

Nagrade. Posamezniki našega Oddelka so tudi v letu 2016 prejeli državno priznanje Civilne zaščite. Sicer pa so za nas največje priznanje **zahvale ljudi**, ki so jih prizadele nesreče. In teh zahval tudi v letu 2016 ni bilo malo.

Leto 2017. Organizacija 19. Mednarodne vaje vodnikov reševalnih psov Ljubljana 2017 in 12. Mednarodne konference o kriznem upravljanju, ki jo bo tokrat gostila Ljubljana, izvedba vseh načrtovanih usposabljanj (15 usposabljanj in vaj v skupnem trajanju 45 dni), izvedba postopkov načrtovanih nakupov reševalne opreme in vozil, nadaljevanje z razvojem informacijsko-komunikacijske tehnologije v sistemu ZRP MOL, priprava dokumentacije za izgradnjo južne postaje Gasilske brigade Ljubljana, vzdrževanje reševalne opreme, naprav in javnih zaklonišč, financiranje zdravstvenih pregledov za prostovoljne gasilce in njihovega zavarovanja (nezgodno, zdravstveno, pokojninsko).

Četrtna skupnosti – uspešne zelene ambasadorke naslova Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016

Področje lokalne samouprave je v letu 2016 najbolj zaznamovala izgradnja Centra Zalog, ki je nastal kot rezultat javno-zasebnega partnerstva s SPAR Slovenija d.o.o. Krajanom Zaloga in širši okolici smo z novim centrom zagotovili nujno potreben prostor za izvajanje aktivnosti z vrhunskimi prostori za glasbeno šolo, knjižnico, četrtno skupnost, društvo starejših občanov, z dvema dvoranama in sodobno trgovino. S tem objektom smo postavili standard, ki si ga bo v prihodnje želela imeti vsaka četrtna skupnost. Druga velika pridobitev za Ljubljano je prenovljena Slovenska cesta, ki daje mestu novo, sodobno podobo. Iz glavne prometne žile je tako nastal prostor, ki je primarno namenjen pešcem, kolesarjem in javnemu prometu. Z izgradnjo povezovalne ceste med Tržaško in Cesto na Vrhovce (podvoz Vič) pa je mesto pridobilo dolgo načrtovano povezavo sever-jug.

Poleg bogatih programov in drugih zanimivih aktivnosti, ki jih četrtna skupnosti izvajajo vsako leto, so bile v letu 2016 tudi zelene ambasadorke. Vsaka tri tedne. Njihova angažiranost, pozitiven pristop in želja, da bi kar največ prispevale k Ljubljani – zeleni prestolnici Evrope, je bil resnično izjemen. Samo t. i. zelenih vsebin so četrtna skupnosti v letu 2016 izvedle več kot 200, udeležilo pa se jih je več tisoč obiskovalcev.

V letu 2017 nadaljujemo z izvajanjem bogatih programov četrtnih skupnosti, ki jih bomo ves čas dopolnjevali in posodabljali glede na potrebe prebivalcev posamezne četrtna skupnosti. Še naprej bomo intenzivno vodili investicijsko in tekoče vzdrževanje objektov s ciljem, da ti postanejo čim bolj varčni in okolju prijazni. Nadaljevali bomo z izvedbo brezplačnih usposabljanj, med drugimi tudi z najbolj priljubljenimi računalniškimi tečajji za starejše. Povečali bomo prepoznavnost področja lokalne samouprave in našega dela v javnosti.

Za leto 2017 smo si tako ponovno zastavili visoke cilje, a prepričan sem, da jih bomo s trdim delom, dobrim sodelovanjem in pozitivno naravnostjo tudi dosegli!

Odličen servis javnih služb, povezanih v Javnem holdingu Ljubljana

Poslovanje Javnega holdinga Ljubljana smo temeljito racionalizirali, bistveno pa je, da smo poskrbeli za nemoteno in kakovostno opravljanje dejavnosti ves čas in da javnim podjetjem nudimo odlične podporne storitve, kar se potem odraža tudi v zadovoljstvu končnih uporabnikov, tj. uporabnikov javnih storitev. Če so zadovoljni uporabniki javnih storitev, smo zadovoljni vsi, mi kot izvajalci teh storitev in občine lastnice, ki so dolžne zagotoviti gospodarske javne službe. Pohvale drugih relevantnih deležnikov, vabila na konference za predstavitev

1

2

3

4

5

Foto: Miha Fras, Dunja Wedam

1 - 2 Veliko prometno olajšanje pomeni novi priključek Zaloške ceste na AC od Rjave ceste do Zadobrovske. 3 Z izgradnjo povezovalne ceste med Tržaško cesto in Cesto na Vrhovce (podvoz Vič) je mesto pridobilo dolgo načrtovano povezavo sever-jug. 4 Med večjimi prometnimi pridobitvami je izgradnja komunalne infrastrukture Hrušica in Litijaska cesta. 5 Na ulici Draga je obnovljen vodovod, plinovod, javna razsvetljava in zgrajen pločnik med Bratov Bezlajev in Koseško ter pred Večno potjo.

primera dobre prakse ter številni obiski domačih in tujih delegacij, ki želijo, da jim predstavimo naš model, dodatno potrjujejo, da je mogoče tudi na tem področju poslovati z dodano vrednostjo. Procesom reorganizacije smo dodali še prizadevanja za trajnostno delovanje in zaščito okolja. Naši predlogi in ideje so inovativni in včasih celo nekoliko drzni, a ima župan izjemen posluš za takšne ideje in tudi zato postanejo navdihujoče in uresničljive.

Družbe v skupini Javnega holdinga izvajajo svoje dejavnosti v središču urbanega okolja, zato je pri našem delovanju še posebej v ospredju nadzor in zmanjševanje negativnih vplivov na okolje ter zagotavljanje visokih življenjskih standardov meščankam in meščanom. V sklopu Ljubljane – zelene prestolnice Evrope smo v letu 2016 skupaj z MOL in v sodelovanju z različnimi izvajalci organizirali več dogodkov in aktivnosti, vezanih na mestni promet, energetske učinkovitost, ravnanje z odpadki in odgovorno ravnanje z vodo.

Leto 2016 je bilo prelomno za družbo Snaga, ki je s **začetkom poskusnega obratovanja objektov in naprav v Regijskem centru za ravnanje z odpadki Ljubljana - RCERO** razširila dejavnost obdelave komunalnih in bioloških odpadkov ter odlaganja ostankov predelave komunalnih odpadkov. V začetku leta je poleg občin družbenic Javnega holdinga odpadke v obdelavo vozilo še 21 drugih občin, število pa je med letom naraslo na trenutno skupno 43 občin.

Med bolj opaznimi pridobitvami je tudi nakup **30 novih avtobusov na CNG pogon**, ki smo jih predstavili v maju, ter obogatitev flote LPP z **vozili na ekološki električni pogon**.

Na področju učinkovite rabe energije izvajamo program za doseganje prihrankov energije pri končnih odjemalcih, za kar ponujamo nepovratne finančne spodbude. Zastavili smo si ambiciozen cilj, povečati delež oskrbovanih stanovanj z obstoječih 74 na 80 odstotkov do leta 2024. Poleg tega je **Energetika Ljubljana razširila ponudbo energetskih storitev za gospodinjstva in v svoj tržni program dodala tudi maloprodajo električne energije**.

V letu 2016 je bilo veliko narejenega tudi pri **obnovi infrastrukture za oskrbo s pitno vodo in odvajanje odpadne vode**, številne aktivnosti pa so potekale tudi pri pripravi velikega okoljskega kohezijskega projekta za ureditev kanalizacijskega omrežja in nadgradnjo CČN. Že v letu 2015 smo začeli intenzivno opozarjati na pomen dostopa do pitne vode in tudi lani nadaljevali s številnimi ozaveševalnimi akcijami. Pridružili smo se tistim, ki podpirajo zapis pravice dostopa do pitne vode v ustavo RS. Omeniti moramo tudi izdelavo novega, trajnostno naravnega strateškega načrta vseh družb v skupini za obdobje 2017–2021. V novi strategiji smo še več poudarka namenili prvinam trajnostnega razvoja. K oblikovanju trajnostno naravnanih ciljev družbe smo pristopili tudi že v okviru sodelovanja pri pripravi Trajnostne urbane

strategije Mestne občine Ljubljana za obdobje 2014–2020, ki predstavlja eno od temeljnih izhodišč za novo strategijo Javnega holdinga in družb v skupini.

V letu 2016 družbe v skupini Javnega holdinga niso imele likvidnostnih težav. Denarne tokove skrbno spremljamo in načrtujemo vsakodnevno, zaradi različne dinamike denarnih prilivov in odlivov pa sta se družbi LPP in Energetika Ljubljana tudi kratkoročno zadolžili. Zagotavljamo, da so vse obveznosti družb poravnane v pogodbenih rokih. Občasne presežke denarnih sredstev pa nalagamo v banke v obliki kratkoročnih depozitov.

Med večje dosežke na našem delovnem področju uvrščamo uspešno izvedeno večfazno reorganizacijo, katere cilj je bil vzpostavitev strateškega holdinga. Poleg optimizacije stroškov dela, pri čemer izstopa kumulativni prihranek od leta 2010 v višini cca 7,5 mio evrov, kot dodane vrednosti izpostavljamo tudi večjo učinkovitost in višjo kakovost dela ter boljšo preglednost delovnih področij, kar je omogočilo izvajanje podpornih procesov na enem mestu.

Že ob prvi prijavi smo pridobili mednarodno veljavni certifikat odličnosti EFQM »Prepoznani v odličnosti« (PRSP) – Recognised for Excellence – 3 stars, podeljen v sklopu razpisa za najvišje državno priznanje za dosežke na področju kakovosti storitev oziroma proizvodov v letu 2014. Aktivno smo sodelovali tudi v projektih Mestne občine Ljubljana in v

1

2

3

4

5

6

Foto: Staša Cafuta Trček, Miha Fras, Dunja Wedam

1 - 2 Po Izletniški ulici sta zgrajena vodovod in kanalizacija. 3 V Mostah sta obnovljena moščanska brv in trgec. 4 Kot protipoplavni ukrep ob Cesti II. grupe odredov so dvignjeni robniki/ograje ob vrtcu in OŠ Sostro. 5 Za večjo prometno varnost je preurejeno križišče med Celovško cesto in Ulico Milana Majcna. 6 Urejen je vodovod in Podutiku.

letu 2015 prejeli **certifikat LGBT prijazno**, katerega namen je ozaveščanje ljudi o LGBT problematiki in ustvarjanje pozitivne klime znotraj delovnega okolja.

V letu 2015 nam je Zbornica komunalnega gospodarstva zaupala organizacijo Komunalade, tj. vseslovenskega srečanja sodelavcev komunalnega gospodarstva, ki smo ga izvedli z odliko, za kar smo prejeli številne pohvale. Dogodek smo oplemenitili z izvorno humanitarno akcijo za socialno ogrožene otroke »Komunalci smo humanitarci« in prejeli **posebno zahvalo Zveze prijateljev mladine Slovenije**. V letu 2016 smo v okviru natečaja s celostno obravnavo promocije zdravja prejeli mali **mavrični pokal zdravja**. Prejeli smo tudi **polni certifikat Družini prijazno podjetje**. Z izborom dodatnih ukrepov, s katerimi smo nadgradili prvotnih 11 ukrepov osnovnega certifikata 2013, smo izkazali zavezo k nenehnim izboljšavam organizacijske kulture, ki podpira uravnoteženost zasebnega in poslovnega življenja zaposlenih v različnih starostnih obdobjih.

Uspešno črpanje evropskih sredstev. Za dokončanje nadgradnje Regijskega centra za ravnanje z odpadki je MOL črpala več kot 67 mio evrov evropskih sredstev (in več kot 14 mio evrov sredstev RS). Skupna vrednost projekta je znašala okoli 127 mio evrov, ki so bili pokriti s kohezijskimi sredstvi, sredstvi državnega in občinskih proračunov ter okoljsko dajatvijo za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov.

V prihodnjih letih bomo kohezijska sredstva črpali predvsem na področju gradnje kanalizacijskega omrežja in 3. faze centralne čistilne naprave. Kohezijski projekt zaščite podtalnice Ljubljanskega polja je z združitvijo dveh projektov in predstavitvijo v obdobje 2014–2020 dobil status *Veliki projekt*, za katerega se pridobiva odobritev s strani Evropske komisije. Projekt je ocenjen na 111 mio evrov. Po podpisih pogodb se bo pričela izvajati gradnja kanalizacije v občini Medvode, občini Vodice in povezovalnega kanala C0 ter izdelava projektne dokumentacije in pridobivanje gradbenega dovoljenja za III. fazo Centralne čistilne naprave Ljubljana in kanalizacijo v aglomeracijah MOL. Po finančnem načrtu projekta je v letu 2017 predvidena poraba sredstev v višini 50 mio evrov skupaj za celoten projekt.

Tehnološki park Ljubljana, igralec na mednarodni in regionalni ravni

V letu 2016 smo se največ ukvarjali z uvrščanjem Tehnološkega parka Ljubljana na mednarodno in regionalno raven kot nosilca v praksi zelo uspešnega znanja in izkušenj pri razvoju inovativnih okolij za razvoj podjetništva. Svoje programe smo osredotočili na področje zdravja, pametnih mest, pametnih tovarn in zgradb ter zelenih tehnologij. Prijavili smo se na 32 evropskih projektov, od katerih je odobrenih 11, v skupnem znesku več kot milijon evrov za naslednja tri leta. Ljubljana se

lahko ponaša s tem, da ima mednarodno priznan Tehnološki park, ki je zelo cenjen tako v Evropi kot na Daljnem vzhodu.

Leta 2016 smo pridobili približno 250.000 evrov, v letih 2017 in 2018 pa je predvidenih 350.000 evrov za izvajanje 7 do 8 projektov.

V letu 2016 smo v Kamniku pomagali razviti podjetniško podporno okolje (coworking prostor, podjetniški pospeševalnik KIKstarter, klub podjetnikov). Evropska skupnost je naš projekt izbrala za enega od treh najboljših projektov v kategoriji spodbujanja podjetništva (EEPA 2016). Drugo nagrado, s katero se kot Tehnološki park Ljubljana ponašamo, je prejelo podjetje Nizkocenovci, ki je postalo Startup leta 2016. To podjetje prihaja iz Tehnološkega parka Ljubljana. Zelo smo ponosni tudi na to, da so naše znanje ocenili in nagradili v največji kitajski agenciji za prenos tehnologij International Technology Transfer Network, ki deluje pod okriljem kitajskega Ministrstva za znanost in direktorja mag. Iztoka Lesjaka imenovali za člana njihovega mednarodnega odbora strokovnjakov.

V letu 2017 načrtujemo vzpostavitev pisarne za prenos tehnologij na Kitajsko (zagon aktivnosti, pridobitev financiranj na nacionalnem, Unido in kitajskem nivoju). Naslednji cilji so pridobitev projektov za soustvarjanje in razvoj parkov v Zadru, Podgorici in Sarajevu. Poleg tega želimo utrditi programske vsebine na področjih zdravja, pametnih mest in zelenih tehnologij predvsem za sheme odprtega inoviranja, inoviranja v sodelovanju in povezovanja v ekosisteme.

Foto: Nik Rovani

1 - 2 Ob obisku predsednika Vladimirja Putina v Ljubljani je bil postavljen spomenik sinovom Rusije in Sovjetske zveze. **3** Na Židovski ulici je odkrita spominska plošča v spomin pregnanim Judom iz Ljubljane. **4** Pred pravoslavno cerkvijo je postavljen spomenik Vuku Karadžiću. **5** V parku Navje stojita spomenik ukrajinskemu pesniku, skladatelju in filozofu iz 18. stoletja Grigoriju Skovorodu in klopca prijateljstva med Ukrajino in Slovenijo.

Veliko odmevnih sejmov in razstav na Gospodarskem razstavišču

Samo jeseni 2016 se je na Gospodarskem razstavišču odvijalo kar osem večjih mednarodnih kongresov, od tega polovica s področja medicine. Junija smo gostili 17. Svetovni kongres čipk – OIDFA, ki se ga je udeležilo približno 600 čipkaric. Naš največji graditeljski sejem Dom je tudi marca lani naletel na izjemno zanimanje. Obiskalo ga je prek 55.000 ljudi. Novembra smo zelo uspešno zaključili novo sejmsko ponudbo pod sloganom Vse za dom! – sejmu pohištva smo dodali graditeljske vsebine v programih stavbnega pohištva, ogrevalne in hladilne tehnike, montažnih hiš, varovanja in urejanja okolice. Dva sejma pod isto streho, Ambient Ljubljana in Dom Plus, sta pritegnila prek 30.000 obiskovalcev. Velik izziv v letu 2016 za Gospodarsko razstavišče pa so bila prizadevanja, kako pripeljati največjo sejmsko prireditev s področja avtomobilizma v Slovenijo po skoraj 20 letih ponovno v Ljubljano. In uspelo nam je!

24. Avtomobilski salon Slovenije smo načrtovali skupaj s Sekcijo za osebna motorna vozila pri Trgovinski zbornici Slovenije na Gospodarskem razstavišču od 27. marca do 2. aprila 2017.

Medtem ko smo leta 2013 preuredili oziroma posodobili paviljon Jurček, ki je odtlej glavni vhod z recepcijo in blaginami na prireditve Gospodarskega razstavišča, smo lani prenovili še dvorano Galerija. Sejmske prireditve posodabljam z zadnjimi

trendi, predvsem pa z bogatim brezplačnim spremljevalnim programom. Vedno bolj prepoznavni smo po svetovnih interaktivnih razstavah za kar najširšo javnost. Razstave Razkrita telesa, Genij – Da Vinci, Možgani – zgodba od znotraj ter 1001 izum so v nekaj mesecih privabile do 70.000 obiskovalcev.

V Sloveniji smo poleg Cankarjevega doma edini kongresni in razstaviščni center s certifikatom E, ki ga podeljuje Zavod-Kongresnoturistični urad, prek katerega se udeležujemo dveh najpomembnejših svetovnih poslovnih borz, EIBTM v Barceloni in IMEX v Frankfurtu. Na teh dveh borzah predstavljamo svoje kongresne storitve. Gospodarsko razstavišče je tudi član ICCA (International Congress and Convention Association), tj. mednarodno združenje kongresnih organizatorjev, AIPC, mednarodna zveza kongresnih centrov, ter mednarodnih sejmarških združenj CEFA in UFI.

V letu 2017 imamo potrjen večji medicinski kongres septembra (EUROSON) s približno 800 udeleženci, dogovori za štiri druge kongrese pa so v zaključni fazi. Gospodarsko razstavišče bo leta 2017 TV studio za nekaj že znanih, pa tudi za kakšno novo oddajo RTV SLO. Za koncertne priložnosti posodabljam dvorano Kocka. Zadnje trende avtomobilске industrije smo predstavili na 12.000 kvadratnih metrih razstavnih površin, na tej paradi osebnih avtomobilov pa je prišlo izjemno število obiskovalcev.

ZOO Ljubljana med najboljšimi 100 evropskimi živalskimi vrtovi

V letu 2016 smo se največ ukvarjali z dokončno sanacijo posledic katastrofalnega požleda, ki nas je prizadel v letu 2014, s popolno prenovo in razširitvijo glavnih sanitarij za obiskovalce, ki so bile prej ne le premajhne, ampak tudi popolnoma dotrajane, ter z izgradnjo prve faze našega servisnega kompleksa, ki je za obiskovalce sicer »zaodrje«, saj ga ne vidijo, za nas pa pomeni bistven predpogoj za kvalitetno in strokovno delo. Zavzeto smo sodelovali tudi pri nastajanju projekta novega zavetišča.

Priznanja: Med izredna priznanja visoki strokovnosti in učinkovitosti našega dela lahko štejemo ● stalno polnopravno članstvo v Evropski zvezi živalskih vrtov, ki takšen status podeli le kandidatom, ki dosegajo visoke evropske standarde. Akreditacija se ohranja z rednim temeljitim preverjanjem vseh aspektov poslovanja s strani mednarodne strokovne ekipe. Zadnji takšen pregled je konec leta 2013 naš ZOO prestal s pohvalo in s tem ohranil svoj status. ● Drugo pomembno priznanje je uvrstitev našega živalskega vrta med najboljših sto evropskih živalskih vrtov po razvrščanju uglednega poznavalca živalskih vrtov Anthonyja Sheridana v njegovi vsakoletni knjigi, ki je edina te vrste v Evropi. ● Naša pedagoška prizadevanja pa so dobila priznanje tudi leta 2008, ko nam je Slovenska znanstvena fundacija podelila nagrado

1

2

3

4

5

Foto: Staša Cafuta Trček, Nik Rovan

1 V sklopu obnove Plečnikove dediščine je bil obnovljen Pirnatov kip Janeza Krstnika. 2 Pred OŠ Prežihovega Voranca stoji namesto ukradenega celopostavnega Batičevega kipa Begičev doprnski kip pisatelja. 3 Delo kiparja Mirsada Begića je tudi Fabianijev kip ob izteku Fabianijevega mostu na Roški cesti. 4 V Parku Navje je našel prostor podarjeni kip Nizamija Ganjavija, azerbajdžanskega pesnika iz 12. stoletja. 5 Deklica z rastočo knjigo je tudi lani zrasla za podstavek z verzij pesnice Saše Vegri.

zlati promet je za odličnost komuniciranja v znanosti. V letu 2017 bi želeli našim obiskovalcem podariti tisto, kar si vedno najbolj želijo: kakšno novo žival. Načrtujemo, da bi v Ljubljano prvič pripeljali nosoroga. Ta načrt bomo lahko izpeljali že z lastnimi sredstvi in ob podpori MOL, ki nam je v letu 2017 namenila 150.000 evrov za investicijsko vzdrževanje. Načrtujemo pa še bolj ambiciozen projekt – novo ogrado za leve. Ker pa je to za naše lastne finančne moči prevelik zalogaj, bomo za njegovo realizacijo potrebovali zunanega »podpornika«. Če nam bo to uspelo, bodo naši obiskovalci po nekaj letih lahko pri nas zopet občudovali kralja živali. Morda nam bo tudi na Gmajnicah uspelo že v letu 2017 preiti od načrtov na začetek izvedbe projekta novega zavetišča.

Ljubljanski grad z bogatim kulturno-umetniškim programom

Zasaditev grajskega vinograda izpostavljam kot enega izmed sonaravno naravnanih projektov, ki smo jih izvedli v letu 2016, ko se je Ljubljana slavila naziv zelena prestolnica Evrope. Na južnem pobočju Grajskega hriba smo dobili mestno znamenitost, s katero se ponašajo tudi nekatera druga evropska mesta – grajski vinograd smo zasadili s 1050 trtami rdečegrajca in belpina. Sprehod proti Plečnikovim Šancam vse do Grajskega vinograda lepo zaokroža siceršnje sprehode po zelenem Grajskem hribu. Zeleno naravnanih pa je bilo lani še

27 programov na kulturno-umetniškem področju (razstave, predavanja, dogodki za otroke, knjižnica pod krošnjami...). Ob izteku leta smo s prebivalci in obiskovalci našega mesta obeležili še en pomemben dogodek – 10-letnico tirne vzpenjače, ki se je izkazala kot ena najpomembnejših mestnih pridobitev, med drugim je Grajski hrib močno razbremenila prometa, saj je v minule desetletju na Ljubljanski grad prepeljala nekaj manj kot tri milijone potnikov.

Program izvajanja javne službe bo tudi v letu 2017 temeljil na glasbenem, likovno-galerijskem, uprizoritvenem, izobraževalnem programu, tradicionalnih dogodkih in muzejsko-razstavnem programu. Izpostavljamo obletnico, na katero bodo vezani dogodki iz različnih programskih področij; prva je 60-letnica smrti arhitekta Jožeta Plečnika, ki je svoj pečat pustil tudi na Ljubljanskem gradu, druga pa 500-letnica objave tez Martina Luthra. Na področju izvajanja turistične dejavnosti smo pripravili nov doživljajski vodeni ogled z naslovom Izza grajskih rešetk – o zgodovini kaznovanja na Ljubljanskem gradu, ki bo ob vodenem ogledu z naslovom Časovni stroj ter avdiovođenju lepo dopolnil možnost raziskovanja bogate grajske zgodovine.

Predvideno dokončanje Hribarjeve dvorane v letu 2017 bo ponudilo nove možnosti za izvajanje tržne dejavnosti oddaje dvoran, kakor tudi uporabo dvorane za lastne kulturno-umetniške vsebine.

Izgradnja vinoteke bo še dodatno zaokrožila vinsko zgodbo ob dogodkih, povezanih s potomko stare trte z Lenta in z grajskim vinogradom. Svoj stalni prostor bodo v prihodnje dobili vzgojno-izobraževalni programi, saj jih je vsako leto več; za namen je predvidena prenova prostora v traktu pod grajskim salonom oz. kavarno. Tudi v prihodnje si bomo prizadevali, da bodo naši projekti, povezani z dostopom na grajski grič, trajnostno naravnani, zato skupaj z Mestno občino Ljubljana že iščemo rešitve na tem področju. Še naprej bomo skrbeli za čist in urejen grad ter okolico, varnost naših obiskovalcev, prijaznost osebja, raznolike vsebine, vrhunsko kulinarčno ponudbo, kar domačim in tujim obiskovalcem ne bo ponujalo samo celodnevnega doživetja, pač pa skupaj s širšo okolico, urejenimi potmi po grajskem griču vse do grajskega vinograda tudi priljubljeno sprehajališče nad mestom.

Razcvet turizma v Ljubljani

Vpeljavo trajnostnih praks v prestolnici promoviramo domačim in tujim javnostim. Naziv Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016 je izhodišče za našo komunikacijo od junija 2014, ko ga je Ljubljani podelila Evropska komisija, lani pa smo ga še izraziteje izkoristili za promocijo. Naziv in njegov pomen za prestolnico je bil povezan z vsemi zasnovanimi in izvedenimi aktivnostmi v letu 2016. Avgusta smo v sodelovanju

Foto: Dunja Wedam

Največja pridobitev na področju kulture je zgledna spomeniška prenova nekdanjega hotela Tivoli, imenovanega Švicarija, mestnega arhitekta Cirila Metoda Kocha, ki bo pod okriljem Mednarodnega grafičnega likovnega centra postala novo umetniško prizorišče s kiparskimi, slikarskimi in bivalnimi ateljeji ter razstavnimi površinami. Prostori bodo po otvoritvi letošnjega grafičnega bienala namenjeni vizualni umetniški produkciji, odpiranju ateljejev javnosti, izobraževanju in približevanju sodobne vizualne umetnosti mladim.

z Mestno občino Ljubljana in različnimi izvajalci **trajnostni turizem predstavljali v Točki.Zate**, pred Mestno hišo. K oblikovanju programa smo povabili tudi deležnike iz celotne Slovenije in prikazali vrsto zelenih aktivnosti, ponudnikov in doživetij, s katerimi si obiskovalci lahko popestrijo doživetja.

Ponosni smo tudi na to, da so delavnice za pridobitev okoljskih certifikatov Travelife v letu 2016 obrodile sadove in Ljubljano obogatila dva trajnostno certificirana ponudnika namestitev: **Hotel Park in hostel Celico**. Tu smo celo vodilni: Celica je namreč **prvi ekohotel na svetu!** Ljubljanske lokale tudi spodbujamo k vpeljavi zelenih nabavnih verig, Gostilna na Gradu je v ponudbo že dodala ljubljanski zajtrk.

Odlična vest za prepoznavnost prestolnice, še posebej v državah t. i. »nove Evrope«, je tudi selitev mednarodnega festivala kreativnosti, Zlatega bobna, po 22 letih iz Portoroža v Ljubljano, Turizem Ljubljana pa je udeležence in cenjene govorce pogostil z jedmi iz nabora Okusov Ljubljane na Večeru nacionalnih zabav Multicooly na Ljubljanskem gradu, s čimer smo jim predstavili kreativnost v lokalni kulinariki. Veliko pa je za promocijo Ljubljane naredil tudi legendarni **Casey Stoner**, avstralski profesionalni motociklistični dirkač in nekdanji dvojni svetovni prvak v razredu MotoGP (2007 in 2011), ki je Ljubljano obiskal avgusta in z uredništvom 24ur.com opravil krajši intervju, v katerem je pohvalil Ljubljano. Pri Turizmu

Ljubljana smo se takoj odzvali, ustvarili novičko in jo širili na kanalu Twitter. Novičko je delil tudi sam Casey Stoner, s tem pa poskrbel za izjemen doseg.

Seznam številnih mednarodnih nagrad, ki jih je Ljubljana osvojila v preteklih letih, smo v 2016 še dopolnili: ● Ljubljana se je ponovno uvrstila na seznam stotih najbolj trajnostnih destinacij na svetu (**2016 Global TOP 100 Sustainable destinations**, prvič pa je bila uvrščena leta 2014) po mnenju mednarodne organizacije Green destinations, obenem pa se je na ● seznam najboljših desetih zelenih rešitev (TOP 10 Green Solutions) uvrstila tudi projekt Turizma Ljubljana **Okusi Ljubljane**. Nagrade smo prejeli v okviru **največje konference trajnostnih destinacij na svetu doslej**, ki smo jo soorganizirali – Ljubljana je namreč 27. in 28. septembra 2016 gostila dvodnevni dogodek *Global Green Destinations Day*, na katerem se je zbralo 350 predstavnikov organizacij in destinacij, ki turizem razvijajo na trajnosten način. Poleg treh priznanj, ki jih je prejela Ljubljana oziroma regija Osrednja Slovenija, smo pri Turizmu Ljubljana prepričani, da je najpomembnejša vrednost tega dogodka v navdušenju nad zelenimi dosežki Ljubljane, prijetno atmosfero in pozitivnimi ljudmi z zeleno vizijo, ki so jo občutili udeleženci in jo tudi delili z nami. Del dogodka smo inovativno preselili na mestne ulice in udeležencem ponudili posebno in tematsko naravnano destinacijsko izkušnjo, neke vrste »zeleno učilnico

na prostem« z izbranimi tematskimi programi, oziroma zelenimi ogledi.

Praznično okrašena Ljubljana je med obiskovalci tradicionalno še posebej priljubljena, njeno ponudbo pa hvalijo tudi v tujini: Turistični portal *Tourism Review* je na svoj ● seznam **desetih najboljših božično-novoletnih sejmov v Evropi 2016** uvrstil tudi Ljubljano. Ljubljano pa je nagradila tudi domača javnost, kar je včasih še težje doseči: Turistična zveza Slovenije je na Dnevih slovenskega turizma v Radencih Ljubljani podelila dve priznanji: ● **1. mesto za najlepše urejeno mestno jedro – ekološka cona – Slovenska cesta** in ● **1. mesto v kategoriji večjih mest**, pri čemer so pohvalili vizijo župana Zorana Jankoviča, tesno sodelovanje Mestne občine in Turizma Ljubljana ter zavedanje o nujnosti povezovanja z okoliškimi občinami. Posebej so izpostavili tudi vedno izrazitejšo kulinarčno identiteto mesta z močnimi kuharskimi mojstri.

Kulinarčno identiteto smo avgusta 2016 promovirali tudi z **odmevno marketinško-kulinarčno kampanjo Meet The Dragon And Taste Ljubljana/Spoznajte zmaja in okusite Ljubljano**, kjer smo na Odprti kuhni in sodelovanju s petimi vrhunskimi ljubljanskimi chefi prepletli on-line in off-line dogajanje ter predstavili Ljubljano skozi kulinariko na tujih trgih in doma. Pri ciljnici promociji Ljubljane v povezavi z regijo Osrednje Slovenije pa merimo na podaljšanje povprečne

2

3

4

5

Foto: Benjamin Kovač, Dunja Wedam

1 V lanskem Evropskem tednu mobilnosti je Ljubljana dobila novo postajališče sistema Bicike(LJ), letos pa je bogatejša že 13 novih postajališč. **2** Tako rekoč čez noč je zrastle stavba hotela Intercontinental, nasproti katere je v zaključni fazi tudi **4** izgradnja Islamskega verskega in kulturnega centra za džamijo, ki že stoji. **3** Širil se bo Botanični vrt UL. **5** S prvim vlakom prihaja v Ljubljano Ikea, v kateri bomo, če bo vse po načrtu, kupovali pohištvo že prihodnje leto.

dobe bivanja obiskovalcev in vpliva na sezonalizacijo. Aprila smo zato gostili ekipo profesionalnih blogerjev platforme Travel duses, ki je destinacijo predstavila kot resnično **zeleno, aktivno in kulinarično**. Sama kampanja je dosegla velik mednarodni uspeh, izvajalci pa so jo predstavili celo v okviru največje turistične borze na svetu WTM London.

V zadnjih letih je strmo naraslo zanimanje za Ljubljano tujih novinarjev in organizatorjev potovanj, ki jim posvečamo precej pozornosti – z ambasadorji Ljubljane na različnih trgih želimo ohranjati dobre odnose in gradimo dolgoletna partnerstva. Učinek tesnega sodelovanja se je v letu 2016 pokazal že januarja, ko sta **svetovno znana medija Rough Guides in The Guardian na svoja seznama krajev, ki jih je nujno obiskati** (*»must visit«* destinacij v letu 2016) uvrstila Ljubljano. Izjemno zanimanje za ogledne obiske Ljubljane je opaziti tudi na dogodkih v tujini, kjer sta bila ključna promocijska dogodka v Amsterdamu in New Yorku; tam so predstavniki medijev v vrsti čakali na predstavitev Ljubljane vsakomur posebej. Nastopili smo tudi na 20 sejamsko-borznih dogodkih v Evropi in šestih na čezmorskih trgih; udeležili smo se 14 delavnic in gostili več kot 500 organizatorjev potovanj z vsega sveta.

Tudi na področju kongresne dejavnosti leto 2016 ocenjujemo kot pozitivno, saj se je obseg povpraševanj in realiziranih poslovnih dogodkov ter znanstveno-strokovnih srečanj

po besedah partnerjev povečal, prav tako pa so spodbudne napovedi za naslednja leta. V letu 2016 bilo v Ljubljani več kot 60 kongresov, ki so trajali vsaj dva dni in imeli vsaj 100 udeležencev. Januarja 2016 se je že osmič zapored odvila borza Conventa, ki v Ljubljano pripelje številne potencialne naročnike dogodkov iz tujine.

Spomladi smo prenovili tudi podstran Kongresnega urada Ljubljana na spletnem portalu www.visitljubljana.com, ki je zdaj vsebinsko in vizualno nadgrajena, saj se številne aktivnosti širijo na digitalne kanale in nove trge.

Število obiskovalcev prestolnice raste iz leta v leto, zavedamo pa se, da mora Ljubljana kljub temu ostati butična prestolnica, kar je tudi naša konkurenčna prednost. Turizem sme rasti le do stopnje, da se dobro počutijo tako obiskovalci kot predvsem prebivalci. Strategija turističnega razvoja mesta je podaljšati dobo bivanja posameznega obiskovalca in zmanjšati število dnevnih obiskovalcev, ki v mestu nič ne potrošijo, hkrati pa v sezonskih mesecih povečujejo zasičenost v centru. Zato že dlje aktivno razvijamo produkte integralnih turističnih proizvodov in promoviramo ponudbo, s katero obiskovalce popeljemo ven iz mestnega središča, tudi v regijo Osrednja Slovenija ali na izlete drugod po Sloveniji. S tem namenom pripravljamo osnutek **strateškega razvojnega dokumenta Strategija razvoja in trženja regije Osrednja Slovenija 2017–2022** s

poudarkom na razvoju in trženju produktov, trajnostnem razvoju, mobilnosti in *coachingu*, izvajamo delavnice s koordinatorji turizma v 25 občinah RDO Osrednja Slovenija. Posebno pozornost smo posvetili razvoju strateških smernic in akcijskega načrta za **razvoj kulturnega turizma v Ljubljani** v sodelovanju z Oddelkom za kulturo, v pripravo in serijo delavnic pa smo vključili tudi ključne deležnike s področja turizma in kulture v MOL.

Zeleno ostaja osrednja smer razvoja in promocije turističnih vsebin v Ljubljani tudi v prihodnje. V letu 2017 obeležujemo **145-letnico rojstva oz. 60-letnico Plečnikove smrti**. Pri Turizmu Ljubljana smo že zasnovali voden ogled po Plečnikovi Ljubljani, v toplejših mesecih tudi s kolesom. Zeleni viziji sledimo tudi v turizmu in v skladu z njo nadgrajujemo ponudbo, Ljubljana soustvarja svetovne trende. Rezultati nedavne raziskave evropskega statističnega urada Eurostat o zadovoljstvu z življenjem v evropskih mestih za leto 2015 kažejo, da je **kar 92 odstotkov meščank in meščanov Ljubljane zadovoljnih z življenjem v našem mestu, kar naše mesto uvršča med prvo deseterico evropskih prestolnic**. Prav tako je nedavna raziskava zadovoljstva meščanov pokazala, da so meščani z dogajanjem v mestu in razvojem turizma zelo zadovoljni. Najpomembnejše je, da vse spremembe v prvi vrsti sprejemamo meščani, saj smo sami najboljši ambasadorji mesta.

V RCERO Ljubljana je vključenih že 43 slovenskih občin

Regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana je najsodobnejši objekt za predelavo odpadkov v Evropi. V njem predelujejo mešane in biološke odpadke tretjine Slovenije.

Kaj je predelava odpadkov?

Z visokotehnološkim postopkom iz mešanih komunalnih odpadkov izločijo vse še koristne surovine (plastiko, papir, kovine itd.), ki gredo v tovarne za recikliranje. Temu postopku rečemo mehanska obdelava odpadkov.

Druga vrsta obdelave odpadkov je biološka - to pomeni, da ločeno zbrane biološke odpadke razgradijo s podobnimi postopki, kot se dogajajo v naravi, le da so hitrejši in brez prisotnosti kisika.

Na tak način iz bioloških odpadkov nastane kompost, pri tem pa nastaja bioplina, ki ga zbirajo in uporabijo za proizvodnjo elektrike in toplote.

Najboljša tovarna za predelavo odpadkov je največji kohezijski projekt s področja okolja v državi

RCERO Ljubljana sprejme več kot 170 tisoč ton odpadkov na leto, sredstva zanj pa so prispevali Evropska unija, občine in država. Objekti in naprave za predelavo odpadkov poskusno obratujejo od novembra 2015, eno leto kasneje pa je bilo izdano uporabno dovoljenje. RCERO Ljubljana bo s preteklim poskusnega obratovanja upravljala ljubljanska Snaga. Danes je v projekt, ki je primer dobre prakse na področju sodelovanja in povezovanja občin, vključenih 43 občin.

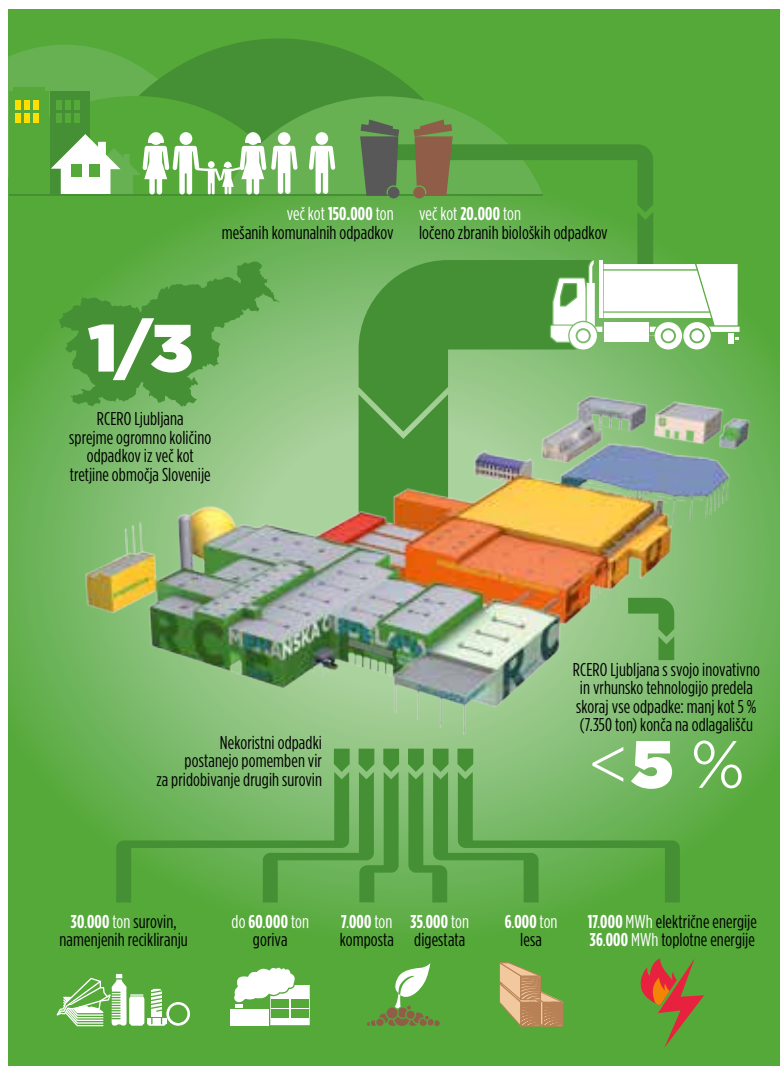
Čas je za krožno revolucijo

Za zadovoljitev naših potreb in želja že več kot desetletje uporabljamo en planet in pol. To pomeni, da porabljamo

50 odstotkov več virov (energija, hrana itd.), kot jih zmore planet proizvesti. Naša naloga je vse napore usmeriti v to, da višjo gospodarsko vrednost in kakovost življenja ustvarimo z manj naravnimi viri. Naš cilj je krožno gospodarstvo, za prehod vanj pa je RCERO Ljubljana izjemnega pomena, saj obnavlja naravne vire, udejanja ponovno uporabo, optimizira in zapira krožno zanko.

Vabljeni na obisk!

Z veseljem vas vabimo na dan odprtih vrat, ki bo v petek, 7. aprila 2017, med 10. in 17. uro na Cesti dveh cesarjev 101. Snagini vodiči vas bodo vsako polno uro popeljali po objektih in napravah tovarne za predelavo odpadkov.

Zaključeni projekti v letu 2016

Zap. št.	Četrtna skupnost	Naziv projekta	Zaključna vrednost projekta	Mesec zaključka
1.	Center	Podzemne zbiralnice odpadkov Dalmatinova 1	122.000	januar
2.	Vič, Šiška, Bežigrad	Pogozdovanje cca 1,5 ha (12.000 dreves)	17.398	marec
3.	Bežigrad	Ureditev podhoda na Vilharjevi	207.263	maj
4.	Center	Prenova Slovenske ceste - J del	1.641.265	maj
5.	Dravlje	Podaljšanje vodovoda v Podutiku (izgradnja vodovodnega omrežja Kozamernik-Prevalje)	923.295	maj
6.	Golovec	Izgradnja komunalne infrastrukture Hrušica in Litjska cesta	3.131.111	maj
7.	Polje	JZP - Poslovno-upravni center Zalog	8.943.127	maj
8.	Trnovo	Vrtički, park in javni sadovnjak na Rakovi jelši	875.808	maj
9.	Vič	Izgradnja 30 stanovanj na Dolgem Mostu	2.788.916	maj
10.	Trnovo	PST - Izgradnja brvi na Malem grabnu	299.998	maj
11.	Sostro	Protipoplavni ukrepi: območje vrtca ob Cesti II. grupe odredov (dvig robnikov / ograje na območju ob vrtcu) in območje OŠ Sostro (zvišanje robnika na Cesti II. grupe odredov)	9.707	maj
12.	Sostro	OŠ Sostro - PŠ Lipoglav (ureditev osvetlitve igrišča)	40.670	junij
13.	Jarše	Kavčičeva ulica: prometna ureditev	2.500	julij
14.	Trnovo	Mivka: postavitve nove ograje ter izgradnja manjkajočega pločnika	15.397	julij
15.	Bežigrad	OŠ Franceta Bevka: zamenjava ograje okoli šolskega igrišča	48.507	julij
16.	Vič	Gradnja komunalnih naprav in ureditev ceste Za progo v območju urejanja VS 6/1 Dolgi most	432.350	julij
17.	Center	Gozdna učilnica in poti za slepe in slabovidne v Tivoliju	62.731	julij
18.	Rudnik	Širitev Botaničnega vrta: prenos zemljišča	0	avgust
19.	Šiška	Kolopark na Celovski	72.808	avgust
20.	Moste	Moščanska brv in trgec	229.263	avgust
21.	Črnuče	Železniški nadhod Črnuče	229.744	avgust
22.	Bežigrad	Rekonstrukcija križišča Vilharjeva-Dunajska	256.000	avgust
23.	Center	Jenkova ulica: izgradnja obojestranskih stopnic in klančine, postavitve velike betonske diagonalne klopi in svetilke javne razsvetljave, asfaltiranje dela vozišča in pločnika ter postavitve količkov	54.198	avgust
24.	Center, Moste, Jarše	Vodmat: ureditev varne šolske poti - dograditev pločnikov, obnova vozišča, postavitve nove semaforizacije in ureditev vseh prehodov čez cestišče v območju obdelave kot dvignjenih prehodov	219.680	avgust
25.	Šentvid	Izgradnja igrišča v Vrtcu Šentvid, enota Sapramiška	195.136	avgust
26.	Polje	OŠ Zalog: prizidava treh učilnic z ureditvijo garderob in zunanjih atrijev	343.687	avgust
27.	Šentvid	OŠ Franca Rozmana Staneta: pridobitev dodatnih šolskih prostorov, statična sanacija objekta - I. faza in notranja preureditev	905.317	avgust
28.	Vič	Sanacija razdelilne kuhinje v Vrtcu Viški gaj, enota Kozarje	205.110	avgust
29.	Rudnik	Urbani učni laboratorij na Livadi - Green Surge	0	september
30.	Območje več ČS	Mestni panji - načrti	5.000	september
31.	Območje več ČS	Ločevalni koši za odpadke	5.500	september
32.	Polje	Gradnja priključka Zaloške ceste na AC na odseku od Rjave ceste do Zadobrovske	4.282.785	september
33.	Območje več ČS	Polnilna mesta za električna vozila	0	september
34.	Center	Sanacija podpornega zidu: Lončarska steza	105.621	september
35.	Trnovo	Most na Krakovskem nasipu: obnova mostu	304.332	september
36.	Bežigrad	Dunajska cesta: rekonstrukcija vozišča, pločnikov in kolesarske steze na odseku med Posavskega ulico in Tolstojevo ulico, vključno s križišči	1.313.940	september
37.	Center	Zarnikova ulica - J del: obnova dotrajane asfaltne površine na vozišču med Ulico talcev in Ulico stare pravde	52.145	september
38.	Hrvaška, Umag	Ureditev počitniškega doma Drago Makuc v Umagu na Hrvaškem	623.695	september
39.	Dravlje	Celovita obnova centralne kuhinje z zamenjavo tehnološke opreme v OŠ Miška Kranjca	667.887	september
40.	Center	OŠ Ledina: celovita obnova šolskega igrišča in igrišča za razredno stopnjo z zamenjavo igral	466.661	september
41.	Bežigrad	OŠ Bežigrad: nadaljevanje faze obnove - III. faza ureditve igrišča	17.109	september
42.	Vič	OŠ Vič: nadaljevanje obnove igrišča, stavba Tržaška	47.578	september
43.	Center	Podzemne zbiralnice odpadkov Poljanski nasip	120.000	september
44.	Center	Podzemne zbiralnice odpadkov Ilirska 11-13	119.000	september
45.	Center	Podzemne zbiralnice odpadkov Šubičeva 2	130.000	september
46.	Center	Podzemne zbiralnice odpadkov Metelkova 1	129.000	september
47.	Trnovo	Postajališči Bicike(LJ): pri Trnovskih vratih, P+R Barje	0	september
48.	Šiška	Ureditev ulice Pod hribom	309.192	oktober
49.	Rožnik, Šiška, Dravlje	Izdelava študije celovitih ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti zgornjega toka Glinščice in Pržanca z idejnimi zasnovami posameznih ukrepov	18.313	oktober
50.	Šmarna gora	Izdelava študije celovitih ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti Gameljščice z idejnimi zasnovami posameznih ukrepov	19.392	oktober
51.	Šiška	Izgradnja prizidka za telovadnico in osrednji prostor v vrtcu Mojca, Levičnikova 11	211.059	oktober
52.	Center	Zamenjava oken in sanacija fasade v Vrtcu Pod gradom, enota Poljane, Strossmayerjeva 3	298.177	oktober
53.	Center	Podzemne zbiralnice odpadkov Kotnikova 8 a	125.000	oktober
54.	Trnovo	Podzemne zbiralnice odpadkov Gradaška 18	119.000	oktober
55.	Trnovo	Ureditev Eipprove ulice	405.108	oktober
56.	Bežigrad	Ureditev javnega sadovnjaka in obnova otroškega igrišča v Savskem naselju	19.993	november
57.	Bežigrad	Ureditev kolesarske steze in hodnika za pešce ob Vojkovi cesti	81.329	november
58.	Črnuče	Izgradnja vodovoda in kanalizacije po Izletniški ulici	608.674	november
59.	Vič, Rožnik	Podvoz Vič	5.834.385	november
60.	Šiška	Ureditev ulice Draga: obnova vodovoda, plinovoda in javne razsvetljave ter izgradnja pločnika med Bratov Bezlajev in Koseško ter pred Večno potjo	265.000	november
61.	Center	Slomškova ulica	1.856.086	november
62.	Črnuče	JZP - dvorana za športe na mivki v Športnem parku Črnuče	1.200.000	december
63.	Center	Parkimo-garažna hiša Kozolec II	3.208.221	december/januar 17

»Ljubljana daje več, kot ti vzame«

Fotografije: Staša Cafuta Trček

Ulrika

Hakon Sandven Jentoft

Lana Žutelija

Polyzois

Dimitris

Mark

John Carrillo

Amir

Še višjo rast nočitev so v Turizmu Ljubljana zaznali tudi februarja, ko je bilo v Ljubljani za 10 odstotkov več nočitev kot v istem mesecu lani – lanski pa je presegel leto poprej za 17 odstotkov. Hkrati je Statistični urad RS objavil uradne, čeprav še ne končne podatke za leto 2016, po katerih je bilo v Ljubljani v letu 2016 ustvarjenih 1.306.854 nočitev oziroma 11,9 odstotka več nočitev kot leto prej, kar je precej nad skupno 8-odstotno rastjo nočitev v Sloveniji v letu 2016. Ti rezultati ne presenečajo, če redno spremljamo vtise tujih turistov tako na tem mestu kot v drugih medijih, v katerih je Ljubljana vselej prepoznana kot čisto, tiho, varno mesto z zelenimi prednostmi in osvajajočim srčnim žarčanjem.

Ulrika, Göteborg, Švedska

V Ljubljani sem prvič. Spominja me na staro univerzitetno švedsko mesto Lund, ki je tako kot Ljubljana majhno in zelo dobro organizirano, po drugi strani pa me spominja na Berlin, saj je zelo trendovsko, moderno, urbano. Pohvaliti moram vodo iz pipe. Povedali so mi, da ne vsebuje nobenih kemikalij in dodatnih obdelav s filtri in podobno. Veste, kakšen privilegij je to!? Pri nas v Göteborgu gre voda čez različne filtre in postopke. Seveda je na koncu čista, a za to je potrebno veliko energije in to ni niti malo okolju prijazno.

Hakon Sandven Jentoft, Agencija za ravnanje z odpadki, Oslo, Norveška

Všeč mi je, ker se takoj občuti, da je Ljubljana prilagojena človeku. Velika pozornost je v mestu posvečena ljudem. To se vidi na obsežnem mestnem predelu, ki je namenjen izključno pešcem in kolesarjem. Tukaj se človek počuti zelo čisto, zaželeno in elegantno.

Lana Žutelija, Splošna uprava za okolje pri Evropski komisiji, Bruselj, Belgija

Zdaj živim v Bruslju, prihajam pa iz Zagreba, zato se ne morem načuditi, kakšen napredek je Ljubljana naredila v primerjavi s hrvaškim glavnim mestom. Impresionirana sem nad prezentacijo, ki jo je imela poročevalka o poteku sprememb v Ljubljani v sklopu okoljskega foruma, ki te dni

poteka v Ljubljani. Celostno ste pristopili k spremembam na zeleno – od pitne vode do ločevanja odpadkov, urejanja javnih površin, zelenih prevozov ... V primerjavi z drugimi mesti in prestolnicami v Evropi in po svetu je Ljubljana tiha. Ko sem se sprehajala po centru, sem se zavedala tišine, ki nam je manjka drugod, tudi v Bruslju.

Polyzois, trgovec, Atene, Grčija

V Ljubljano sem prišel s skupino stotih navijačev iz Aten. V Domžalah bo danes zvečer potekala prijateljska košarkaška tekma. Ker imamo ves dan čas, smo se razkropili po mestu in ga vsak po svoje odkrivamo. Všeč so mi vaša dekleta, ki so zelo komunikativna in prijazna – povrh! V Cukrčku sem kupil nekaj čokolad za darilo domačim.

Dimitris, policist, Trikala, Grčija

V primerjavi z Atenami je Ljubljana čista kot biser. Verjetno se domačini ne zavedate, kaj pomeni čistoča na ulici. To mora človek preprosto doživeti. Seveda je vaše mesto neprimerljivo po velikosti, pa vendar. Sistem deluje. Ljudje niste packi. Vse pohvale!

Mark, San Juan, Kalifornija, ZDA

Slovenijo poznam že od poznih devetdesetih let, ko sem kot vojak ameriške vojske služboval na Madžarskem in smo se čez Slovenijo vozili do Italije. V Ljubljani in na splošno se je veliko spremenilo od takrat pa do danes. Srečen sem, da je

v mestu ostal isti občutek, ko se ti zdi, da si na Zahodu, a je povsod pridihi Vzhoda. To je posebna privlačnost, ki je tukaj doma. Ljubljana me spominja tudi na pomanjšan Dunaj. Pomanjšan zato, ker se tukaj zelo enostavno orientiraš, mesto pa ima tudi barvo avstro-ogrskih časov. Ob lepem vremenu deluje Ljubljana kot veduta pred alpskim svetom, pa neskončno varno se počutim tukaj ... In še marsikaj dobrega bi lahko povedal o Ljubljani.

John Carrillo, režiser, Portland, ZDA

V Ljubljani sem samo dobre tri ure in že sem jo vzljubil. Sem me je pripeljala prijateljica iz Nemčije. Ljubljana je zelo kulturno bogata. Na vsakem koraku se srečam z neko resnično zgodbo iz preteklosti, ki se nadaljuje v sedanjosti. Pred Mestno hišo so nas ustavili kmetje s Krasa, ki so nam predstavili zgodbo o vinu, ki nosi ime teran. Imate veliko detajlov, ki pritegnejo in spodbudijo človeka k raziskovanju.

Amir, odvetnik, Hebron, Palestina

Prišel sem v petek in imel načrt ostati za vikend, pa sem ostal ves teden in še ne nameravam oditi. Nam popotnikom to ni težko, dlje časa ostanemo tam, kjer mesto začutimo. In Ljubljana daje več, kot ti vzame. Pomembna prednost za turista je poleg urejenosti in znamenitosti, ki so vredne ogleda, še zelo dobro znanje angleškega jezika domačinov in pripravljenost Ljubljančanov na pogovor z nami, tujci.

Z umetnostjo proti nestrpnosti in diskriminaciji na tretjem Festivalu Hiša strpnosti

HIŠA STRPNOSTI
HOUSE OF TOLERANCE

Fotografije: Miha Fras

Na otvoritvi festivala Hiša strpnosti so navzoče pozdravili direktor festivala Robert Walt, Annie Segan, hčerka Arthurja Rothensteina, katerega fotografije so razstavljene v Mini teatru v okviru festivala, vodja Oddelka za kulturo MOL mag. Mateja Demšič in režiser Ivica Buljan.

Avtor in pobudnik razstave plakatov na Festivalu Hiša strpnosti Mirko Ilič.

Letošnji tretji Festival Hiša strpnosti, ki pravkar poteka v organizaciji Mini teatra in Judovskega kulturnega centra Ljubljana, se odvija v Mini teatru na Križevniški ulici v Ljubljani. Program festivala se dotika pomembnih tem, ki so ključne za razmislek o današnji družbi, in obsega kakovostna filmska dela, s katerimi želijo organizatorji spodbuditi večjo ozaveščenost o pomenu strpnosti in spoštovanja do različnosti v družbi, ki je vse bolj prežeta z moralno krizo in krizo vrednot.

Festivalska zamisel

Ideja festivala se je razvila iz sodelovanja z nosilcem projekta Festival tolerance iz Zagreba, ki se je kot festival judovskega filma začel leta 2007. Cilj festivala je bilo izobraževanje o holokavstu, z namenom, da bi tovrstne strahote pravočasno preprečili in se ne bi nikoli več ponovile. Selektor prvega in drugega ljubljanskega Festivala strpnosti je bil Branko Lustig, preživeli taboriščnik in priznani filmski producent ter dobitnik dveh oskarjev za film *Schindlerjev seznam*. Letošnjo funkcijo selektorja festivala pa je prevzel dr. Frank Stern, univerzitetni profesor in strokovnjak s področja filma in judaizma.

Izobraževalna jutra

Najpomembnejši del festivala je izobraževalni program za mlade v obliki izobraževalnih jutur, ki povezujejo odlične filme z različnimi predavanji. Namenjena so učencem višjih razredov osnovne šole, dijakom in študentom ter srečevanjem s preživeli iz druge svetovne vojne. S prepletom umetnosti in izobraževalnega dela letošnja jutra povzemajo tematike o holokavstu, človekovih pravicah in simbolih sovražstva, s katerimi se tako družba kot posamezniki vsakodnevno srečujemo na ulicah, raznovrstnih športnih dogodkih in v medijih. V tem okviru je v programu tudi predavanje Branka Lustiga o holokavstu in njegovi osebni izkušnji taborišča Auschwitz ter predavanje svetovno znanega oblikovalca Mirka Iliča *Simboli sovražstva*, v katerem avtor razpravlja o neofašistični ikonografiji, prisotni na javnih prostorih na področju držav nekdanje Jugoslavije, s poudarkom na

Sloveniji. Festival naj bi spodbudil državljane, da reagirajo na sovražni govor in sami odstranjujejo sovražne zapise na ulicah in v njihovi okolici ter ozaveščajo mlade.

Glavni umetniški del festivala

predstavlja filmski del programa, v katerem se je letos zvrstilo 19 igranih, dokumentarnih in kratkih filmov z vsega sveta. Festival se je začel s premiero in filmsko retrospektivo slavnega izraelskega režiserja Avija Nesherja in njegovim nagradenim filmom *V prejšnjem življenju*.

Festival sta letos spremljali tudi dve razstavi: fotografska razstava *Šanghajski geto*, ki nudi vpogled v življenje judovskih beguncev, ki so svoja življenja reševali s pobegom na Kitajsko, ujeta skozi objektiv Arthurja Rothensteina, ter velika razstava uličnih plakatov na temo strpnosti avtorja in pobudnika Mirka Iliča. Gre za izjemen oblikovalski podvig, saj je pri ustvarjanju plakatov sodelovalo 23 svetovno znanih oblikovalcev.

Ugledni gostje in donatorji festivala

Letošnjega Festivala Hiša strpnosti so se udeležili nekateri ugledni gostje, poleg Branka Lustiga in Mirka Iliča še dr. Frank Stern, profesor filmske umetnosti na Zgodovinsko-umetniški fakulteti na Dunaju in več univerzah v ZDA in Izraelu, Annie Segan, avtorica razstave *Šanghajski geto*, Zeva Oelbaum in Sabina Kraysenbühl, režiserki filma *Pisma iz Bagdada*, Denise Benmosche, producentka filma *Pisma iz Bagdada* in glavna donatorka Festivala hiša strpnosti v Ljubljani, Michael Pfeiffenberger, avstrijski režiser filma *Puščavski*

otroci, in ugledni francoski snemalec Michel Abramowicz, ki je posnel večino filmov letošnjega osrednjega avtorja festivala Avi Nesherja iz Izraela. Festival je potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja, projekte pa podpirajo tudi Mestna občina Ljubljana ter ljubljanski župan Zoran Janković ter mnoga veleposlaništva tujih držav v Sloveniji, MZZS, številni donatorji, podporniki in sponzorji.

V sklopu festivala je na sporedu tudi najnovejša gledališka predstava Mini teatra *Judovski pes* in predstavljena knjiga *Vladekova pot v neznanu* Bojana Zdravca, ki govori o usodi družine Judov iz Murske Sobotice. Poleg tega je v okviru festivala potekala okrogla miza, kjer je

bila v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve RS predstavljena publikacija *Okviri za prepoznavanje grozodejstev*.

Poleg vseh prireditev v Mini teatru se je na Ljubljanskem gradu odvrtila projekcija filma *Pisma iz Bagdada*, očarljiv dokumentarni film, ki prikazuje pustolovsko življenje vohunke in najmočnejše ženske v britanskem imperiju, vplivnejše od Lawrence Arabškega. Film sta režirali Sabine Kraysenbühl in Zeva Oelbaum, izvršna producentka filma pa je mecenka festivala Denise Benmosche. Projekciji je sledil izjemen koncert sefardske glasbe, ene najbolj znanih izraelskih pevk Sivan Goldman in vsestranskega glasbenika Ronena Nissana z Dunaja.

Branko Lustig, preživeli taboriščnik, ugledni filmski producent in dobitnik dveh oskarjev za film *Schindlerjev seznam*, se letos zaradi bolezni festivala ni mogel udeležiti, bil pa je gost na prvem festivalu pred dvema letoma, ob njem predsednik RS Borut Pahor.

Mladi na sceni

Fotografije: arhiv ŠILA in zasebni arhiv

Levo: Podelitev državnega priznanja Društvu za kulturo in izobraževanje za projekt Šolska impro liga Impro decembra 2016. Desno: Ikarov let, klasično improvizirana gledališka predstava šilarjev Gimnazije Vič.

ŠILA – ŠOLSKA IMPRO LIGA PRAZNUJE 20 LET DELOVANJA

Jošt Jesenovec, Dr. Irena Strelec

ŠILA – Šolska impro liga se je v dvajsetih letih svojega obstoja dodobra razširila po srednjih šolah in drugih mladini namenjenih ustanovah. Za kvalitetno delovanje ji je Urad za mladino Republike Slovenije v letu 2016 podelil priznanje za uspešen, odmeven in koristen projekt v mladinskem sektorju, kar je svojevrsten dokaz, kako pomembno vlogo igra med mladimi in tudi med nami, ki smo nekoč bili njeni udeleženci, zdaj pa skrbimo, da teče in raste še naprej. Osnovna dejavnost Šolske improvizacijske lige je učenje gledališke improvizacije za umetniško ustvarjanje v tej zvrsti in usposabljanje učiteljev za inovativno rabo gledališke improvizacije, impra, pri pouku in obšolskih dejavnostih.

Zgodovina impra

Impro je oblika gledališča, ki nima vnaprej pripravljenih scenarijev, kostumov, rekvizitov in scenografije. Gledališki prizori in celotne predstave nastajajo spontano na licu mesta in so rezultat trenutne ustvarjalnosti igralcev. Oče impra, Keith Johnstone, je v petdesetih letih 20. stoletja za boljše pripravljenost igralcev Kraljevega Sheakespearovega gledališča v Londonu zasnoval različne vaje, improvizacijske igrice. Igralci so bili zaradi teh posebnih priprav na odru bolj prepričljivi, naravni in

spontani. Nekako ob istem času je Viola Spolin v ZDA iz družabnih iger sestavila vaje za večjo sproščenost in komunikativnost ljubiteljskih gledaliških igralcev. V Slovenijo je to zvrst gledališke igre prineslo gledališče Ane Monro, ki se je udeležilo šolanja prav pri Johnstonu. Po izjemnem uspehu legendarnega Kabareja je Gledališče Ane Monro usposobilo novo generacijo improvizatorjev. Študentje, mladi odrasli improvizatorji so se srečevali na odrskih deskah KUD France Prešeren pod imenom Impro liga. Spomladi 1996 je bila zaradi izjemnega zanimanja učencev in dijakov ustanovljena Šolska improvizacijska liga. Usposobljeni mentorji se na nekaterih ljubljanskih gimnazijah začeli poučevati impro kot del obveznih izbirnih vsebin, kajti gledališke improvizacije se je potrebno učiti in jo redno trenirati.

Veščine in načela impra

Ker je ustvarjanje impro večinoma skupinska dejavnost in ker gledališki prizori nastajajo sproti, je redno treniranje veščin nujno potrebno za vsakega improvizatorja. Med treningom se igralci naučijo uporabljati načela impra, ki takšno vrsto ustvarjanja omogočajo. Načela so na primer: sodelovanje, podpiranje ustvarjalnih idej drugih igralcev in skupno razvijanje, sprejemanje in upoštevanje tega, kar je, »ja, in ...«, nadgradnjo obstoječega, upoštevanje »napak« in njihovo vključevanje v predstavo itd. Prav »napake« igralcev so v impru vir navdiha in ustvarjanja. Edino upoštevanje načel omogoča sprotno, interaktivno ustvarjanje. Kajti, da gre res za sprotno improvizacijo, lahko potrdi tudi občinstvo, ki na predstavah daje predloge za naslove prizorov, čustva, ki jih igralci morajo interpretirati. Občinstvo izbira žanr prizora, nalaga igralcem različne izzive in omejitve. Uspešnost prizora je odvisna prav od vidnega sprotnega ustvarjanja. To daje igri prav poseben čar, ki ga ne nudi nobena druga umetniška zvrst.

Vse omenjene značilnosti improvizacijske igre, ki se izvaja v ŠILI, razvijajo umetniški potencial. Nekdanji šilarji in

improvizatorji, danes uveljavljeni umetniki, so na primer Miha Brajnik, Toni Cahunek, Boštjan Gorenc - Pižama, Matjaž Javšnik, Luka Korenčič, Alenka Marinič, Juš Milčinski, Ana Marija Mitič, Andrej Teški, Maja in Tomaž Dekleva Lapajne, Sara Šoukal, Vid Valič, Jurij Zrnec, Gorazd Žilavec, in še mnogi drugi posamezniki, ki jih videte na televiziji, v gledališčih, stand-up komiki itd.

Odluke improvizatorja, kot so gibčnost, iznajdljivost, komunikativnost, sodelovanje v skupini, samozavest, sproščeno nastopanje v javnosti in pozitiven odnos do sveta so kvalitete, ki jih potrebuje vsak mlad človek v sodobni družbi. To so pravzaprav t. i. vseživljenjske mehke veščine, ki omogočajo mladim bistveno prednost pri pridobivanju in ohranjanju zaposlitve, kot je prepoznala tudi Evropska skupnost. Mentorji ŠILE so mnenja, da bi moral biti impro obvezen predmet od 7. razreda osnovne do zaključka srednje šole. Kot obvezen predmet se impro že izvaja na Srednji vzgojiteljski šoli in gimnaziji Ljubljana ter na Gimnaziji Nova Gorica. V svetu sodobnih tehnologij, ki poleg dobrobiti prinašajo tudi izoliranost, intelektualno in fizično okorelost, Impro omogoča kvalitetnejše bivanje in delovanje v skupnosti tudi posameznikom, ki sicer nimajo umetniških ambicij. Veliko nekdanjih šilarjev je danes zdravnikov, inženirjev, arhitektov, finančnikov, matematikov, računalničarjev, učiteljev, novinarjev, eden je celo pilot. Nekdanji šilarji radi rečejo: » ŠILA je ena najboljših stvari, ki so se nam zgodile v srednji šoli.«

Socialno poslanstvo impra

Impro je uspešen tudi v socialnointegracijskih projektih na centrih za socialno delo, kjer pomaga krepiti ranljive otroke in mladostnike ali je v pomoč vključevanju migrantov in azilantov v širšo skupnost. Eden takih primerov je Produkcija šola kot del programa opolnomočanja mladostnikov, ki so zaradi najrazličnejših razlogov prekinili obvezno šolanje ali šolanje na srednji šoli. ŠILA ima starejšega brata Impro ligo, prav tako s sedežem v Ljubljani, ki združuje nekaj že mednarodno

Šilarji na nastopu v Dijaškem domu Tabor Ljubljana.

Delavnica za študente Fakultete za socialno delo.

Delavnica impra za študente socialne pedagogike PEF v Tovarni Rog.

priznanih impro skupin, kot so: Iglu, KUD Impromobile, KUD Kiks, Gledališče Narobov in drugi. Člani so skoraj vsi izšli iz vrst ŠILA ali pa so se udeležili delavnic za študente ali odrasle. V okviru Univerze v Ljubljani se vsako leto odvija *Medfakultetni impro festival*, na vsaki dve leti pa *Goli oder* – impro festival z mednarodno udeležbo svetovno priznanih skupin in imen improvizacijskega gledališča.

ŠILA ima tudi mlajšo sestro – MIŠ, Mala impro šola, v katero so vključeni učenci zadnjih razredov osnovne šole. Ti delujejo na nekaterih ljubljanskih osnovnih šolah. Letošnja novost pa je organiziranje Impro delavnic v okviru mladinskih centrov Šiška, Bežigrad, Moste, kjer se okoliški mladi lahko brezplačno učijo te akcijske dinamične ustvarjalne metode v svojih okoljih. Na Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani je na voljo *Impro seminar za učitelje osnovnih in srednjih šol*, ob tem pa delavnice in tečaji za odrasle, ki jih impro zanima, za

pedagoge pa seminar organizira tudi Javni sklad za ljubiteljske umetnosti.

Bogata dvajsetletna žetev

ŠILA je pravkar, 21. marca 2017, praznovala dvajseto obletnico ustanovitve. V teku dvajsetih let se je tako med udeleženci kot med koordinatorji in drugimi sodelujočimi, mentorji, sodniki, delegati, informatorji, tehniki, fotografi zvrstila cela vrsta ljudi. V teh letih smo nanizali več kot tisoč sto prireditev, in če je bilo v prvi sezoni sodelujočih ekip šest, je v letošnji več kot trideset srednješolskih ekip. Na nekaterih srednjih šolah, kot so npr. Gimnazija Bežigrad, Gimnazija Vič, Gimnazija Poljane imajo danes že v vsakem letniku svojo impro oz. ŠILA ekipo. Na leto ŠILA organizira približno petinpetdeset prireditev, največ v dvorani Dijaškega doma Tabor, hodimo pa tudi na gostovanja iz Ljubljane v Kamnik, Kranj, Novo Gorico,

Celje, Maribor, v načrtu pa imamo še dodatne širitve po drugih krajih. V teh ekipah je vsako leto vsega skupaj približno tisto petdeset dijakov. Dejavnost večinoma financirata Mestna občina Ljubljana in Urad za mladino RS ob izdatni podpori prostovoljskega dela nekdanjih šilarjev.

Marčevsko praznično odrsko in zaodrsko druženje nekdanjih in sedanjih šilarjev in sodelavcev, kopica spremljevalnih dogodkov, razstave, okrogle mize, se bo dogajalo tam, kjer se je vse skupaj začelo – v KUD France Prešeren v Trnovem. Z enim očesom že zremo še dlje v prihodnost in upamo, da nam kljub splošnemu pomanjkanju sredstev in odsotnosti skupnega gledališkega odra, ki bi bil namenjen v prvi vrsti improvizaciji, uspelo graditi, rasti in se razvijati še naprej. Zdi se, da se premikamo v pravo smer. Nedavno prejeto priznanje pa to samo še dodatno dokazuje.

Sara Šoukal, impro igralka, med prvimi šilarji, dvakratna dobitnica priznanja najboljša slovenska improvizatorica, mentorica na Gimnaziji Vič, predsednica KUD Impromobile, članica OHANE – EU

projekta Impro mednarodnega ustvarjanja mladih, samozaposlena v kulturi: »Ogromno ljudi ima predstavo, da moraš biti kot improvizator ali smešen ali dober igravec. Menim, da je improvizator vsak od nas. Saj improviziramo vsak dan, s tem, da živimo vsak svoje življenje. Velika večina tistih, ki jih učim, ne bodo postali slavni igralci/ke, stand-up komiki/-čarke ali televizijske osebnosti. Iskreno verjamem, da bo mojim dijakom in študentom impro pomagal v situacijah v vsakdanjem življenju, pri kuhanju, vsakdanjih odnosih, na delovnem mestu. In če bodo obvladali le preprosta načela impra, kot so »ja, in ...«, »poslušaj drugega«, bodo njihova življenja bogatejša in naša družba bolj odprta in pripravljena na spremembe. Ker prihodnost prinaša spremembe, če si jih želimo ali ne.

Dr. Irena Strelec, doktorica socialne pedagogike, nekoč igralka Impro lige, mentorica ŠILE, doktorantka na temo uporabe gledališke improvizacije za skupine ranljivih in psihodramska terapevtka s certifikatom:

»Uporaba impra za ranljive skupine, npr. za mladostnike, ki so prekinili šolanje, kot je praksa na Produkcijški šoli Mladinskega doma Jarše, je zelo zahtevna naloga, saj so namen in cilji drugačni. Posameznika želimo skozi igre gledališke improvizacije motivirati za nadaljnje šolanje, osebno okrepiti, poiskati njegove prednosti in razviti veščine komuniciranja, interakcije, sodelovanja. Veliko tudi nadarjenih mladih je v teh pogledih popolnoma 'boših'. Lahko rečem, da tako teoretično kot praktično ne zaostajamo za tujimi mednarodnimi projekti, ki jih financira EU kot učinkovite načine usposabljanja mladih za boljše zaposlitvene možnosti prav s pomočjo gledališke improvizacije. Vsi mentorji Šile so najmanj štiri leta sami igralci in pridobijo svoj certifikat šele po enoletnem intenzivnem šolanju za te naloge.«

Foto: Nik Rovar

Center Mladih zmajev v Zalogu je odprl vrata 14. marca 2017.

Foto: Senta Breznik

Mladinski delavci Zavoda BOB so začeli izvajati prvega od šestih kariernih zaganjalnikov Marš na(d) trg dela v Osrednjeslovenski regiji.

MLADI ZMAJI IMAJO NOV CENTER V ZALOGU

V Zalogu je 14. marca 2017 odprl vrata nov center Mladih zmajev, s katerim mladi dobivajo nove prostore po svoji meri, javni zavod Mladi zmaji pa začenja obeleževanje 10. obletnice delovanja. V novem centru so dnevna soba mladih, učna kuhinja, večnamenski prostor za predavanja, seminarje in skupinske vadbe ter fitness soba. Izjemnega pomena za mlade je priložnost, da so soustvarjalci svojega prostora in s tem mesta. Zato so bili ves čas vključeni v posredovanje idej za svoj novi prostor in v načrtovanje centra. Največji pečat so pustili na delavnih predelavi rabljenega pohištva, ki so mu dodali novo vrednost in izdelali nove unikatne kose za svojo dnevno sobo. V prihodnjih mesecih pa bodo mladi v sodelovanju s številnimi partnerji poskrbeli še za izvirno zunanjo ureditev Zaloške 220, kjer je nov dom Mladih zmajev. Gre za primer dobre prakse – ponovne uporabe prostorov in materialov, ki žene k ustvarjalnosti in iskanju inovativnih, kreativnih rešitev. Center je odprt vsak delovnik med 14. in 19. uro, novi prostori pa so namenjeni tudi koprodukcijam in najemu oz. sodelovanju z mladimi in drugimi partnerji, ki želijo soustvarjati utrip svojega mesta.

MARŠ NA(D) TRG DELA

Mladinski delavci Zavoda Bob so začeli izvajati prvega od šestih Kariernih zaganjalnikov projekta Marš na(d) trg dela v Osrednjeslovenski regiji. Namenjeni so kariernemu opolnomočenju mladih med 15. in 29. letom za suveren vstop na trg dela. Vključujejo treninge na področju asertivnosti, karierne orientacije in aktivnega državljanstva, sledijo soorganizirani dogodki – Zaposlišča, kamor vabijo za mlade relevantne zaposlovalce, nudijo pa tudi individualno podporo vsakemu udeležencu. Brezplačne dejavnosti izvajajo v Ljubljani, s tem pa mladim omogočajo, da sijejo kot nosilci družbene rasti in razvoja ter prevzamejo pobudo v ustvarjanju lastne kariere. Projekt je financiran prek javnega razpisa za spodbujanje aktivnega državljanstva mladih za večjo zaposlenost 2016–2018 s strani Evropskega socialnega sklada in Urada Republike Slovenije za mladino.

Več informacij je na voljo na strani www.zavod-bob.si/mars-nad-trg-dela/ in marsovci.bob@gmail.com. Vabljeni!

BOGASTVO KULTUR NA FESTIVALU BOBRI POPOTNICA ZA SPOŠTOVANJE DRUGAČNOSTI IN STRPNOST

Konec januarja so Ljubljano preplavili številni kulturni dogodki, namenjeni otrokom in mladim, v okviru 9. ljubljanskega festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri. Osrednja tema letošnjega festivala je bila večkulturnost. Na številnih gledaliških, plesnih, glasbenih in filmskih prireditvah ter delavnica in vodstvih po muzejih so obiskovalci spoznavali in raziskovali bogastvo kultur različnih dežel, program festivala pa je zaznamoval premislek o kulturni raznolikosti ter pomenu, ki ga prinaša poznavanje drugih kultur in sobivanje z njimi. Poudarek je bil tudi na spoštovanju drugačnosti, strpnosti, migracijah in begunstvu. Na nekaterih dogodkih so imeli obiskovalci možnost spoznati tudi umetnike in migrante, ki prihajajo iz tujih dežel.

Festivala se je tudi tokrat začel v Slovenskem mladinskem gledališču z ogledom animiranega filma *Bučko (Ma vie de courgette)*, režija Claude Barras, distribucija Demiurg), ki govori o zaupanju, pripadnosti in iskanju družine. Spremljala sta ga slovenski kratki animirani film *Slovo* (režija Leon Vidmar; produkcija ZVVIKS) in napovednik za festival Bobri, ki ga je pripravila skupina ljubljanskih šolarjev pod mentorstvom Andreje Goetz in Jelene Dragutinović iz Društva za izvajanje filmske vzgoje Slon, pri pripravi pa so sodelovali tudi otroci iz Azilnega doma Vič. Otvoritveni dogodek je nastal v sodelovanju s Kinodvorovim Mobilnim kinom. Festival se je zaključil na kulturni praznik 8. februarja v Centru urbane kulture Kino Šiška s koncertno uprizoritvijo izbranih otroških pesmi Svetlane Makarovič z naslovom *Pasja procesija*. Pesmi so v sodobnih aranžmajih Uroša Buha peli izvrstni vokalisti Slovenskega mladinskega gledališča. Povezovali so jih bodo s pripovedjo, ki je otrokom približala žgoče teme sveta, ki nas obkroža, in spodbudila premislek o vprašanih tolerance, integracije in sprejemanja drugačnosti. Tudi tokratni festival so spremljale številne zanimive dejavnosti, pri katerih se otroci in mladi preizkusijo kot soudeleženci, poučna in zabavna gradiva in srečanja s številnimi ustanovami, ki delujejo na področju kulture in skrbijo za navzočnost umetnosti, domišljije in dobre volje v naših življenjih.

INOVATIVNO UREJANJE VARNEJŠIH POTI V ŠOLO

Da bo pot v šolo še bolj varna, je Javna agencija RS za varnost prometa pripravila mobilno aplikacijo Lilly&Val, prek katere lahko starši in otroci načrtujejo varno pot v šolo. Aplikacija ima funkcijo izobraževanja in z njo otrok spoznava varnejšo pot v šolo, prometne predpise, pravila in prometno kulturo. Cilj aplikacije je povečati in izboljšati transparentnost načrtov varnih poti v šolo ter na nove načine vključevati otroke v promet. Aplikacija Lilly&Val povezuje otroke, starše, šole, občino in lokalno okolje.

Agencija je pripravila tudi osnutek Smernic za izvajanje presoje varnosti šolskih poti, ki temeljijo na aktualni zakonodaji in primerih dobrih praks iz lokalnih okolij, s katerimi naj bi celostno pristopali k večji varnosti na šolskih poteh. Vsaka osnovna šola naj bi imela izdelan Načrt šolskih poti, katerega namen je predvsem poiskati mogoče izboljšave nevarnejših mest in s tem tudi izboljšati prometno varnost na obstoječih prometnih poteh.

Pri tem naj bi sodelovali vsi, tako osnovne šole, ki oblikujejo načrte šolskih poti (v komunikaciji z učenci in starši), lokalne skupnosti, ki upravljajo s cestno infrastrukturo, ter lokalnih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (v katerem sodelujejo tudi policija, občinsko redarstvo ...) in so pristojni za presojo ogroženosti varnosti učenca.

Pridružite se Lilly in Valu na spletnih povezavah: www.lillyval.com/sl/ in www.facebook.com/lillyandval/?fref=ts

Foto: Nik Rovar

Sonce in sončice na zaključku letošnjega festivala Bobri.

Foto: arhiv OŠ Nove Fužine

Humanitarni koncert na OŠ Nove Fužine.

Foto: Leon Vidmar

Pasja procesija na letošnjih Bobrih.

NA OSNOVNI ŠOLI SOSTRO UŽIVAMO V ZDRAVJU

Dominika Mesojedec

Osnovna šola Sostro je v letu 2016 sodelovala v projektu Celostni inovativni model za zagotavljanje zdravega življenjskega sloga, s poudarkom na prehranjevanju, gibanju, preprečevanju in obravnavi debelosti pri otrocih in mladostnikih ter odraslih in zmanjševanju neenakosti v zdravju oz. krajše v projektu Uživajmo v zdravju. Projekt je bil finančno podprt s strani Norveškega finančnega mehanizma, pod vodstvom Zavoda republike Slovenije za šolstvo.

Vsi učenci OŠ Sostro s podružnicami so se v sklopu tega projekta udeležili športno naravoslovnega dne. Dan so začeli z zdravim slovenskim zajtrkom (kruh, maslo, med, biomleko in jabolka). Nato pa so učenci po razporedu obiskali različne športne delavnice in delavnice, povezane z zdravim načinom življenja. Prvi razredi so se skupaj z medicinsko sestro pogovarjali o zdravem načinu življenja ter na majice narisali, kako si predstavljajo tak način življenja. Drugi razredi so dan preživeli zunaj na pohodu, tretji razredi so s pomočjo šolske kuhinje pripravljali zdrave sladice. Četrtri in peti razredi so poplesavali s plesnimi učiteljicami, šesti razredi so imeli prehransko delavnico, kjer so tudi sami pripravljali hrano in jo pozneje tudi zaužili. Sedmi razredi so raziskovali, ali so slovenščina, matematika in hrana v čem povezani. Osmi razredi so v skupinah raziskovali, kako v živilih dokazemo organske hranilne snovi, deveti razredi pa so izdelali plakate z naslovom *Tradicionalne slovenske jedi* in se

družili v delavnici z naslovom *Kako govorim ljubezen?* V učenci od 6. do 9. razreda pa so dve uri preživeli tudi telovadnicah šole, kjer so se odvijale razredne tekme v nogometu, košarki, odbojki in med dvema ognjema. Vsi učenci pa so si lahko v avli šole ogledali tudi razstavo sadjarsko-vrtnarskega društva Janeza Evangelista Kreka Zadvor.

5. HUMANITARNI KONCERT NA OŠ NOVE FUŽINE

Barbara Čampa

Vsakič znova je vesele gledati, kaj nastane, ko na šoli združimo moči! Ko učitelji, mentorji prepletejo svoje poslanstvo, znanje z raznoterimi talenti svojih varovancev, se zgodijo čudeži. Ustvarjalnost dobi krila in na odru se zgodi božično-novoletni koncert s humanitarno noto. Uro in pol čistih užitkov za dušo. Ko te objame ta energija, le s težavo ubežiš fenomenu naježene kože!

Kot vselej doslej, smo tudi tokrat 7. decembra lani zbirali živila z daljšim rokom trajanja za ljudi v stiski in jih podarili Zvezi prijateljev mladine Moste Polje. Zbranih je bilo doslej rekordnih 47 škatel živil!

Dobrodelni ideji so se pridružili oz. jo s svojim nastopom podprli tudi naš »Princ Fužinc«, eden in edini Zlatan Čordić Zlatko, ter argentinsko-kubansko-slovenska glasbena zasedba Las Cuerdas. Njihovi vroči latino-rock ritmi ter Zlatkov tenkočutni in promicljivi rap so nas ponesli in zanesli tako, da je na koncu plesalo mlado in staro. - Zahvaljujemo se vsem nastopajočim in vam, dragi obiskovalci, ker ste s svojim prispevkom pomagali uresničiti namero tega koncerta.

Mozaik moje Ljubljane

Opazujem, se spomnim, pogledam v knjigo in na medmrežje, vprašam, poznam.

V knjižici, v kateri je 32 zabavnih ugank ljubljanskih desetletnikov je tudi ta – naslovna-uganka. Z besedami gre tako: »Kaj je zeleno in leti po zraku?«, s sliko pa takole:

Risba: Dušan Muc

Odgovor na zastavljeno vprašanje pošlji s pripisom »Natečaj Mozaik moje Ljubljane«, s svojim naslovom in razredom ljubljanske osnovne šole, ki jo obiskuješ, najpozneje do 21. aprila na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si ali na naslov: Mestna občina Ljubljana, Glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana.

Med pravnimi odgovori bo izžrebanec prejel dve brezplačni veliki kombinirani vstopnici za Ljubljanski grad.

Odgovor na vprašanje iz predprejšnje številke glasila

Fotografija: Dušan Muc

Po **Ribji ulici** so iz pristana na reki svojčas odnašali ribji ulov v mesto; danes bomo na njenem vegastem tlaku komajkdaj srečali gospodično z modnimi tenkimi in visokimi petami; lahko pa po njej in naprej čez brv hitro pridemo od Mestne hiše na levi breg Ljubljanice.

Vstopnici za Ljubljanski grad dobi **Tej Pavlovič Semen**, 6. d razred OŠ Valentina Vodnika. Iskrene čestitke!

Rubriko pripravlja Dušan Muc.

NAGRADNI NATEČAJ ZA LJUBLJANSKE OSNOVNOŠOLCE

Če hodiš v ljubljansko osnovno šolo, si povabljen, da bolje spoznaš Ljubljano. Pravilno odgovori na zastavljeno vprašanje v rubriki Mozaik moje Ljubljane, dopiši, kateri razred in katero osnovno šolo v Ljubljani obiskuješ, in mogoče bo žreb izbral prav tebe, da se boš brezplačno popeljal na Ljubljanski grad z vzpenjačo, se povzpél na Razgledni stolp, si ogledal Virtualni grad in stalno razstavo slovenske zgodovine. Čakata te dve veliki kombinirani vstopnici, ki ti ju podarja Javni zavod Ljubljanski grad, da boš na Grad povabil tudi svojega spremljevalca.

Foto: osebni arhiv

Violinistka Tanja Sonc

Štiriindvajsetletna violinistka Tanja Sonc ima za seboj že vrsto nastopov doma in v tujini. Kot solistka je nastopala z Orkestrom Slovenske filharmonije, Komornim godalnim orkestrom SF, z Orkestrom Hrvaške radiotelevizije in drugimi. Pohvali se lahko s sodelovanji s priznanimi dirigenti, kot so Marko Letonja, George Pehlivanian, Kery Lynn, Wilson, Loris Voltolini, Tomislav Faccini in Simon Dvoršak. O njeni nadarjenosti pričajo zmage in visoke uvrstitve na pomembnih tekmovanjih ter nagradne štipendije, ki jih je poleg štipendije Mestne občine Ljubljana prejela v različnih obdobjih izobraževanja. Je tudi varovanka Gallusovega sklada, ki skrbno spremlja njeno glasbeno pot. Danes se očarljiva mladenka, nadvse ljubezna in topla osebnost odlične vzgoje prav nič ne pritožuje nad dvajsetletnim obdobjem trdega dela, dolgimi urami vaj, vzporednega šolanja v splošnem gimnazijskem in akademskem programu, nenehnega prilagajanja različnim urnikom, profesorjem, nad dolgimi urami voženj na dodatna izobraževanja v tujino, nasprotno, mirno pove: »V nasprotju s svojimi gimnazijskimi sošolci sem že zgodaj vedela, kaj bo moj poklic.« In njena violina je več kot poklic, v resnici je velika ljubezen, poklicanost in poslanstvo.

Kakšni so bili tvoji začetki?

Z učenjem igranja na violini sem začela pri petih letih. Nekaj let so me starši vozili na ure iz Radeč v Ljubljano. Moj prvi profesor je bil Armin Sešek. V tretjem razredu osnovne šole smo se preselili v Ljubljano. Na Konservatoriju za glasbo in Akademiji za glasbo me je poučeval profesor Primož Novšak. Udeleževala sem se seminarjev in izpopolnjevanja pri profesorjih Igorju in

Wonji Kim Ozim v Salzburgu. Vsa družina se je prilagodila mojim obveznostim, vsi so me ves čas podpirali in mi vlivali pozitivno energijo. Po opravljeni diplomii na Akademiji za glasbo v Ljubljani sem opravila avdicijo za praktikum v slovitem orkestru Tonhalle v Zürichu in tam vpisala orkestrski študij pri profesorici Nori Chastain. Ta del sem uspešno zaključila, trenutno se pripravljam za diplomu

Violinistka Tanja Sonc

Nada Breznik

solistke, prav tako v Zürichu, kjer še naprej igram v omenjenem orkestru, zdaj kot substitutka.

Je v tem procesu nastopila kdaj kakšna kriza? Kako si jo premagovala?

Mislím da ni nikogar, ki se ne bi včasih vprašal, ali je res treba toliko vaditi in se odrekati. Zlasti takrat, ko sem bila še mlajša, mi je bilo velikokrat hudo, ko sem videla svoje vrstnike zunaj, kako so se igrali in gledali telenovele, jaz pa sem morala vaditi. Potem pa sem imela kakšen uspešen nastop ali tekmovanje in sem spet dobila nov zagon. Po koncu osnovne šole pa sem se končno zavedala, kako dragoceno je vlagati v nekaj od malih nog in biti boljši od drugih.

Kako se zbereš pred solistično izvedbo zahtevnih skladb?

Dan, ko imam nastop, je zame poseben dan, saj ves čas vadimo za to, da to pokažemo na odru. Predvsem poskrbim, da se dobro naspim in spočijem. Če imam generalko, se pred tem dobro uigram, potem pa ne vadam več. Počivam in se nato v miru pripravim, da grem čim bolj mirna na oder.

Kakšna je razlika med igranjem v orkestru ali komornih zasedbah in solističnimi nastopi?

Igranje v orkestru je zame zelo pomembno, saj sem imela v Tonhalle orkestru odlične mentorje in veliko priložnosti igrati z vrhunskimi dirigenti in solisti. Naučila sem se poslušati vse ostale instrumente ob tem, ko igram svoj del. To je namreč precej zahtevno, saj je potrebna stoodstotna koncentracija in zelo dobro poznavanje svoje melodije. Ko pa lahko začneš poslušati okrog sebe, se začne pravo muziciranje. Igranje komorne glasbe je zame velik užitek, saj se med glasbeniki izmenjuje veliko energije. Repertoar je obsežen in čudovit, vsak instrument je izpostavljen, v primerjavi z orkestrom je mogoče slišati posameznikov ton, karakter in dušo, zato nobeno komorno delo ne bo izvedeno dvakrat enako.

Pri solističnih nastopih pa sem seveda najbolj izpostavljena, ti nastopi zahtevajo veliko priprav in vadbe, zame pomenijo tudi največji stres, saj moram biti takrat, ko se kot solistka postavim pred orkester, vrhunsko pripravljena. Z interpretacijo sem lahko zelo svobodna, saj lahko izrazim svojo idejo o skladbi, orkester in dirigent pa mi sledita.

Veliko si na poti, v hotelih, izpostavljena kameram in mikrofonom, ogromno vadiš. V čem najdeš sprostitev?

Zelo pomembno je, da sem v dobri fizični in psihični kondiciji. Imam srečo, da je moja sestra fizioterapevtka in mi je že kmalu na začetku moje poti pokazala vaje, ki mi koristijo pri igranju violine. Zelo rada skačem s kolebnico, tečem, plavam ali pa grem na sprehod v gozd. Svoj dan pa po navadi začnem z razteznimi vajami.

Ustanovila si svoj SONC FESTIVAL. Kakšen je bil odziv na prvi festival in kaj načrtuješ v prihodnje?

SONC FESTIVAL sem ustanovila z namenom, da izvajamo komorno glasbo na zelo visokem umetniškem nivoju. Moja želja je bila, da povabim odlične glasbenike iz tujine, da spoznajo tudi lepote Slovenije in našo kulinariko. Uspelo nam je pripraviti tri odlične koncerte – v Ljubljani, Kostanjevici na Krki in v Radečah. Nisem si predstavljala, da je toliko dela z organizacijo, ampak s pomočjo družine in dobrih ljudi nam je uspelo. Odziv publike je bil zelo pozitiven, glasbeniki na festivalu so bili zadovoljni, sproščeni in jim bo Slovenija ostala v nepozabnem spominu. Projekt nas je kot družino še bolj povezal in verjamem, da zmoremo karkoli. Za letošnji imam že zasnovan program, upam, da mi bo uspelo dobiti še kakšnega sponzorja in nadaljevati s festivalom.

Večina mladih nadarjenih glasbenikov sanja o solistični karieri. Kaj bi jim ti svetovala?

Žal ni čudežnega recepta, ki bi pomagal do solistične kariere. Poleg vadbe in nenehnega izobraževanja je zelo pomembno, da glasbenik išče svoj unikaten glas, svojo izvedbo in svoj notranji mir. Seveda pa je potrebno imeti v življenju tudi srečo, da te v pravem trenutku sliši nekdo, ki ti bo pomagal na tvoji poti. Mislím pa, da so v današnjih časih zelo redki glasbeniki, ki živijo samo od solistične kariere. Večina jih zraven še poučuje ali pa igrajo v kakšni komorni zasedbi. Zato bi mladim glasbenikom svetovala, naj najprej postanejo vsestranski glasbeniki z veliko znanja, potem pa se bo že pokazala prava pot. Naj verjamejo svojim sanjam, saj ko si nekaj zelo želimo, se to pogosto uresniči. Sama rada igram kot solistka, kot komorna glasbenica in zelo uživam tudi v orkestru. Kombinacija vseh možnosti me izpolnjuje in sem zelo srečna, da se mi odpirajo tako dobre priložnosti in da lahko sodelujem z odličnimi glasbeniki.

Dva avtorja – dve stopnišči

Nagrajени fotografiji Srečka Zajca in Petra Miloševiča

Stane Jagodič, akad. slikar in publicist

Tokrat sta za nagrado izjemoma izbrana dva tematsko različna motiva.

Avtor Srečko Zajc je svoj nagrajени motiv pospremil z naslednjim pojasnilom: »Morda ni odveč dokumentarna fotografija, posneta pred frančiškansko cerkvijo. Ljubljana zgodaj zjutraj ob koncu tedna živi svoje življenje. Gospa je pripeljala kruh, ki ga bodo razdelili. Naslov fotografije: *Daj nam naš vsakdanji kruh!*« Posnetek ne prikazuje beračice, ampak dobrodušno ženko, ki iz usmiljenja do revežev polaga kruh v plastični zaboj, nameščen na stopnici pred frančiškansko zgradbo, kjer se družijo siromaki, v stavbi nad stopniščem pa domuje dobrodelna organizacija Karitas. Sklonjena dobrotnica se je najbrž pripeljala s kolesom, ki je naslonjeno na klop, z desne strani pa jo nestrpno opazuje droben golob v pričakovanju, da bo deležen kakšne drobtinice. Ni kaj, žena dobrega srca je vredna posnemanja.

Avtor drugega motiva je Petar Miloševič. Gre za razkošno ovalno stopnišče v poznobaročni profani palači, ki ga je leta 1777 zgradil jezuitski arhitekt Gabriel Gruber. V tej stavbi, ki je v preteklosti menjala različne lastnike, danes domuje Arhiv Slovenije. Rokokojsko stopnišče je bilo leta 1976 pod vodstvom prof. Franca Kokaljja in v sodelovanju konservatorjev Ivana Pavlinca ter Moma Vukovića obnovljeno, Herrleinovo podobo na stropu

Foto: Srečko Zajc
Nagrajena fotografija.

pa je restavriral slikar Viktor Snoj. Fotosnemalec se je odločil za frontalni pogled, a je s pomočjo fotooptike pričaral tudi žabjo in ptičjo perspektivo stopnišča. Kompozicija je izredno razgibana zaradi rokokojskih štukatur (kitasti obeski, zidni venci, kartuše), rdeče preproge na stopnicah in slikovite kamnite ograje, ki jo v sredini na prelomu stopnic krasi čebulasti pokal. Stopnišče je skozi okna obsijano z zunanjo sončno svetlobo, medtem ko iz sosednjega prostora žari umetna svetloba, kar daje razgibanemu motivu poseben čar.

Nagrajencema so se najbolj približali: Jaka Zorman z računalniško obdelanim motivom Tromostovja, Primož Lampič s črno-belim posnetkom Mesarskega mostu v razgibani novoletni razsvetljavi, ki od poslanih živobarvnih motivov kreativno izstopa; in Neža Kompore z motivom, ki ga je naslovlila 'Bicikelj'.

Različne fotovtise iz mesta in predmestja prestolnice so prispevali še Anica Štancar, Ana Skobe, Tajda Hladnik, M. Peternel, Amalija Lazar Bevc, Ajda Žagar in Borut C.

Foto: Petar Miloševič
Nagrajena fotografija.

Nagradni fotonatečaj Moja Ljubljana

Avtor vsakokratnega izbranega posnetka motiva Ljubljane prejme 125 evrov. Fotografije za objavo v naslednji številki pošljite najpozneje do 21. aprila 2017 na naslov: Mestna občina Ljubljana, glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana na CD-ju ali v fizični obliki ali na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Za vse prejete natečajne fotografije si Mestna občina Ljubljana pridržuje pravico, da jih objavi v tiskani in/ali spletni obliki glasila Ljubljana.

Napovednik dogodkov v četrtih

DOGODEK	KRATKA VSEBINA	ČETRTHA SKUPNOST	TERMIN	LOKACIJA
PREDAVANJE O TEMELJNIH POSTOPKIH OŽIVLJANJA IN PRIKAZ (VARNE) UPORABE DEFIBRILATORJA	Delavnica Temeljni postopki oživljanja in prikaz pravilne (varne) uporabe defibrilatorja. Brezplačne meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola.	ČS ŠENTVID	Četrtek, 6. 4. 2017 ob 18. uri	PGD Stanežiče Dvor, Stanežiče 64
		ČS SOSTRO	Četrtek, 13. 4. 2017 ob 18. uri	Sedež ČS Sostro, Cesta II. grupe odredov 43/1, (Zadružni dom Zadvor), sejna soba
		ČS TRNOVO	Četrtek, 20. 4. 2017 ob 18. uri	Sedež ČS Trnovo, Devinska 1 b, večnamenska dvorana, II. nad.
MOŽGANSKI FITNESS Z JASMINO LAMBERGAR	Dolgoročni spomin: ● ali lahko priključimo pretekle dogodke, ● zakaj se ne spomnimo, ● z vajami do boljšega priključja. Z vajami za spomin bo mednarodne trenerka razgibala vaše možgane.	ČS ŠENTVID	Sreda, 19. 4. 2017 ob 18. uri	PGD Medno, Medno 79, sejna soba
PREPOZNAVANJE IN PRVI ZNAKI DEMENCE	Strokovno predavanje za svoje in druge, ki skrbijo za osebe z demenco v domačem okolju. Izvajajo strokovni sodelavci Združenja za pomoč pri demenci Spominčica.	ČS ŠENTVID	Sreda, 12. 4. 2017 ob 17. uri	Na Gmajni 1, dvorana, I. nadstropje
PREDSTAVA ZA OTROKE ZOBNI ZAJČEK * Družinsko gledališče Kolenc	Zabavna animacijska dogodiščina o zobkih, sladkarjih, jabolku in zobozdravnih, ki niso noben bav bav!	ČS ŠMARNA GORA	Sobota, 1. 4. 2017 ob 11. uri	Dom krajanov, Srednje Gameljne 50, dvorana
POTOPISNO PREDAVANJE FJAKANJE PO UGANDI IN RUANDI	Popotnika Mateja Senica in Gregor Pavkovič pripravljata srečanje z gorilami na poti na goro Bisoke v Ruandi, plavali bomo v vulkanskem jezeru, udeleženi bomo v divji vožnji po cestah Ugande z najeto Toyota Rav4.	ČS ŠMARNA GORA	Četrtek, 20. 4. 2017 ob 19.30 uri	Dom krajanov, Srednje Gameljne 50, dvorana
URA PRAVLJIC	Pripovedovanje pravljice in ustvarjanje.	ČS ČRNUČE	Vsako sredo ob 17. uri (26. 4. odpade)	Knjižnica Črnuče, Dunajska cesta 367
URA PRAVLJIC	Pripovedovanje pravljice in ustvarjanje.	ČS POSAVJE	Vsako sredo ob 17. uri (6. 4. odpade)	Knjižnica Glinškova ploščad, Glinškova ploščad 11a
POPOLDAN S KNJIŽNICO GLINŠKOVA PLOŠČAD (POMLAD S KNJIGO)	Na prireditvi, s katero bomo zaznamovali tudi mednarodni dan knjig za otroke (2. april), pripravljamo pester program, poln toplih ilustracij, raznolikih knjig, predavanj in drugih zanimivosti, namenjenih otrokom in odraslim.	ČS POSAVJE	Sreda, 5. 4. 2017 ob 12.30 uri	Knjižnica Glinškova ploščad, Glinškova ploščad 11a
BODI MOJ PRIJATELJ – razstava ilustracij Suzi Bricelj	Suzi Bricelj bo tokrat s svojimi deli obogatila Popoldan s knjižnico Glinškova ploščad, kjer bomo razstavljali njena dela.	ČS POSAVJE	5.4.2017 – 31.5.2017	Knjižnica Glinškova ploščad, Glinškova ploščad 11a
BODI MOJ PRIJATELJ – Suzi Bricelj	Po otvoritvi ilustracij Suzi Bricelj bo potekala delavnica, na kateri bomo spoznali proces ustvarjanja knjižnih ilustracij ter tudi sami poskusili kakšno narisati.	ČS POSAVJE	Sreda, 5. 4. 2017 ob 17. uri	Knjižnica Glinškova ploščad, Glinškova ploščad 11a
PASJA KOMUNIKACIJA – Urška Godler	Način sporazumevanja psov se močno razlikuje od človeškega. Naučili se bomo, kako prepoznati različna čustvena stanja pri psih.	ČS POSAVJE	Sreda, 5. 4. 2017 ob 18.30 uri	Knjižnica Glinškova ploščad, Glinškova ploščad 11a
TEČAJ RISANJA	Udeleženci vseh generacij se na tečaju učijo osnov risanja in različnih tehnik risanja ter s pomočjo odlične voditeljice ustvarjajo čudovite risbe.	ČS POSAVJE	Vsak četrtek od 17. do 19. ure	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletni kabinet 1
MATRICA ŽIVLJENJSKE ENERGIJE - ČIŠČENJE IN AKTIVIRANJE ČAKER	Delavnice in vaje za razvoj in spodbujanje samopomoči k pozitivnim spremembam: prepoznavanje omejujočih vzorcev, energijski samoretinji, reiki za ravnovesje čaker, iskanje rešitev za težave.	ČS POSAVJE	Sobota, 8. 4. 2017 od 10. do 12. ure Sobota, 22. 4. 2017 od 10. do 12. ure	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletni kabinet
OSREDNJA ČISTILNA AKCIJA	Osrednja čistilna akcija ČS Moste bo potekala na dveh lokacijah. Po zaključnem čiščenju se bomo pred DSO Fužine posladkali s palačinkami. Dodatna navodila in prijavnica na spletni strani ČS Moste.	ČS MOSTE	Četrtek, 20. 4. 2017 ob 17. uri	Zbirni mesti: 1. Tržnica Moste, Zaloška 55 2. DSO Fužine, Nove Fužine 40
ČISTILNA AKCIJA	Turistično društvo Zajčja dobrava vabi na vsakoletno čistilno akcijo Za lepšo Ljubljano.	ČS POLJE	Sreda, 5. 4. 2017, in četrtek, 6. 4. 2017, ob 15. uri	Pred PGD Zadobrova – Sneberje – Novo Polje, Sneberska 102
OSVEŽIMO ZALOŠKO 220 Z MLADIMI ZMAJI ZALOG	Pridružite se mladim zmajem Zalog – ČAMAC in jim pomagajte urediti okolico ČMC Zalog.	ČS POLJE	Sobota, 8. 4. 2017 ob 10. uri	Četrtni mladinski center Zalog, Zaloška c. 220
LUTKOVNA MATINEJA VARNA POT V SOLO	Pravilčno lutkovno gledališče je pripravilo predstavo, po kateri sledi še delavnica izdelovanja naprstnih lutk.	ČS POLJE	Sobota, 22. 4. 2017 ob 11. uri	Center Zalog, Zaloška 267, dvorana za prireditve
DAVČNO SVETOVANJE – PRO BONO	Davčno svetovanje (Anton Ficko) za občane ČS Trnovo poteka 1x mesečno po eno uro v prostorih ČS Trnovo. Svetovanje po predhodnem dogovoru vsako 3. sredo med 16. in 17. uro na sedežu ČS Trnovo.	ČS TRNOVO	Januar–april 2017 od 16. do 17. ure	Sedež ČS Trnovo, Devinska 1B Predhodna najava po telefonu 01 429 16 13
SREČEVALNICA	Brezplačna srečanja in delavnica ročnih del – pletenje, kvačkanje, klekljanje. RK Slovenije, OZ Ljubljana.	ČS CENTER	Vsak torek ob 16. uri	Rozmanova 12, mala sejna soba
ČAJ OB PETIH	Ustvarjalne delavnice, druženje ob čaju. HD Nikoli sam in ČS Center.	ČS CENTER	Vsak torek ob 15.30 uri	Štefanova 11, sejna soba
USTVARJALNE DELAVNICE	Ročna dela, barvanje mandal in pobarvank. DU Poljane.	ČS CENTER	Vsak torek od 12. do 14. ure	Zarnikova 3, pisarna društva, soba 5
DRUŠTVO BOLNIKOV Z OSTEOPOROZO	Ultrazvočne meritve meritve kostne gostote in izračun tveganja za morebitne zlome, meritve krvnega sladkorja in holesterola. Prispevek za meritve 5 €.	ČS CENTER	Sreda, 5. 4. 2017 od 16. do 18. ure	Grablovičeva 28, sejna soba
ČISTILNA AKCIJA	Skupna čistilna akcija (Tivoli, Ljubljanski grad, Tabor, Poljane, Vodmat, Prule in bregovi Ljubljane). Zbor ob 9.00 uri, ob 10.00 uri odhod v skupinah, ob 13.00 uri zbor na izhodišču, malica.	ČS CENTER in ČS TRNOVO	Sobota, 22. 4. 2017 ob 9. uri	Trnovski pristan (Pruški most)
SREČEVALNICA KO RK ZELENA JAMA	Različne delavnice – program je objavljen na www.ljubljana.ozrk.si/sl/SRECEVALNICA	ČS JARŠE	Četrtek, 6. 4. in 20. 4. 2017 ob 17. uri	Zelena jama – Perčeva 22
ČISTILNA AKCIJA TD ZELENA JAMA IN ČS JARŠE	Čistilna akcija Za lepšo Ljubljano 2017.	ČS JARŠE	Sobota, 8. 4. 2017 ob 9.30 uri	Pred sedežem ČS Jarše, Kvedrova 32
ČISTILNA AKCIJA TD ZELENA JAMA IN ČS JARŠE	Čistilna akcija Za lepšo Ljubljano 2017.	ČS JARŠE	Sobota, 8. 4. 2017 ob 9.30 uri	Zelena jama – Perčeva 22
ČISTILNA AKCIJA TD ZELENA JAMA IN ČS JARŠE	Čistilna akcija Za lepšo Ljubljano 2017.	ČS JARŠE	Sobota, 8. 4. 2017 ob 9. uri	Pred PGD Šmartno ob Savi, Kopna pot 6

skupnostih za april 2017

DOGODEK	KRATKA VSEBINA	ČETRTHNA SKUPNOST	TERMIN	LOKACIJA
ČISTILNA AKCIJA ČS ŠENTVID	Zbirna mesta ob 9. uri: ŠENTVID – Ljudski dom, GUNCLJE – Rugby igrišče, GUNCLJE – Skakalnica, STANEŽIČE – PGD Stanežiče, MEDNO – PGD Medno, VIŽMARJE – BROD – Vrtec Mravljincek in VIŽMARJE – BROD – Nogometno igrišče. Zaključek ob 11. uri: Rugby igrišče Oval v Guncjljah.	ČS ŠENTVID	Sobota, 1. 4. 2017 ob 9. uri	Zbirna mesta Šentvid, Gunclje, Medno, Vižmarje-Brod
SPOMLADANSKI ŠOPKI ROŽIC	Vabljeni na reciklažno-ustvarjalno delavnico, na kateri bodo otroci od leta dalje izdelali spomladanske šopke rožic iz papirja in zamaškov.	ČS ŠENTVID	Torek, 11. 4. 2017 ob 14. uri.	MKL - Knjižnica Šentvid, Prušnikova ul. 106
DOBER DAN, ZDRAVJE - strokovno predavanje (Sabina Grošelj)	Kaj jesti in česa ne, kako in kdaj, kateri pripravki ali superživila upravičujejo svoj sloves. Verodostojne in preverljive informacije za dobro zdravja človeka.	ČS ŠENTVID	Sreda, 12. 4. 2017 ob 19.30 uri	MKL - Knjižnica Šentvid, Prušnikova ul. 106
ZAKAJ JE POLJE JEZERO Ekopravljica	Zakaj mora mravljica čisto sama nositi težak tovor, zakaj je starček tako ubog in sam, zakaj nima pravljica srečnega konca ... in še nekaj malega o Cerknškem jezeru. Vabljeni otroci od 4. leta naprej in njihovi starši!	ČS ŠENTVID	Četrtek, 13. 4. 2017 ob 17. uri	MKL - Knjižnica Šentvid, Prušnikova ul. 106
RAZPLETANJE ZGODB - bralno srečanje	Cheryl Strayed, avtorica knjige Divja, se je po osebnih pretresih odločila prehoditi Pacifiško gorsko pot, ki poteka od mehiške meje v Kaliforniji do Kanade in še dlje. Bralno skupino vodi Mateja Kobal.	ČS ŠENTVID	Torek, 18.4.2017 ob 19.30 uri	MKL - Knjižnica Šentvid, Prušnikova ul. 106
MORJE IN MORNARJI - literarni večer	Katere so danes naše prioritete? Z nekaj odgovori in misli nam bo na predstavitvi svojega knjižnega opusa postregel Ivan Blagus, pisatelj nemirne, a iskrene duše.	ČS ŠENTVID	Sreda, 19. 4. 2017 ob 19.30 uri	MKL - Knjižnica Šentvid, Prušnikova ul. 106
KAMPANIJA ROKAVICE GOR - TIGRASTI KOMARJI	Pridružite se brezplačnemu izobraževalno-preventivnemu dogodku na temo tigrastega komarja. Prinesite odsluženo posodo iz keramike, plastike ali kovine, nagradili vas bomo s sadiko zelišča, ki odganja tigraste komarje.	ČS ŠENTVID	Sreda, 19. 4. 2017 od 10. do 18. ure	Prušnikova ul. 63, parkirišče pred trgovino Mercator
GUSARSKO GLEDALIŠČE KAPITANA DADE	Iinteraktivna gledališka pustolovščina - abonma ŠODRČEK*	ČS ŠENTVID	Sreda, 12. 4. 2017 ob 18. uri	Ljudski dom Šentvid, Prušnikova ul. 99
ČAJANKA	Druženje starejših krajanov.	ČS ŠIŠKA	Četrtek, 6. 4. 2017 od 17. do 19. ure	Sedež ČS Šiška, Kebetova 1
DRUŽENJE STAREJŠIH KRAJANOV	Skupinski pogovori.	ČS ŠIŠKA	Torek, 18. 4. 2017 od 16. do 18. ure	Sedež ČS Šiška, Kebetova 1
URA PRAVLJIC	Pripovedovanje pravljice in ustvarjanje.	ČS BEŽIGRAD	Vsako sredo ob 17. uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
URA PRAVLJIC	Pripovedovanje pravljice in ustvarjanje.	ČS BEŽIGRAD	Vsako sredo ob 17. uri (25. 4. odpade)	Knjižnica Savsko naselje, Belokranjska ulica 2
URA PRAVLJIC	Pripovedovanje pravljice in ustvarjanje.	ČS BEŽIGRAD	Vsako sredo ob 17. uri	Knjižnica dr. France Škerl, Vojkova cesta 87a
NAGRADA KRISTINE BRENKOVE ZA IZVIRNO SLOVENSKO SLIKANICO 2016	Nagrado podeljuje Zbornica knjižnih založnikov in knjigotržcev.	ČS BEŽIGRAD	6. 2. 2017 – 28. 4. 2017	Knjižnica dr. France Škerl, Vojkova cesta 87a
SLOVENSKE LITERARNE NAGRADE 2016	Že tradicionalna razstava Tjaše Šesek ponuja pregled slovenskih literarnih nagrad v letu 2016.	ČS BEŽIGRAD	1. 3. 2017 – 30. 4. 2017	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
MATURA'17 – Tanja Tomšič (Pomlad s knjigo)	Na aprilskih delavnicah, ki so namenjene pripravam na maturo iz slovensčine, bomo analizirali roman Krasni novi svet Aldousa Huxleya, ki bo poleg Alamuta Vladimirja Bartola podlaga za maturitetni esej 2017.	ČS BEŽIGRAD	Ponedeljek, 3. 4. 24. 2017 ob 17.30 uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
BUTALCI – OŠ Poljane	Razstava osnovnošolcev OŠ Poljane skuša pojasniti, zakaj Butalci še vedno smešni in ostajajo aktualni.	ČS BEŽIGRAD	3. 4. 2017 - 19. 5. 2017	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
KUBA PO FIDELOVI SMRTI – Ervin Strmčnik	Predavatelj bo predstavil najzanimivejše dogodivščine s svojega enomesecnega potovanja po Kubi.	ČS BEŽIGRAD	Torek, 4. 4. 2017 ob 18. uri	Knjižnica dr. France Škerl, Vojkova cesta 87a
CICIUHEC V VRTCU MLADI ROD	Otroci iz Vrta Mladi rod, enote Vetrnica, skupine Lisice in skupine Ježi nam bodo predstavili svoje izdelke.	ČS BEŽIGRAD	5. 4. 2017 – 26. 4. 2017	Knjižnica Savsko naselje, Belokranjska ulica 2
MENOPAIZA, ČAS ZA SPREMEMBE – prim. Lucija Vrabčič Dežman, dr. med.	Predavateljica, specialistka ginekologije in porodništva, bo spregovorila o specifikah menopavze, možnostih zdravljenja ter o priložnosti za začetek novega življenjskega obdobja.	ČS BEŽIGRAD	Sreda, 5.4.2017 ob 18.30 uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
SPOZNAJMO ŽIVALI – Ana Tomašič, Društvo za razvoj odgovornosti ŠKATELC	Kačja delavnica. Naučili se bomo vse o prehrani in skrbi za kače. Prijave v knjižnici, na 01 308 53 00 ali na bezigrad@mkjlj.si.	ČS BEŽIGRAD	Četrtek, 6. 4. 2017 ob 17. uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
poHAIKUJ z nami!	Razstava izbranih haikujev in fotografij.	ČS BEŽIGRAD	10.4.2017 – 30.4.2017	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
PRIDI SE IGRATI! – Anamarija Peterkovič	Na igralni urici bomo spoznali divje živali in se podali na lov na zaklad. Za otroke, starejše od 3 let. Prijave v knjižnici, na 01/ 308 53 00 ali na bezigrad@mkjlj.si.	ČS BEŽIGRAD	Torek, 11. 4. 2017 ob 17. uri	Knjižnica dr. France Škerl, Vojkova cesta 87a
LJUDJE Z GLUHOSLEPOTO V SLOVENIJI – dr. Simona Gerenčer Pegan	Predavateljica in avtorica knjige nam bo predstavila pogled na gluhoslepoto, ki je bil doslej zamolčan, spregledan in preslišan.	ČS BEŽIGRAD	Sreda, 12. 4. 2017 ob 18.30 uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
LABIRINTI – MATHEMA	Podili se bomo po labirintih, spreminjali in zapletali poti. Dobimo se enkrat mesečno, vsak drugi četrtek v mesecu. Prijave v knjižnici, na 01/ 308 53 00 ali na bezigrad@mkjlj.si.	ČS BEŽIGRAD	Četrtek, 13. 4. 2017 ob 17. uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
ŽIVETI NA PLANETU, KI NE RASTE – dr. Lučka Kajfež Bogataj	Predavanje ob bližajočem se svetovnem dnevu Zemlje.	ČS BEŽIGRAD	Četrtek, 13. 4. 2017 ob 18.30 uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
SEM DEL VSEGA, KAR SEM PREBRAL – Katjuša Jakšič (Pomlad s knjigo)	Ob vodstvu terapevte bomo skupaj prebrali knjige in pustili, da najdejo pot do nas.	ČS BEŽIGRAD	Petek, 14. 4. 2017 ob 10. uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
MOJA IGRAČA – Mojca Bartolič	Na aprilski ustvarjalni delavnici bomo izdelali instrumente, ki oponašajo pomladni dež, grmenje, točo. Prijave v knjižnici, na 01 308 53 00 ali bezigrad@mkjlj.si.	ČS BEŽIGRAD	Torek, 18. 4.2017 ob 17. uri	Knjižnica dr. France Škerl, Vojkova cesta 87a

DOGODEK	KRATKA VSEBINA	ČETRTHA SKUPNOST	TERMIN	LOKACIJA
ZGODBA KOT ZDRAVILO – Karolina Rebernik (Pomlad s knjigo)	S pomočjo knjige Ženske, ki tečejo z volkovi bomo odkrivali, kako nam lahko zgodba vlije novih psihičnih moči.	ČS BEŽIGRAD	Torek, 18. 4. 2017 ob 18.30 uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
GOVORICA TELES. Gestika – Lilijana Pahor	Določene gibe izvajamo zavestno, drugi pa se pojavijo povsem podzavestno. Prijave do 18. aprila na bd@mkj.si.	ČS BEŽIGRAD	Sreda, 19. 4. 2017 ob 15. uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
KNJIŽNA DOŽIVETJA – Jurij Hudolin (Pomlad s knjigo)	Srečanje v sodelovanju z Društvom Slovenskih pisateljev.	ČS BEŽIGRAD	Sreda, 19. 4. 2017 ob 18.30 uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
DEVET REPORTAŽNIH KROGOV SODOBNE INDIJE – Klemen Šega in Žiga Brdnik	Popotniški fotograf in reportažni novinar nam bosta prek zgodb, fotografij in videa Indijo predstavila na edinstven način.	ČS BEŽIGRAD	Četrtek, 20. 4. 2017 ob 18.30 uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
OBRAZNA JOGA – Jasna Novak Beguš	Predstavitve vodi certificirana inštruktorica obrazne joge.	ČS BEŽIGRAD	Petek, 21. 4. 2017 ob 17. uri	Knjižnica dr. France Škerl, Vojkova cesta 87a
Z ZNANJEM O ENERGIJI V NAPREDNO, NOVO ŽIVLJENJE – E Priložnost	Na delavnici bo predstavljena metoda, s katero se lahko prenovite in povečate energijo.	ČS BEŽIGRAD	Torek, 25. 4. 2017 ob 18.30 uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
MAČJA ZABAVA: ZAKLJUČNA PRIREDITEV UR PRAVLJIC	Lutkovna predstava ob 70. obletnici prve izdaje slikanice Ele Peroci ter zaključku ur pravljic. Predstavi sledi mačja ustvarjalnica.	ČS BEŽIGRAD	Sreda, 26. 4. 2017 ob 17. uri	Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1
ŠPORTAJ ZA SPREMEMBO!	Športne aktivnosti za mlade med 10. in 29. letom.	ČS BEŽIGRAD	Vsak ponedeljek od 16.30 do 18.30 ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
MAGIC THE GATHERING	Igranje Magic the gathering s Kartologi za mlade od 16 leta dalje.	ČS BEŽIGRAD	Vsak ponedeljek od 19. do 23. ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
MLADI KIPARSKI USTVARJALCI	Kiparske delavnice za mlade med 10. in 29. letom.	ČS BEŽIGRAD	Vsak torek od 16. do 18. ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
KAJ SE KUHA V MLADINCU?	Kuharska delavnica za mlade med 10. in 29 letom.	ČS BEŽIGRAD	Vsako sredo od 16.30 do 18.30 ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
VESELI MIKROFON	Pevska delavnica za mlade med 10. in 29. letom.	ČS BEŽIGRAD	Vsako sredo od 16.30 do 18.30 ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
ŠILA – improvizacijsko gledališče	Delavnice improvizacijskega gledališča za mlade med 10. in 29. letom.	ČS BEŽIGRAD	6. 4., 13. 4. in 20. 04. 2017 od 15. do 17. ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
NAMIZNE DRUŽABNE IGRE	Igranje družabnih iger z Društvom KIND za mlade od 16. leta dalje.	ČS BEŽIGRAD	Vsak četrtek od 19. do 23. ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
IZ BUBE V METULJA!	Kozmetične in kuharske delavnice za mlade med 10. in 29. letom.	ČS BEŽIGRAD	Vsak petek od 16. do 18. ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
14+ JE ZAKON!	Petkova večerna druženja za mlade od 14. leta naprej.	ČS BEŽIGRAD	Vsak petek od 18. do 21. ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
MAGIC THE GATHERING TURNIR	Turnir v igranju Magic the gathering s Kartologi za mlade od 16. leta dalje.	ČS BEŽIGRAD	Nedelja, 16. 4. 2017	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
TEČAJ RAZVIJANJA FOTOGRAFIJ	Razvijanje analognih fotografij v temnici. Tečaj je primeren za začetnike, prijave na info@knjiznicareci.si.	ČS BEŽIGRAD	3. 4., 10. 4., 17. 4., 24. 4. 2017	Knjižnica REČI, Belokranjska ulica 6
UČENJE OSNOV RISANJA IN SLIKANJA S POMOČJO RASTLIN	Vodita ustanoviteljici Zavetišča za zavržene rastline. Zazelene prijave na zavrzene.rastline@gmail.com.	ČS BEŽIGRAD	3. 4., 10. 4., 17. 4., 24. 4. 2017 od 17. do 19. ure	Knjižnica REČI, Belokranjska ulica 6
NAMIZNI PUSTOLOVCI	Preživite torkov večer v prijetni družbi ob igranju družabnih iger.	ČS BEŽIGRAD	Torek, 4. 4. in 25. 4. 2017 od 19. do 22. ure	Knjižnica REČI, Belokranjska ulica 6
ŠIVILJSKA DELAVNICA	Primerna za začetnike in tudi tiste, ki želijo izpopolniti znanje. Pomagala bo gospa Anka. Obvezne prijave.	ČS BEŽIGRAD	6. 4., 13. 4., 20. 4., 27. 4., 30. 4. 2017 od 18. do 20. ure	Knjižnica REČI, Belokranjska ulica 6
VEČER LATINOAMERIŠKE GLASBE IN PLESA	Pridružite se na večerih, kjer bomo plesali in se učili latinoameriških plesov.	ČS BEŽIGRAD	6. 4., 7. 4., 13. 4., 14. 4., 20. 4., 21. 4., 27. 4., 28. 4. 2017 od 20. do 22. ure	Knjižnica REČI, Belokranjska ulica 6
TEČAJ KVAČKANJA	Naučili se boste osnov kvačkanja. Po tečaju boste znali kvačkati šale, kape, rokavice, igrače in darila različnih vrst. Prijave na ivka.balazova@gmail.com.	ČS BEŽIGRAD	Sreda, 5. 4. in 19. 4. 2017 od 17. do 19. ure	Knjižnica REČI, Belokranjska ulica 6
JOGA	Tečaj joge, primeren za začetnike.	ČS BEŽIGRAD	5. 4., 19. 4., 26. 4. od 19. do 20. ure in 12. 4. od 19.30 – 20.30 ure	Knjižnica REČI, Belokranjska ulica 6
PREDAVANJE: ALKIMIJA ODNOSOV	Dobrodošli na interaktivno predavanje Alkimija odnosov. Srečanje vodi Andrej Pešec, vodja projekta Znanje za življenje.	ČS BEŽIGRAD	Sreda, 12. 4. 2017 od 17.30 do 19.15 ure	Knjižnica REČI, Belokranjska ulica 6
DELAVNICA IZ PSIHODRAME	Spoznavanje osnov psihodrame: prostor, igra vlog, menjava vlog, ogledalo, dvojnik. Prijave na jaka.sotlar@gmail.com ali 040/ 464 166.	ČS BEŽIGRAD	Torek, 11. 4. 2017 od 18. do 20. ure	Knjižnica REČI, Belokranjska ulica 6
IZMENJEVALNICA	Izmenjujejo se predmeti in oblačila, ki so bila donirana Humanitarnem centru Rdečega križa Ljubljana in jih prejemniki pomoči niso izbrali in bi bila sicer odpeljana v predelavo.	ČS BEŽIGRAD	Sobota, 8. 4. 017 od 10. do 16. ure	Knjižnica REČI, Belokranjska ulica 6
TELOVADBA – DU Boris Kidrič	Razgibanje za starejše	ČS BEŽIGRAD	Vsak torek od 9. do 10. ure	Vojkova 1, sejna soba
RAZGIBAVANJE ZA STAREJŠE – društvo TOLMUN	Revitalizacija	ČS BEŽIGRAD	Vsak torek od 9.30 do 11. ure	Belokranjska 6, mala dvorana
ŠOLA VADBE ABC – DU Boris Kidrič	Vadbo za starejše vodi g. Florjan.	ČS BEŽIGRAD	Vsak ponedeljek od 9. do 10. ure	Belokranjska 6, mala dvorana
JOGA (OBRAZNA, SMEHA)	Vadbo vodi inštruktorica joge ga. Suljevič.	ČS BEŽIGRAD	Vsak ponedeljek od 17. do 18.30 ure	Belokranjska 6, mala dvorana
PLESNI TEČAJ	Učenje plesnih korakov in »preplesavanje« že osvojenih plesnih korakov.	ČS BEŽIGRAD	Vsak petek od 19.15 do 21.30 ure	Belokranjska 6, mala dvorana
SREČEVALNICA	Tedenska srečanja Rdečega križa – KORK Bežigrad.	ČS BEŽIGRAD	Vsak torek ob 10. uri	Smoletova 16, pritličje
USTVARJALNA DELAVNICA ZA ODRASLE	Na delavnici bo potekala izdelava pomladnega velikonočnega okrasja iz modelirne mase. Obvezne so prijave do 12. 4. 2017 do 12h na poligilda.slo@gmail.com ali 01/ 428 03 45. Število udeležencev je omejeno na 12.	ČS RUDNIK	Četrtek, 13. 4. 2017 od 18. do 20. ure	Ižanska c. 303, 1. nadstropje (stara barjanska šola)

DOGODKI SO ZA OBISKOVALCE BREZPLAČNI, IZJEMOMA PLAČLJIVI SO OZNAČENI Z *.

Ljubljanski vestnik

Plečnikovo leto

V letošnjem letu obeležujemo 145. obletnico rojstva in 60. obletnico smrti arhitekta Jožeta Plečnika, ki je ustvaril Ljubljano, kot jo poznamo danes. Obletnici obeležujejo različni dogodki in aktivnosti vse letošnje leto. Osrednji del programa pripravljajo Muzej in galerije mesta Ljubljane (MGML), del katerih je tudi Plečnikova hiša v Trnovem, v kateri sta urejena muzejska postavitev o Plečnikovem opusu in življenju ter študijski center, ogledati pa si je mogoče tudi Plečnikovo domovanje z originalnim interierom, kot ga je zasnoval arhitekt, in njegovimi osebnimi predmeti.

Po razstavi, ki se pravkar končuje, Plečnik na Brionih bo od 14. aprila do 25. junija na ogled razstava, pripravljena v sodelovanju z Arhivom praškega gradu (avtor razstave dr. Martin Halata), ki bo osvetlila Plečnikovo snovanje preureditve in opreme zasebnih predsedniških prostorov praškega gradu ter pomembno osebno vez Plečnika s češkim predsednikom Masarykom in njegovo hčerko Alice. Na razstavi bodo predstavljeni načrti in fotografije originalno zasnovanih prostorov iz 30. let 20. stoletja ter replike stolov. Sledila bo razstava z naslovom JOŽE, ki bo v Plečnikovi hiši na ogled od

7. julija do 1. oktobra 2017. Na njej bodo v sodelovanju med galerijsko-projektnim prostorom DobraVaga in Plečnikovo hišo svojo aktualno likovno produkcijo predstavili mladi ustvarjalci, ki bodo skozi umetniška dela prikazali svoje lastno doživljanje slovenskega arhitekta.

Vsak od izbranih ustvarjalcev se bo v prostorih Plečnikove hiše predstavil z grafiko, narejeno po navdihu iz del in življenja arhitekta Jožeta Plečnika. Od 14. oktobra 2017 do 3. januarja 2018 si bodo obiskovalci Plečnikove hiše lahko ogledali še razstavo, na kateri bodo predstavljeni Plečnikovi izvirni načrti in arhivske fotografije za projekte, ki se povezujejo z vodo: vodnjaki, spomeniki, obeležja ..., od katerih velika večina ni bila uresničeni. Posebna pozornost bo posvečena tudi realiziranim projektom v Ljubljani in drugod po Sloveniji. - Vse razstave v Plečnikovi hiši bo spremljal pester program: od predavanj strokovnjakov do vodstev z avtorji razstav, od umetniških zajtrkov na vrtu, zanimivih programov za šole in vrtnice ter programov za družine do šole prostoročnega risanja. - Zanimive razstave, ki jih bomo napovedali v prihodnji številki, pa bodo predstavljene tudi drugod po Ljubljani.

Nepremičninski sejem MIPIM 2017

Mestna občina Ljubljana se je tudi letos predstavila na največjem investicijsko-nepremičninskem sejmu v Evropi MIPIM, ki je med 14. in 16. marcem 2017 potekal v Cannesu.

Slogan letošnje predstavitve Ljubljane je bil *Invest Slovenia. Ljubljana - your first choice* (Investirajte v Sloveniji, Ljubljana - vaša prva izbira), v okviru katerega je bilo obiskovalcem MIPIM-a predstavljenih pet ključnih razlogov za investiranje v Ljubljani: ● visoka kakovost življenja vseh meščank in meščanov, ● Ljubljana, mesto inovacij, ● privlačno okolje za naložbe, ● rast kulturnega in kongresnega turizma, ● investitorjem prijazno mesto. Mestna občina Ljubljana je na sejmu predstavila različne projekte, obiskovalci pa so se lahko podali tudi na navidezni sprehod po Ljubljani s pomočjo virtualnih očal, saj je bil posebej za sejem posnet film v 3D optični tehniki.

Novosti, ki jih prinaša zakon o dimnikarskih storitvah za uporabnike

Licenčni sistem prinaša prednosti tako za dimnikarske družbe, kot za uporabnike dimnikarskih storitev. Prednost za dimnikarske družbe je, da po novem ne bodo več omejene na območja, nov sistem pa pomeni priložnost tudi za tiste, ki do zdaj niso mogli opravljati dejavnosti, da ob izpolnjevanju pogojev lahko vstopijo vanjo.

Najpomembnejšo novost zakon prinaša uporabnikom dimnikarskih storitev, ki bodo imeli **možnost izbire dimnikarske družbe** z vsemi koristimi konkurenčnega trga, za uporabnike prijaznejšo izvajanje storitev ter cenovno konkurenčnost, saj bodo določene najvišje dovoljene cene storitev.

Foto: Ema Kondič

Mestna občina Ljubljana je obiskovalcem nepremičninskega sejma MIPIM 2017 pripravila virtualni sprehod po Ljubljani.

Obveznost izbire dimnikarske družbe spremlja obveznosti uporabnika, da omogoči:

● prvi pregled za novozgrajeno malo kurilno napravo, ● omogoči vpis prvih izvedbi dimnikarskih storitev, ● dovoli izvajanje dimnikarskih storitev, ● omogoči pregled pred uporabo malih kurilnih naprav ob spremembah pri malih kurilnih napravah, vgradnji novih naprav in začetku obratovanja neaktivnih naprav, ● eno leto hrani zapisnik o izvedenem pregledu ter ● na podlagi odločbe pristojne inšpekcije odpravi ugotovljene pomanjkljivosti.

Če se uporabnik dimnikarskih storitev odloči zamenjati dimnikarsko družbo za opravljanje dimnikarskih storitev na svoji mali kurilni napravi, to stori do 30. junija tekočega leta za obdobje najmanj dvanajst mesecev. To obdobje se lahko skrajša, če pristojna inšpekcija ugotovi, da dimnikarska družba ne opravlja dimnikarskih storitev v skladu s tem zakonom.

Uporabnik dimnikarskih storitev najpozneje do 30. junija 2017 izbere s seznama dimnikarskih družb, ki ga bo ministrstvo v roku dveh mesecev od uveljavitve tega zakona objavilo na spletni strani (posredovali ga bomo tudi na vse občine), dimnikarsko družbo za opravljanje dimnikarskih

storitev na svoji mali kurilni napravi za obdobje najmanj dvanajst mesecev.

Do objave seznama dimnikarskih družb na spletni strani ministrstva lahko opravlja dimnikarske storitve izvajalec, ki je na dan 31. decembra 2016 opravljal obvezno državno gospodarsko javno službo izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom.

Če uporabnik dimnikarskih storitev do 30. junija 2017 ne izbere dimnikarske družbe, se šteje, da je izbral izvajalca, ki je na dan 31. decembra 2016 opravljal obvezno državno gospodarsko javno službo na področju dimnikarstva na območju, na katerem se nahaja njegova mala kurilna naprava, pod pogojem, da je ta izvajalec pridobil dovoljenje za opravljanje dimnikarskih storitev.

Uporabnik dimnikarskih storitev lahko v primeru, da se njegova mala kurilna naprava dejansko ne uporablja, s tem pisno seznaniti dimnikarsko družbo, ki je na mali kurilni napravi zadnja opravila dimnikarske storitve, ki vnese ta podatek v evidenco. V takih primerih bo pred začetkom uporabe potrebno opraviti ponovni pregled.

GALA KONCERT LADA LESKOVARJA NEKOGA MORAŠ IMETI RAD

Legendarni pevec, ovenčan s številnimi domačimi in mednarodnimi nagradami, **Lado Leskovar** ob 60-letnici svojega glasbenega ustvarjanja pripravlja veliki gala koncert v Cankarjevem domu, ki se bo dogajal v **torek, 25. aprila 2017**. Na koncertu bomo lahko spremljali pregled vrhuncev izjemnega opusa 60-letne kariere legende slovenske popevke, od slovenskih zimzelenih melodij do nepozabnih interpretacij svetovno znanih šansonov. Koncerta se bo udeležila tudi angleška igralka Vanessa Redgrave, s katero sta zaigrala v slovitom angleškem filmu *Isadora*, nagrajenem

z zlato palmo na festivalu v Cannesu. Ob častitljivem pevskem jubileju se bodo umetniku na odru pridružili tudi številni znani slovenski in mednarodni gostje: Nuša Derenda, Anika Horvat, Rade Šerbedžija, Ibrica Jusić, Momčilo Bajagić - Bajaga, Magnifico, Jan Plestenjak, Adi Smolar, Samuel Lucas, Sanja Ilić, Zijah Sokolović, Boris Cavazza in Sašo Hribar. Program bo vodil Janez Hočvar - Rifle. Umetnika spremlja Big Bang in Simfonični orkester RTV Slovenija. - *Nakup vstopnic:* <https://www.cd-cc.si/sl/glasba/lado-leskovar-60-let-na-odru-11093/>

VABILO K ZAKUPU VRTIČKOV NA RAKOVI JELŠI

Mestna občina Ljubljana razvija mrežo vrtičkov. V letu 2016 je bilo urejeno vrtičkarsko območje Rakova jelša s 320 vrtički v velikosti od 25 m² do 75 m². Območje leži južno od južne obvoznice (izhod Center) v nadaljevanju zelenega mestnega parka Rakova jelša. Območje vrtičkov leži v zelenju in vabi k uživanju, druženju, sprostitvi in pridelavi zelenjave. Zaradi slabih vremenskih razmer lani spomladi je bilo urejeno tik pred poletjem, vendar so tisti, ki so se kljub temu odločili za obdelavo zemljišča, že dobili prve pridelke. V letu 2017 bo še boljše, saj je pred nami še cela pridelovalna sezona. Mestna občina Ljubljana je za vse, ki se želijo vrtiček v spodbudnem okolju, objavila javni poziv za zbiranje ponudb za oddajo vrtičkov v zakup na Rakovi jelši. Besedilo javnega zbiranja ponudb je objavljeno na spletni strani Mestne občine Ljubljana, <http://www.ljubljana.si/si/mol/mestna-uprava/oddelki/varstvo-okolja/razpisi/106474/detail.html>.

Cena zakupa je 0,7 €/m²/leto. Za vse dodatne informacije nas lahko pokličete na tel. št. 01/306-43-27, nam pišete po elektronski pošti na naslov meliha.dizdarevic@ljubljana.si ali se osebno oglasite v času uradnih ur na naslovu Zarnikova 3, Ljubljana, 4. nadstropje, soba 411.

Da bo obdelava vrtičkov lažje stekla, bomo poskrbeli za strokovno pomoč pri vrtnarjenju. Dobili boste priporočila za vrtnarjenje s poudarkom na pravilni izbiri gnojil za gnojenje urbanih vrtičkov ter najpogostejših napakah, ki jih v praksi delamo pri gnojenju vrtičkov. V nadaljevanju boste slišali več o vzgoji sadik zelenjave, od tega, pri katerih vrstah je vzgoja prek sadik priporočljiva, kakšno je kakovostno seme, kako zagotavljamo optimalne razmere za kalitev semen in rast sadik, kaj vse potrebujemo za vzgojo sadik doma, o izdelavi razgradljivih posodic za vzgojo sadik do izdelave enostavne tople grede z naravnim ogrevanjem.

Foto: arhiv MOL

Vrtički na Rakovi Jelši

Dokumentarni film o Brunu Gröningu

Krog prijateljev Bruna Gröninga vabi na projekcijo dokumentarnega filma *Fenomen Bruno Gröning*. Film prikazuje delovanje znamenitega zdravilca po drugi svetovni vojni, ki je v življenju posameznikov pustila globoke duševne rane, telesne poškodbe in bolezni. Odgovor na stiske ljudi v tistem in današnjem času je Gröningov sistem duhovne prenovitve človeka in planeta. Film bo na ogled 16. aprila 2017 od 14. do 19,30 ure z dvema odmoroma v M hotelu, v dvorani H ali J. Vstopnice lahko rezervirate na številki 041/ 614 325. Vstop prost. Več na www.bruno-groening-film.org.

Mojstri hišni pomočniki

Za različna obrtniška dela v stanovanju (elektrika, vodovod, pleskanje, čiščenje, montaže, manjša zidarska dela ...) in okolici stavbe na vrtu ter nujne intervencije ob okvarah se lahko obrnete na strokovno zanesljivo, hitre in cenovno konkurenčne mojstre iz družinsko povezane skupine Datis (www.datis.si). Delovni čas pon.-sob. od 7. do 18. ure, v nujnih primerih tudi zunaj delovnega časa. M: 041/ 813 519, mojster Brane.

Gostilna Pri kolovratu

Nasproti Ljubljanske Stolnice je ponovno odprla vrata ena najstarejših ljubljanskih gostiln. Danes imajo v ponudbi predvsem tradicionalne slovenske in ljubljanske jedi. Poleg stalnega menija pripravljajo vsak dan okusna kosila (cena kosil od 5 do 10 €), v dopoldanskem času pa vas razvajajo z najboljšo kavo v mestu. Za vas pa skuhamo med vikendom, tudi ob nedeljah, pravo slovensko domače kosilo.

Mlada ekipa Gostilne Pri kolovratu se trudi, da bi gostilna zopet postala prostor za kulturne dogodke, tako kot nekoč. Organizirali so že večer ljudskega petja, večer branja Prešernove poezije, pustno rajanje na debeli četrtek z učenjem plesanja jave, kulinarčno predstavitev nove knjige dr. Janeza Bogataja. 4. aprila vas vabijo na kulinarčno predstavitev postnih jedi. Prisrčno vabljeni na Ciril Metodov trg 14, Ljubljana, T: +386 (0)1 620 98 84, FCB: Gostilna pri kolovratu.

22. Slovenski dnevi knjige: 19. do 23. april 2017

Letošnji 22. Slovenski dnevi knjige, vseslovenski literarni festival, v ospredje postavljajo samo jedro knjižnega ustvarjanja – avtorja in bralca. Znotraj osrednje teme, ki odpira horizonte pod sloganom *Jaz te pišem, knjiga, kdo te bere?* bo tekla beseda o humorju v literaturi, brezbriznosti, ženskih avtoricah in nadzoru. V dneh med 19. in

Foto: Matjaž Mastnak

Greda z vrtnico Ljubljana' ob novem dostopu v rozarij Arboretuma Volčji potok.

23. aprilom se bo v Ljubljani na raznolikih lokacijah zvrstilo več kot 30 dogodkov, na katerih bo sodelovalo več kot 70 različnih ustvarjalcev na področju knjige, med njimi tudi gostje iz tujine. Jedro dogajanja Slovenskih dnevov knjige bo v Ljubljani na Stritarjevi ulici, kjer se bo med sredo in soboto odvijal knjižni sejem. V programu sodelujejo vidna imena našega literarnega življenja (Klarisa Jovanovič, Nada Grošelj, Izток Osojnik, Bina Štampe Žmavc, Janja Vidmar, Barbara Pogačnik, Mojca Kumerdej ...), pa tudi mladi, perspektivni avtorji, ki svojo pisateljsko pot šele začenjajo. S knjigo se bodo družili tudi najmlajši in najstniki. Pet slovenskih pisateljev bo pisalo kratke zgodbe na temo nadzora; brali jih bomo v posebni publikaciji Slovenskih dnevov knjige.

Program Slovenskih dnevov knjige se bo zaključil v nedeljo, 23. aprila, na svetovni dan knjige: na ta dan bodo v Vodnikovih domačiji bralci najmlajši, nato pa se bo literatura izstrelila v Kulturno sosesko. Slovenski dnevi knjige se bodo zvečer zaključili v Mestni hiši, kjer se bodo v sredo, 19. aprila ob 12. uri, tudi pričeli. - www.dneviknjige.si

Ljubljana prejemnica slovenske velike nagrade varnosti (Slovenian Grand Security Award) za najbolj varno mesto za leto 2016 v kategoriji mestnih občin

Gre za največjo nagrado s področja varnosti v Sloveniji, ki jo podeljuje Institut za korporativne varnostne študije, ICS – Ljubljana v sodelovanju s Slovenskim združenjem korporativne varnosti. V obrazložitvi nagrade med drugim piše, da Mestna občina Ljubljana zagotavljanju in skrbi za javno varnost namenja izjemno veliko pozornost in v ta namen organizira različne dogodke, akcije, posvete in konference. Dobro deluje Sosvet za varnost MOL in 13 sosvetov za varnost občanov v četrtnih skupnostih, nadaljujeta se akciji »Človek, čuvaj svoje mesto, samo eno imaš« in »Bodi zvezda, ne meči petard«, organizirana je delavnica »Sem sreča v nesreči – kaj storiti med, pred in po nesreči«, vse imajo za cilj ozaveščanje in izboljšanje splošne varnosti v MOL. Ljubljana je tudi letos ocenjena kot zelo varno mesto, ki ima nizko stopnjo kriminalitete, prav

zato je eno najvarnejših glavnih mest na svetu. Obrazložitev navaja tudi okrepljeno sodelovanje Mestnega redarstva s Policijsko upravo Ljubljana. – Nagrado je v imenu Mestne občine Ljubljana 16. marca sprejel podžupan Aleš Čerin.

Ceneje v vrtnično razpoloženi Arboretum

Matjaž Mastnak

Za vse Ljubljance, ki se redno vračajo v Arboretum Volčji potok po sprostitve, znanje, razvedrilo ali igro, prinaša leto 2017 dobrodošlo pocenitev vstopnic. Ljubljanci bodo lahko letos kupili letno karto za 36 € za odrasle in 20 € za otroke. Karta odpira vrata za neomejeno število obiskov, mora pa biti opremljena s fotografijo in ni prenosljiva.

MO Ljubljana in Arboretum Volčji Potok sta združena še v enem projektu, kongresu Svetovne zveze društev ljubiteljev vrtnic, ki bo od 11. do 14. junija. Gostje bodo bivali v Ljubljani, dva dni strokovnega programa pa se bosta odvila tudi v Arboretum Volčji potok. Kongres organizira Društvo ljubiteljev vrtnic Slovenije, ki sta ga s svojimi službami podprla MOL in Arboretum. Ljubljana se bo svetovni javnosti pokazala kot mesto vrtnic: ima župana, ki je naklonjen vrtnicam in je za mesto pridobil vrtnico Ljubljana, ima zelo lep mestni rozarij v parku Tivoli in vrtnice na javnih površinah. Med kongresom bo Ljubljana svetovna prestolnica vrtničarjev. Obiskalo jo bo vsaj 150 rožnih navdušencev in strokovnjakov – 130 z vseh koncev sveta je že prijavljenih.

Arboretum Volčji Potok je zaradi kongresa temeljito prenovil in razširil svoj rozarij. Če je bilo pred dvema letoma v njem 300 sort različnih vrtnic, jih je zdaj 900. Pri izbiri novih vrtnic so iskali zlasti sorte, ki so odpornejše proti rastlinskim boleznim. Svojevstvena zanimivost je 185 sort iz Srednje in Vzhodne Evrope, ki jih ni na enem mestu zbral še noben drug rozarij. Junjski kongres se namreč vsebinsko osredotoča na ta del Evrope, ki je preostalemu vrtničnemu svetu velika neznanka. Poleg starega rozarija nad pristavo so močno razširili nasad vrtnic v ravninskem delu Arboretuma. Tam so dobili prostor visokorasli rožni grmi. Cvetočne vrtnice bodo od druge polovice maja naprej izjemno doživljene za vse čute. Vsaka sorta je zastopana z več primerki.

Foto: arhiv DSP

Letošnji 22. Dnevi knjige se bodo dogajali na Stritarjevi ulici med 19. in 23. aprilom. Pokrovitelj tega vseslovenskega literarnega festivala Društva slovenskih pisateljev je župan Zoran Jankovič.

Hiša Sonček

Na Vinčarjevi ulici 8 je 22. marca vrata odprla Hiša Sonček, ki je namenjena bivanju stanovalcev Zveze društev za cerebralno paralizo Sonček. Hiša Sonček je zasnoval Stanovanjski sklad MOL v sodelovanju z Zvezo društev za cerebralno paralizo – Sonček, v njej pa lahko biva 14 oseb. Stavba je zgrajena po sistemu ISORAST in dosega standarde za nizkoenergijske stavbe. Ob hiši je tudi vrt, ki je urejen in prilagojen osebam z oviranostmi. Hišo so odprli župan Zoran Jankovič, direktor JSS MOL Sašo Rink in predsednik Zveze Sonček Lojze Tomažević.

Plaktivat GO! Poženi se v tek

TAM-TAM v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije – Združenje športnih zvez (OKS-ZŠZ) objavlja osmi natečaj PLAKTIVAT za oblikovanje mestnega plakata na temo POŽENI SE V TEK. Prijave se zbirajo do vključno 7. aprila 2017, zmagovalni plakat pa bo natisnjen in javno objavljen na 500 TAM-TAM plakatnih mestih po Sloveniji ter prijavljen v tekmovalne dele festivalov Slovenski oglaševalski festival SOF in Bienale vidnih sporočil Slovenije. Več o predmetu in cilju natečaja preberite na <http://tam-tam.si/slo/plaktivat>.

Čajanke z Manco Košir

se godijo vsak prvi torek ob 18. uri v knjigarni Konzorcij, prav tam pa je tudi vsak četrti torek v mesecu ob 18. uri HOSPICKAFE, neformalen družabni dogodek, na katerem v varnem vzdušju dvajsetletne tradicije Slovenskega društva hospic, ki skrbi za umirajoče in njihove svojce, tečejo pogovori o minljivosti. Tako sebi in drugim temo smrti pomagamo udomačiti in jo pokušamo detabuizirati.

Opravičilo

V številki 5/oktober 2016 smo predsednika ČS Posavje pomotoma preimenovali v Amir Muratović. Pravilno ime predsednika, ki se mu za pomoto iskreno opravičujemo, se glasi **Amir Crnojevič**. Opravičujemo se tudi fotografu **Matjažu Ruštu**, katerega fotografija na strani 26 ob članku Prilježje v isti številki ni bila podpisana z njegovim imenom.

Mediacijski center Ljubljana

V Mediacijski center Ljubljana ste vabljeni vsi občani, ki imate kakršen koli spor in ga želite urediti v postopku mediacije. Mediacija je dopustna le o zahtevkih, o katerih lahko stranke prosto razpolgajo. Lahko gre za spor z drugo fizično osebo ali pravnimi osebami kot uporabniki storitev javnih služb in izvajalci javnih služb v Mestni občini Ljubljana. Vabljeni ste tudi pravne osebe, civilna družba, zaposleni v Mestni občini Ljubljana in država, če ste v sporu z Mestno občino Ljubljana ali organizacijami, ki jih je ustanovila Mestna občina Ljubljana, ter želite spor rešiti s pomočjo mediatorja. Mediacija je postopek alternativnega reševanja spora s pomočjo tretje nevtralne osebe (mediatorja), ki strankam pomaga doseči sporazum. Mediacijski postopek je neformalen, vendar strukturiran – ima določene faze. Postopek je zaupen, zato se stranke počutijo varno, kar prispeva k lažjemu reševanju spora.

**Kontakt: Adamič-Lundrov
nabrežje 2, I. nadstropje – soba
142, 1000 Ljubljana, T: 01/306 10 74,
E: mediacija@ljubljanasi.si,
S: <http://www.slo-med.si/>
Uradne ure: pon., tor., čet., pet. od 9. do
13. ure, sre. od 14. do 18. ure.**

Županovi dnevi odprtih vrat

Župan Zoran Jankovič ima vsak prvi torek v mesecu dan odprtih vrat, ko je v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1, med 14. in 20. uro osebno na voljo za pogovor z meščankami in meščani. Za pogovor se lahko prijavite po telefonu na Odsek za pobude meščanov, na telefonskih številkah 01/306 12 82 ali 01/306 10 65.

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si/>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-11-37.

Pokličite me!

● **Ambulanta s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja:** T: 01/437 20 10 (ambulanta), T: 01/437 91 28 (posvetovalnica); ● **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** T: 116 111; ● **Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana** - klic v duševni stiski: T: 01/520 99 00 (od 19. do 7. ure); ● **Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Ljubljana**, humanitarni center: T: 01/256 26 35, brezplačen T: 080 88 84, materialna oskrba pon. in tor. od 12. do 16. ure, srede od 10. do 17. ure, sprejem donacij pon. in tor. od 8.00 do 17. ure, sre. od 8. do 18. ure, čet. od 8. do 16. ure, oskrba brezdomcev čet. in pet. od 10. do 12. ure, E: info@rdcekrizljubljanasi.si; ● **Društvo SOS telefon** za ženske in otroke – žrtve nasilja, Svetovanje žrtvam nasilja in varne namestitve: T: 080 11 55 (pon.–pet. od 12. do 22. ure, sob., ned. in prazniki od 18. do 22. ure), F: 01/524 19 93 (namenjen gluhih, žrtvam nasilja); E: društvo-sos@društvo-sos.si, S: www.društvo-sos.si; ● Svetovalni telefon za osebe z izkušnjo nasilja na delovnem mestu: T: 031/722 333 (tor. od 17.00 do 20.00 ure), E: društvo-sos@društvo-sos.si, S: www.društvo-sos.si; ● **Društvo za nenasilno komunikacijo**, Svetovanje žrtvam nasilja, varne namestitve in programi za povzročitelje nasilja: T: 01/ 434 48 22 (pon., tor., čet. od 10. do 15. ure), E: info@društvo-dnk.si, S: www.društvo-dnk.si; ● **Ženska svetovalnica**, Krizni center za ženske, žrtve nasilja: T: 040 260 656 in 031/233 211 (24ur/dan), E: zenska@svetovalnica.org, S: www.društvo-zenska-svetovalnica.si; ● **Združenje proti spolnemu zlorabljanju**, Svetovanje žrtvam spolne zlorabe: T: 080 2880, 01/431 33 41 (pon., tor. in čet. od 9. do 17. ure, sre. od 9. do 19. ure, pet. od 9. do 15. ure), E: spolna.zloraba@siol.net, S: www.spolna-zloraba.si; ● **Društvo Ključ – center za boj proti trgovini z ljudmi**, Svetovanje žrtvam trgovine z ljudmi in varna namestitve: T: 080 17 22 (pon.–pet. od 9.00 do 13.00 ure), E: info@društvo-kljuc.si, S: www.društvo-kljuc.si; ● **YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa**; Neodvisno življenje hendikepiranih – osebna asistenca: T: 01/521 22 77, E: yhd-društvo@yhd-društvo.si; ● **Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Ljubljana**, Prva socialna pomoč kasneje oslepelim in slabovidnim osebam in njihovim svojcem: T: 01/252 23 60, E: info@mdsslj.si; ● **Mestno društvo gluhih Ljubljana**: T: 01/430 30 08, E: mdg-ljubljana@guest.arnes.si; ● **ROZA ALARM!** Prijava homofobne diskriminacije in nasilja, S: www.ljudmila.org/lesbo/alarm; ● **CSD Lj. Moste Polje – skupnostni programi za mlade**, dnevni centri za otroke in mladostnike s težavami v odraščanju: **Korak:** T: 01/ 520 64 40, 040/777 885, **Cona Fužine:** T: 01/540 08 50, 041/553 569, **Cent'r Moste:** T: 01/587 34 37, 040/161 010; **Svetovalnica Fužine:** T: 01/520 64 42, 040 666 320, S: www.csd-ljmostepolje.si; ● **Center za psihološko svetovanje POSVET:** T: 031 704 707, E: posvet@posvet.org in info@posvet.org, S: www.posvet.org, pon.–pet. od 12. do 19. ure; ● **Društvo AI-anon** za družine, v katerih je problem alkohol: T: 041/ 590 789, E: alanon@email.si; ● **Anonimni alkoholiki:** T: 01/433 82 25, E: aa.slo@amis.net, S: www.aa-društvo.si; ● **Združenje DrogArt** za zmanjševanje škodljivih posledic drog in alkohola med mladimi nudi individualno, telefonsko ali spletno svetovanje: T: 01/439 72 70, 041/730 800, E: info@drogart.org; ● **Zavod MISSS** – Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije: T: 01/510 16 76, 051 300 380, S: www.miss.si, pon. do čet. od 15.30 do 17.30 ure; ● **Pomoč družini na domu: Zavod za oskrbo na domu (ZOD):** T: 01/239 65 02, **Zavod Pristan:** T: 01/547 95 79, 031/702 698; ● **Spominčica, Slovensko združenje za pomoč pri demenci:** T: 059 305 555 (pon. do čet. od 12. do 15. ure); ● **Dnevni centri aktivnosti za starejše:** DCA Mestne zveze upokojenecv: T: 01/430 51 520, 051 664 801; Center aktivnosti Fužine: T: 01/587 46 00, 051/441 791; Dnevni center Društva gluhih in naglušnih Ljubljana: T: 01/528 44 93; ● **Mediacijski center Ljubljana:** T: 01/306 10 74, E: mediacija@ljubljanasi.si, S: www.mediacija.si; ● **Mediacijski center ZDL:** T: 01/2007 636, 01/2007 643, E: mediaciski.center@zd-lj.si, S: www.zd-lj.si; ● **Zavetišče za zapuščene živali Ljubljana:** T: 01/256 02 79; pon.–pet. od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sob., ned. in prazniki od 12. do 15. ure; za oddajo najdenih živali (24 ur/dan); ● **Društvo za urejeno življenje - ABSTINENT**, Svetovalnica za osebe, ki tvegano in škodljivo pijejo, ter njihove svojce: T: 064/ 244 496, E: svetovalnica@abstinent.si; ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet MU MOL:** T: 01/306 17 14, zapuščena vozila: T: 01/ 306 16 25; **Mestno redarstvo MU MOL:** T: 01/306 16 32; ● **Odsek za pobude meščanov MU MOL:** T: 01/306 12 82; ● **Dežurna številka Inšpektorata MU MOL:** informacije o divjih odlagalistiščih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnih onesnaževanja okolja: T: 01/306 16 04; ● **Javni holding Ljubljana:** T: 01/474 08 00, pon. od 8. do 13. ure, sre. od 8. do 14. ure in pet. od 8. do 12. ure; ● **JP ENERGETIKA**, Center za pomoč uporabnikom: T: 080 28 82, JP Vo-Ka, dežurna služba Vodovod: T: 01/580 81 12, dežurna služba Kanalizacija: T: 01/580 82 12, brezplačen T: 080 86 52; ● **JP SNAGA**, Center za podporo in pomoč uporabnikom: T: 01/477 96 00; ● **JP LPP**, Prevoz na klic in informacije za osebe z oviranostmi v mestnem potniškem prometu: T: 01/582 24 25, 051/ 44 99 92 (24 ur/dan); ● **Varuh človekovih pravic**, informacije in brezplačen T: 080/15 30; ● **Policija:** T: 113; ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** T: 112.

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

POVZETEK LETNEGA POROČILA

o skladnosti pitne vode v vodovodnih sistemih v upravljanju JP Vodovod-Kanalizacija v Mestni občini Ljubljana za leto 2016

VODOVODNI SISTEM	MIKROBIOLOŠKA PRESKUŠANJA				FIZIKALNO-KEMIJSKA PRESKUŠANJA			
	število vzorcev		število neskladnih vzorcev		število vzorcev		število neskladnih vzorcev	
	redno preskušanje	občasno preskušanje	redno preskušanje	občasno preskušanje	redno preskušanje	občasno preskušanje	redno preskušanje	občasno preskušanje
CENTRALNI VODOVODNI SISTEM LJUBLJANA	2167	34	74	0	448	34	0	1
LIPOGLAV	51	1	0	0	51	1	0	0
MALI VRH (do marca 2016, nato TREBELJEVO)	6	1	0	0	6	1	0	0
PREŽGANJE/TREBELJEVO	15/38	0/1	0/0	0/0	15/38	0/1	0/0	0/0
RAVNO BRDO	36	1	6	0	36	1	0	0
ŠMARNNA GORA	39	1	0	0	39	1	0	0

Legenda: redno preskušanje: ozek nabor parametrov; občasno preskušanje: okrog 150 preskušanih parametrov.

Na podlagi rezultatov JP Vodovod-Kanalizacija ugotavlja, da je bila oskrba s pitno vodo v letu 2016 ustrezna in varna, notranji nadzor pa učinkovit in skladen s predpisi. Letno poročilo o skladnosti pitne vode v vodovodnih sistemih v upravljanju JP Vodovod-Kanalizacija v letu 2016 je od konca marca objavljeno na spletni strani www.vo-ka.si.

Kakovost pitne vode od septembra do novembra 2016

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljana in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest.

Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih skladno z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za določeno vzorčno mesto oz. nadzorno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji.

- po elektronski pošti na naslovu voka@vo-ka.si,
- na spletni strani www.vo-ka.si v rubriki »Kakšno vodo pijemo«.

Dodatne informacije o rezultatih notranjega nadzora pitne vode so na voljo v podmenijih na spletni strani www.jh-lj.si/vo-ka/informacije/kaksno-vodo-pijemo

Rezultati notranjega nadzora za september, oktober in november 2016

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE		OSKRBOVALNO OBMOČJE	
			HRASTJE, JARŠKI PROD	BREST	KLEČE	ŠENTVID
			6. 9. 2016	5. 10. 2016	3. 11. 2016	3. 11. 2016
pH		6,5-9,5	7,3	6,9	7,5	7,5
Elektroprevodnost (pri 20 °C)	µS/cm	2500	483	534	427	463
Nitrat	mg/l NO ₃	50	17,4	11,3	12,2	13,9
Nitrit	mg/l NO ₂	0,5	<0,001	0,0023	<0,001	<0,001
Sulfat	mg/l SO ₄	250	14,1	3,98	8,89	11,4
Klorid	mg/l Cl	250	20,7	3,01	11,0	9,76
Fluorid	mg/l F	1,5	<0,04	<0,04	<0,04	<0,04
Bor	mg/l B	1	0,040	0,0075	0,015	0,026
Krom	µg/l Cr	50	4,6	0,41	0,72	0,54
Svinec	µg/l Pb	10	0,45	0,23	<0,1	<0,1
Atrazin	µg/l	0,1	0,030	<0,007	0,008	0,009
Desetilatrazin	µg/l	0,1	0,036	0,012	0,016	0,014
2,6-diklorobenzamid	µg/l	0,1	<0,006	<0,006	<0,006	<0,006
Pesticidi - vsota	µg/l	0,5	0,071	0,017	0,040	0,027
Trihaloeten in tetrakloroeten - vsota	µg/l	10	<1,1	<1,1	<1,1	<1,1
Trihalometani - vsota	µg/l	100	<1,1	<1,1	<1,1	<1,1
<i>Escherichia coli</i>	v 100 ml	0	0	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN	SKLADEN	SKLADEN

Vir: JP Vodovod-Kanalizacija d. o. o., november 2016 in januar 2017

Kakovost podzemne vode od oktobra 2016 do februarja 2017

() - meja zaznavanja merilne metode (LOD)

MV - predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09)

Predpisane mejne vrednosti za podzemne vode v oktobru, novembru, decembru in februarju 2016 niso bile presežene na nobenem merilnem mestu.

Zrak v Ljubljani v mesecu od avgusta 2016 do januarja 2017

V tabeli so predstavljeni podatki meritev onesnaženosti zraka na merilnem mestu ob križišču Tivolske ceste in Vošnjakove ulice. Na tem merilnem mestu smo od začetka januarja 2016 do konca januarja 2017 zabeležili 46 dni s preseženo dnevno dovoljeno vrednostjo delcev. Ostali parametri se gibljejo v okviru dovoljenih vrednosti.

V skladu z Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/2011 in 8/2015) veljajo naslednji normativi:

SO₂ (žveplov dioksid): Mejna urna vrednost je 350 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu.

Mejna dnevna vrednost je 125 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu.

NO₂ (dušikov dioksid): Mejna letna vrednost je 40 µg/m³.

Mejna urna vrednost je 200 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu.

NO_x (dušikovi oksidi): Mejne vrednosti za skupne dušikove okside niso določene.

PM₁₀ (delci): Mejna letna vrednost v koledarskem letu je 40 µg/m³. Mejna dnevna vrednost delcev PM₁₀ je 50 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu.

Benzen: Mejna letna vrednost za benzen je 5 µg/m³.

Podatki o kakovosti podzemne vode v vodnjakih vodarn na Lj. polju in Lj. barju

merilno mesto enota	datum	atrazin µg/l	desetilatrazin µg/l	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki		nitrat mg/l	krom (skupno) µg/l
				µg/l	mg/l		
Oktober 2016							
MV		0,1	0,1	10	50	30	
Kleče XIII	3.10.2016	(0,002)	(0,008)	<0,20	11	1,5	
Kleče VIIIa	3.10.2016	0,003	(0,008)	<0,20	11	2,2	
Šentvid IIa	3.10.2016	(0,002)	(0,008)	<0,20	15	1,7	
Jarški prod III	3.10.2016	(0,002)	(0,008)	<0,20	8,4	1,8	
Hrastje Ia	3.10.2016	0,055	0,039	0,88	19	15	
Brest IIa	3.10.2016	0,007	0,087	1,50	7,5	1,3	
November 2016							
Kleče VIIIa	7.11.2016	(0,002)	(0,008)	<0,20	13	3,7	
Šentvid IIa	7.11.2016	(0,002)	(0,008)	<0,20	15	3	
Jarški prod III	7.11.2016	(0,002)	(0,008)	0,06	8	3	
Hrastje Ia	7.11.2016	0,051	0,044	0,89	21	15	
Brest IIa	7.11.2016	0,006	0,076	1,76	7,5	2,2	
Decembra 2016							
Kleče VIIIa	6.12.2016	(0,002)	(0,008)	<0,20	12	2,8	
Šentvid IIa	6.12.2016	(0,002)	(0,008)	<0,20	15	2,2	
Jarški prod III	6.12.2016	(0,002)	(0,008)	0,06	9,3	2,6	
Hrastje Ia	6.12.2016	0,048	0,043	0,89	20	15	
Brest IIa	6.12.2016	0,002	0,096	1,76	7,5	1,8	
Februar 2017							
Kleče VIIIa	9.2.2017	0,009	0,008	<0,20	12	2,1	
Šentvid IIa	9.2.2017	0,006	< 0,008	<0,20	15	1,7	
Jarški prod III	9.2.2017	< 0,002	< 0,008	<0,20	9,7	2,2	
Hrastje Ia	9.2.2017	0,050	0,050	<0,20	21	14	
Brest IIa	9.2.2017	0,008	0,090	2,12	8,0	1,5	

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2016/17, Oddelek za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana

Zrak v Ljubljani avgusta 2016

Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	NO _x	Benzen	PM ₁₀
Veljavnih podatkov *	100 %	99 %	99 %	88 %	100 %
Maksimalna urna koncentracija	17	58	133	5	60
Maksimalna dnevna koncentracija	6	30	59	2	41
Minimalna dnevna koncentracija	1	13	13	2	16
Srednja (mesečna) koncentracija	3	22	38	2	27
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	-	0

Zrak v Ljubljani novembra 2016

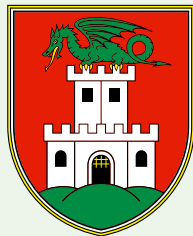
Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	NO _x	Benzen	PM ₁₀
Veljavnih podatkov *	100 %	100 %	100 %	96 %	100 %
Maksimalna urna koncentracija	4	60	347	5	90
Maksimalna dnevna koncentracija	3	40	166	4	70
Minimalna dnevna koncentracija	0	17	27	2	10
Srednja (mesečna) koncentracija	1	28	85	3	36
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	-	5

Zrak v Ljubljani januarja 2017

Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	NO _x	Benzen	PM ₁₀
Veljavnih podatkov *	100 %	100 %	100 %	97 %	96 %
Maksimalna urna koncentracija	8	142	704	7	556
Maksimalna dnevna koncentracija	3	92	342	6	152
Minimalna dnevna koncentracija	0	39	64	2	18
Srednja (mesečna) koncentracija	1	65	163	4	66
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	-	18

Vse vrednosti koncentracij so navedene v µg/m³.

** stopnja pokritosti z meritvami v merilnem obdobju.*

Mestna občina Ljubljana

Komisija za podelitev Župančičevih nagrad na podlagi Odloka o priznanjih Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 116/08 in 107/09) objavlja

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV ŽUPANČIČEVIH NAGRAD ZA LETO 2017

Župančičeve nagrade so najvišja priznanja Mestne občine Ljubljana za izjemne stvaritve s področja umetnosti in kulture, ki pomembno oblikujejo kulturno življenje prebivalcev Mestne občine Ljubljana, kakor tudi za stvaritve, za katere so ustvarjalci prejeli mednarodna priznanja oziroma so s svojim delom pomembno prispevali k upodobitvi, predstavitvi in ugledu mesta Ljubljane doma in v svetu.

Mestna občina Ljubljana bo podelila največ štiri (4) Župančičeve nagrade.

Mestna občina Ljubljana razpisuje eno (1) Župančičevo nagrado za življenjsko delo za izjemne kulturne stvaritve iz daljšega obdobja, ki trajno bogatijo kulturno zakladnico Mestne občine Ljubljana in so lahko izjemen kulturni dosežek tudi v mednarodnem merilu, in tri (3) Župančičeve nagrade za dveletno obdobje za izjemne kulturne stvaritve, ki so bile javnosti predstavljene v obdobju preteklih dveh let (od konca marca 2015 do vključno marca 2017).

Župančičevo nagrado lahko prejmejo ustvarjalci z območja Mestne občine Ljubljana.

Pobudo za podelitev Župančičevih nagrad lahko podajo posamezniki in pravne osebe, ki imajo stalno prebivališče oziroma sedež v Mestni občini Ljubljana.

V skladu z razpisom lahko za podelitev Župančičevih nagrad predlagajo druge kandidate po svoji presoji tudi člani Komisije za podelitev Župančičevih nagrad.

Predlagatelji ne morejo predlagati posmrtnih nagrad.

Dobitnik lahko prejme Župančičevo nagrado samo enkrat in v tekočem letu največ eno priznanje Mestne občine Ljubljana.

Pobuda za podelitev Župančičeve nagrade mora vsebovati:

- podatke o kandidatu: ime in priimek oziroma naziv pravne osebe, rojstni datum v primeru fizične osebe, naslov, telefon ter v primeru pravne osebe še kontaktno osebo;

- podatke o pobudniku: ime in priimek oziroma naziv pravne osebe, naslov, telefon ter v primeru, da je pobudnik pravna oseba, še kontaktno osebo;
- navedbo vrste nagrade:
A/ Župančičeva nagrada za življenjsko delo,
B/ Župančičeva nagrada za delo iz obdobja preteklih dveh let;
- utemeljitev pobude ter morebitna dodatna mnenja tistih, ki pobudo podpirajo.

Komisija za podelitev Župančičevih nagrad bo pozvala kandidata, da poda soglasje h kandidaturi, ter v primeru, da je kandidat fizična oseba, tudi soglasje za uporabo osebnih podatkov. Če kandidat ne bo podal soglasja, bo pobuda izločena iz nadaljnje obravnave.

Javni razpis za podelitev Župančičevih nagrad 2017 in razpisni obrazec sta objavljena na spletni strani Mestne občine Ljubljana (www.ljubljana.si) in v glasilu Ljubljana.

Dodatne informacije lahko dobite na Oddelku za kulturo Mestne uprave Mestne občine Ljubljana, Ambrožev trg 7 pri sekretarki Komisije za podelitev Župančičevih nagrad Manji Ravbar po tel.: 01/ 306 48 38 in 01/ 306 48 45 ter po e-pošti: manja.ravbar@ljubljana.si.

Uradne ure po telefonu so vsak dan od 9. do 11. ure.

Pobude za podelitev Župančičevih nagrad 2017 pošljite na razpisnem obrazcu na naslov:

Mestna občina Ljubljana – Sprejemna pisarna, Komisija za podelitev Župančičevih nagrad za leto 2017, Adamič Lundrovo nabrežje 2, p.p. 25, 1001 Ljubljana do vključno 13. aprila 2017 (datum poštnega žiga) kot priporočeno pošiljko v zaprti ovojnici s pripisom na sprednji strani: »Za razpis: Župančičeve nagrade 2017 – ne odpiraj!«

Pobudniki bodo o izboru obveščeni v roku 14 dni po izboru.